Stuk **1812** (2002-2003) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

21 augustus 2003

ONTWERP VAN DECREET

tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 29

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 45

Advies van de Raad van State 63

Ontwerp van decreet 109

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van decreet dat de Vlaamse regering aan uw beraadslagingen voorlegt heeft een meervoudig doel.

Vooreerst wil het uitvoering geven aan de staatshervorming wat betreft de controle van en het toezicht op de materies waarvoor de Vlaamse gemeenschap en het Vlaamse gewest bevoegd is.

Vervolgens wenst de Vlaamse regering voldoende juridische achtergrond te geven aan de inspectie bevoegd inzake werkgelegenheid en deze aan te passen aan de gewijzigde administratieve en socio-economische situatie.

Bovendien voert het voor wat betreft de bevoegdheden inzake werkgelegenheid een stelsel van administratieve geldboeten in.

Tot slot heeft het de bedoeling het gevoerde en te voeren beleid op het vlak van de afdwingbaarheid efficiënter en effectief te maken.

Daartoe worden eveneens een aantal wijzigingen in bestaande reglementeringen doorgevoerd ingevolge voorliggend ontwerp van decreet.

Dit meervoudig doel wordt navolgend verduidelijkt :

I. De implementatie van de staatshervorming

De bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur wijzigde artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Daardoor worden aan de deelregeringen ruimere bevoegdheden dan voorheen inzake het strafrecht toegekend.

Reeds in zijn vroegere formulering stond dit artikel toe dat de decreetgever de niet-naleving van zijn decreten kon bestraffen, met uitzondering van de criminele straffen. Die beperking is ingevolge de wijziging weggenomen.

Voormeld artikel bepaalt inzonderheid dat binnen de grenzen van de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten de decreten de niet-naleving van hun bepalingen strafbaar kunnen stellen en de straffen wegens de niet-naleving bepalen ; de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek zijn hierop van toepassing, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere inbreuken door een decreet kunnen worden gesteld.

De decreten kunnen :

1. de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie toekennen aan de beëdigde ambtenaren van de gemeenschaps- of gewestregering of van instellingen die onder het gezag van de gemeenschaps- of gewestregering ressorteren ;

2. de bewijskracht regelen van processen-verbaal ;

3. de gevallen bepalen waarin een huiszoeking kan plaatshebben.

Het voorliggend ontwerp wenst hieraan uitvoering te geven.

Bovendien bepaalt artikel 6, § 1, IX, 3°, van de bijzondere wet, zoals gewijzigd op 16 juli 1993, uitdrukkelijk dat de vaststelling van de inbreuken op de toepassing van de normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten eveneens kan worden verricht door de daartoe door de gewesten gemachtigde ambtenaren. Op dit domein oefent de inspectiedienst van het gewest dus een beperkte concurrerende bevoegdheid uit met de federale inspectiediensten.

II. De actualisering van de rechtsgrond

Thans wordt het toezicht en de controle uitgeoefend op basis van diverse besluiten die werden genomen in functie van de staatshervorming van 1980. Deze maatregelen kwamen tegemoet aan de op dat ogenblik bestaande situatie en hielden rekening met de administratieve uitbouw van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor een goed begrip is het nuttig een kort overzicht te geven van de bestaande toezichts-, sanctie en strafbepalingen inzake de sociaalrechtelijke aangelegenheden waarvoor de Vlaamse gemeenschap en het Vlaamse gewest bevoegd zijn.

1. Wedertewerkstellingsprogramma's

   Bij de tewerkstellingsprogramma's worden de ingediende projecten en afgesloten overeenkomsten gecontroleerd overeenkomstig de wetgeving terzake en de erin vervatte voorwaarden.

Het betreft hier een eerder administratieve controle.

Deze controles resulteren in een rapportering die bestaat hetzij uit een verslag omtrent de ingestelde controle, hetzij uit een evaluatie voorzien in de reglementering.

2. Toekenning van arbeidsvergunningen en -kaarten

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is, ingevolge de bijzondere wetten tot hervorming der instellingen, bevoegd voor de toepassing van de normering. De administratie Werkgelegenheid heeft als taak binnen het kader van de bepalingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit en de respectievelijke uitvoeringsbesluiten na te gaan of de aanvraag vormelijk en inhoudelijk conform is met de van toepassing zijnde reglementering.

Artikel 11 van de wet van 30 april 1999 bepaalt dat "onverminderd de plichten van de officieren van de gerechtelijke politie, de door de Koning aangewezen ambtenaren en beambten toezicht houden op de uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan". Het K.B. van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet bepaalt in artikel 36 nader wie met het toezicht wordt belast.

3. Private arbeidsbemiddeling

Het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest bepaalt de voorwaarden waaraan bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling moeten voldoen om erkend te worden, alsmede de procedure die dient gevolgd.

Het decreet voorziet in controle- en toezichtstaken die zowel van administratieve als politionele aard zijn.

Onverminderd de plichten van de officieren van de gerechtelijke politie, houden de door de Minister aangewezen ambtenaren en beambten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

4. Naast de hogervernoemde wetgevingen zijn er andere reglementeringen waarin al of niet expliciet bepalingen inzake controle en toezicht zijn opgenomen, o.m. inzake evenredige participatie op de arbeidsmarkt (decreet van 8 mei 2002), het gebruik van talen in sociale betrekkingen (decreet 7 september 1973), de sociale promotie voor werknemers, de aanmoedigingspremie, het decreet inzake sociale werkplaatsen, het gebruik van de middelen uit het Europees Sociaal Fonds en de communautaire initiatieven, het decreet houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds.

Ingevolge de staatshervorming van 1988 werden nieuwe bevoegdheden inzake tewerkstellingsbeleid aan de Gemeenschappen en Gewesten toegewezen. Tevens werden in de voorbije jaren de administratieve structuren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap hertekend. Zo werd binnen de administratie Werkgelegenheid een afdeling Inspectie Werkgelegenheid opgericht die bevoegd is voor het toezicht en de controle van het geheel van de bevoegdheden van de administratie.

Om het toezicht op de wetgeving op een behoorlijke en uniforme wijze te kunnen uitoefenen is het noodzakelijk dat de Inspectie Werkgelegenheid over de nodige bevoegdheden beschikt.

Zo ook dringt zich een coördinatie en verfijning van de diverse bepalingen op. De nood aan éénvormigheid inzake bevoegdheden van toepassing op het geheel van de te controleren maatregelen en op alle wetgevingen waarop toezicht moet worden uitgeoefend laat zich voelen.

Het ontwerp van decreet wil hieraan tegemoetkomen en stelt de rechtsgrond in voor de uitoefening van het toezicht en de controle.

III. Afdwingbaarheid van het beleid

Naast het verschaffen van een juridische basis dient ook aangestipt dat een slagvaardige en efficiënte inspectie noodzakelijk is om de vooropgestelde doelstellingen en de daartoe getroffen maatregelen van het werkgelegenheidsbeleid te realiseren, uit te voeren en te doen naleven.

De Vlaamse regering beschouwt de inspectie dan ook als een integraal onderdeel van het beleid. Correcte toepassingen verhogen immers het effect van de getroffen maatregelen. In die zin draagt het decreet bij tot een versterking van de normen en tot een grotere beleidscohesie.

Om deze doelstelling te realiseren wordt in het voorliggend decreet voorzien in het opleggen van administratieve geldboeten bij vaststelling van inbreuken op aangelegenheden waarvoor de Vlaam-

se overheid bevoegd is. Het decreet bepaalt eensdeels de administratieve geldboeten ingeval van strafrechtelijke inbreuken en andere administratieve geldboeten.

IV. Administratieve geldboeten als verlengde van bepaalde strafbepalingen

De Vlaamse regering wenst aangaande het sociale handhavingsbeleid een adequate juridische rechtsgrond te geven aan een eigen stelsel van administratieve geldboeten met betrekking tot de reglementeringen inzake het tewerkstellingsbeleid, zowel met betrekking tot de gewestelijke als met betrekking tot de gemeenschapsaangelegenheden ervan.

De toepassing van de bestaande – federale – wetgeving inzake administratieve geldboeten doet een zekere afbreuk aan de autonomie van de gemeenschappen en de gewesten zoals vervat in de bijzondere wet.

Daar waar zij heden – in de praktijk – immers bevoegd zijn voor het opstellen van processen-verbaal ter oplegging van deze boeten, dienen zij de uitvoering over te laten aan de federale dienst bevoegd om deze boeten te innen (alle processen-verbaal worden zodoende tot op heden met dit doel ook ter kennis gebracht van de bevoegde federale instanties).

Bij het introduceren van administratieve geldboeten zijn de gewesten en gemeenschappen bovendien verplicht in hun decreten te verwijzen naar de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten.

De administratieve sancties zijn in het verleden in de diverse beleidssectoren een efficiënt middel gebleken om bepaalde toestanden recht te zetten. Het feit dat het niet altijd past om andere, voornamelijk strafsancties toe te passen ter handhaving van de betreffende reglementering, heeft de invoering van het stelsel van administratieve geldboeten versneld. De wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten heeft reeds meer dan 25 jaar in het sociale recht het tweesporenstelsel toegepast, m.a.w. een systeem waarbij bij een inbreuk ofwel een strafrechtelijke vervolging plaatsvond, ofwel, bij gebrek aan een strafvervolging binnen de 6 maanden na ontvangst van het betreffende proces-verbaal, een administratieve geldboete kon worden opgelegd binnen bepaalde minimumgrenzen en maximumgrenzen. Bovendien heeft deze wet de arbeidsrechtbanken bevoegd gemaakt uitspraak te doen in beroep tegen opgelegde administratieve geldboeten.

Het kan dan ook niet de bedoeling van de Vlaamse decreetgever zijn een totaal nieuw sociaal handhavingsbeleid uit te werken naast het reeds bestaande federale beleid, dat reeds zijn efficiëntie heeft bewezen.

Daarenboven zouden, indien niet wordt voorzien in een stelsel van administratieve geldboeten, zich opnieuw bij de handhaving de problemen stellen die door het tweesporenstelsel worden bestreden.

Het invoeren van een systeem van administratieve geldboeten in voorliggend decreet biedt in concreto volgende voordelen :

– een betere verzekering van de toepassing van de reglementering die slechts zelden of niet leidde tot strafvervolging en dus vaak ongestraft bleef (gelet op het technisch karakter of de onaangepaste straffen) ;

– de te logge strafprocedure voor lichtere inbreuken ;

– een gebrek aan kennis vanwege de strafrechtelijke overheden in gespecialiseerde overheidsdomeinen ;

– de ontlasting van de parketten en van de strafgerechten van een groot deel van de strafvervolgingen ;

– een sneller en efficiënter sanctiesysteem ;

– een middel om rechtstreeks rechtspersonen te sanctioneren ;

– het minder krenkend karakter voor de eer ;

– administratieve geldboeten worden niet door de strafrechter uitgesproken en worden dus niet vermeld in het strafregister ;

– de administratieve sancties zijn minder zwaar.

De bedoeling van het decreet is dus overduidelijk om op een coherente wijze een preventief beleid te voeren inzake het sociale beleid, hetgeen bovendien ook duidelijk blijkt uit de bevoegdheden van de sociaalrechtelijke inspecteurs. De nadruk van het sociale handhavingsbeleid ligt immers in belangrijke mate bij het geven van inlichtingen en, bij

de vaststelling van inbreuken, het geven van waarschuwingen en het vaststellen van een termijn voor de overtreder om zich in regel te stellen.

De ervaring bij de Vlaamse inspectiedienst Werkgelegenheid leert bovendien dat het aantal processen-verbaal dat inzake de toepassing van de diverse reglementeringen wordt opgelegd, duidelijk aantoont dat het sociale handhavingsbeleid op deze wijze efficiënt werkt.

De voorgaande conclusies en bevindingen leiden tot de vaststelling dat de decreetgever het noodzakelijk acht om zich voor de uitoefening van zijn uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheden inzake het tewerkstellingsbeleid volledig te oriënteren op het efficiënt werkende systeem van federale administratieve geldboeten. Alleen op deze wijze kan een zinvolle uitoefening van de toezichtsbevoegdheden met zekerheid worden verzekerd. Het is zodoende ook noodzakelijk dat de decreetgever zich oriënteert op de wet van 30 juni 1971 inzake de afbakening van de bevoegdheden van het openbaar ministerie en inzake de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank om in beroep uitspraak te doen over betwistingen inzake opgelegde administratieve geldboeten. De federale wetgever heeft deze materie reeds zelf uitdrukkelijk ingeschreven in artikel 583 van het Gerechtelijk Wetboek, zodat het betreden van deze federale aangelegenheden in feite neerkomt op het bevestigen en beklemtonen van de wil van de federale wetgever, onder meer de terzake gespecialiseerde bevoegdheid van de arbeidsrechtbank. Er kan bijgevolg gesteld worden dat er dan ook een bijzonder marginale weerslag is op deze federale aangelegenheid, meer nog, het niet analoog toepassen van de gerechtelijke regels zou een grotere weerslag hebben op deze aan de federale overheid voorbehouden aangelegenheid (artikel 10 Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen).

De Raad van State volgt deze redenering in haar advies (zie blz. 26 tot 28 van het advies van de Raad van State, nr. 33.832/1 dd. 21 mei 2003). Immers, de aangelegenheid leent zich tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag van de door de decreetgever genomen bepaling op die aangelegenheid is slechts marginaal, aangezien ook andere geschillen betreffende sociaalrechtelijke administratieve sancties tot de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank behoren.

In de bepalingen aangaande het opleggen van administratieve geldboeten werd dan ook rekening gehouden met volgende beginselen :

1. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de burgerrechtelijke sancties ; de rechtsonderhorige die in zijn rechten is geschaad zal steeds de toepassing van de burgerrechtelijke sanctie (meestal een schadevergoeding) kunnen vorderen.

2. Er is geen cumulatie mogelijk tussen een strafrechtelijke sanctie en een administratieve geldboete. De boeten zoals opgenomen in afdeling 1 kunnen niet tezelfdertijd leiden tot een strafsanctie. Het is ofwel de ene of de andere die kan toegepast worden en dit om op de meest gepaste wijze de inbreuk op een rechtsregel te beteugelen ; bij de 'lichte inbreuken' kan bovendien enkel en alleen een administratieve geldboete worden opgelegd zonder dat deze inbreuken kunnen leiden tot een strafrechtelijke veroordeling.

3. Het Openbaar Ministerie behoudt de volheid van bevoegdheid maar de mogelijkheid tot het opleggen van administratieve geldboeten wordt voorzien wanneer geoordeeld wordt dat een strafsanctie niet past.

Deze principes werden eveneens gehanteerd bij de redactie van de wet van 30 juni 1971 waaruit inspiratie is geput bij de opstelling van dit decreet, evenals uit het betreffende advies van de Raad van State (Advies nr. L 11.277/1 van 4 februari 1971).

De Vlaamse regering heeft één en ander grondig onderzocht en uiteindelijk het bestaande systeem in afdeling 1 van hoofdstuk III grotendeels overgenomen.

Het nieuwe systeem kan als volgt worden geschetst :

a. Er kan slechts een administratieve geldboete worden opgelegd voor zover op het feit een strafsanctie staat. Alléén de inbreuken waarvoor een strafsanctie is bepaald kunnen dus de toepassing van een administratieve geldboete mogelijk maken. Deze inbreuken zijn tevens misdrijven. Het is dus geenszins de bedoeling de werkgevers / gebruikers tweemaal te treffen.

b. Het Openbaar Ministerie kan, na ontvangst van het proces-verbaal tot vaststelling van de inbreuk, oordelen of in het haar voorgelegde geval al dan niet een strafvervolging moet worden ingesteld. Het beschikt over een termijn van twee maanden om dit aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar kenbaar te maken.

c. Indien het Openbaar Ministerie beslist om geen strafvervolging in te stellen, of indien de termijn van twee maanden is verlopen zonder een beslissing kenbaar te maken, dan beschikt de aangewezen ambtenaar over een discretionaire bevoegdheid om al dan niet over te gaan tot het opleggen van een administratieve geldboete, rekening houdende met de rechten van verdediging en de motiveringsplicht. De administratieve geldboete wordt in een geldsom uitgedrukt.

d. De administratieve geldboete wordt alleen op de werkgever of de gebruiker toegepast, ongeacht of hij een natuurlijk of rechtspersoon is en ongeacht of de inbreuk door hemzelf of door één van zijn aangestelden of lasthebbers is gepleegd.

e. Tot op het ogenblik dat de beslissing tot toepassing van een administratieve geldboete ter kennis wordt gegeven, blijft het Openbaar Ministerie bevoegd om al dan niet een strafvervolging in te stellen ; zelfs indien de eerste beslissing negatief was of wanneer de termijn van zes maanden is verstreken zonder een beslissing te nemen, dan nog kan het Openbaar Ministerie de strafvordering instellen tot op het ogenblik dat de aangewezen ambtenaar een administratieve geldboete oplegt ; alsdan wordt een einde gemaakt aan elke strafrechtelijke vervolging.

f. Indien de werkgever / gebruiker de administratieve geldboete betaalt, dan vervalt ook de administratieve vordering. Indien de werkgever / gebruiker de administratieve geldboete niet betaalt binnen de gestelde termijn, en hij heeft geen beroep ingesteld bij de arbeidsrechtbank tegen de betreffende beslissing van de daartoe aangewezen ambtenaar, dan wordt de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd om de boete in te vorderen.

h. Indien beroep wordt ingesteld bij de arbeidsrechtbank, dan doet deze uitspraak over de eis tot betaling van de administratieve geldboete en heeft deze terzake de volheid van bevoegdheid ; zij kan de eis tot betaling inwilligen, afwijzen, dan wel het bedrag ervan wijzigen.

i. Tegen het vonnis in eerste aanleg kunnen de gewone rechtsmiddelen (verzet en hoger beroep) en ook de buitengewone rechtsmiddelen (voorziening in cassatie...) worden aangewend.

V. Andere administratieve geldboeten

Het invoeren van een adequate regelgeving waardoor op een efficiënte en effectieve wijze kan worden opgetreden, wordt nog op een andere manier door dit decreet gerealiseerd.

1. De toepassing van diverse regelgevingen leert dat een aantal bepalingen worden overtreden waarvoor geen strafvervolging of administratieve geldboete zoals uiteengezet in IV is voorzien. Het betreft – soms – kleinere inbreuken op bepalingen die evenwel essentieel zijn en die moeten worden nageleefd.

   Daarenboven gaat het veelal om inbreuken op voorwaarden waaraan blijvend voldaan moet worden.

2. Om de afdwingbaarheid van deze bepalingen te verhogen wordt met betrekking tot een aantal wetgevingen voorzien in administratieve geldboeten die niet samenhangen met een strafvervolging – behoudens bij niet-regularisatie door de overtreder.

   Deze boeten hebben tot doel enerzijds aan de inspectie voldoende slagkracht te geven om op te treden en anderzijds te vermijden dat, behoudens bij herhaling, onmiddellijk administratieve beslissingen moeten worden getroffen (o.m. intrekking van erkenningen) die niet volledig in verhouding staan tot de gepleegde inbreuken.

   Het instellen van deze administratieve geldboeten ontneemt de overheid geenszins de mogelijkheid tot het nemen van dergelijke beslissingen.

3. De bepalingen hieromtrent hebben, zoals andere, bovendien de uitdrukkelijke bedoeling het preventieve karakter te onderlijnen.

   Dit decreet heeft niet uitsluitend de bedoeling een repressief beleid te voeren. Veeleer is het de bezorgdheid om allereerst, mede gelet op de bevoegdheden van de sociaalrechtelijke inspecteurs, de betrokkenen te informeren, en waar nodig te waarschuwen en een termijn te bepalen waarbinnen men zich in orde moet stellen.

   Pas indien deze middelen nog steeds geen heil brengen, kan beroep gedaan worden op andere middelen, waaronder administratieve boeten, al of niet samenhangend met strafvervolging, en het opstellen van een Proces-verbaal.

Aldus onderschrijft het decreet de meer en meer geldende zienswijze om op een preventieve en gedepenaliseerde wijze de naleving van de bepalingen af te dwingen.

Algemene voorafgaande opmerkingen

1. Het ontwerp van decreet bevat een aantal bepalingen inzake opsporing, vaststelling en vervolging van misdrijven die afwijken van bepalingen uit het gemeen strafrecht. Het verschil in behandeling tussen de personen die worden of kunnen worden verdacht van misdrijven, strafbaar gesteld in de tekst die thans in ontwerpvorm voorligt, en de personen die worden of kunnen worden verdacht van misdrijven, strafbaar gesteld in het gemeen strafrecht of in bijzondere wetten is evenwel verantwoord door de specifieke aard van de misdrijven.

   Zo wordt ondermeer een afwijking voorzien op artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering dat voorziet dat alle vaststellingen door ambtenaren gedaan, onmiddellijk moeten worden overgemaakt aan het Openbaar Ministerie.

   Het Arbitragehof oordeelde in zijn arresten dd. 6 april 2000, 14 februari 2001 en 20 februari 2002 (AH, nr. 40/2000, 6 april 2000, AH, nr. 16/2001, 14 februari 2001 en AH, nr. 38/2002, 20 februari 2002) dat zulks niet in strijd is met artikel 10 en 11 van de Grondwet.

   "*Enerzijds, kunnen de vervolgende overheden op grond van de algemene bepalingen van hoofdstuk VII van het Strafwetboek betreffende de "deelneming van verscheidene personen aan eenzelfde misdaad of wanbedrijf" aantonen dat de aansteller eventueel mededader of medeplichtige van het misdrijf inzake douane is. Zoals uit de motieven van de arresten nummers. 40/2000 en 43/2001 blijkt, kan de wetgever weliswaar, zonder het gelijkheidsbeginsel te schenden, een eigen systeem voor opsporing, vaststelling en vervolging ontwikkelen dat afwijkt van het gemeen recht, teneinde de omvang en de frequentie van de fraude inzake douane en accijnzen te bestrijden. Hij kan ook de elementen bepalen die eigen zijn aan de inbreuken op die regels, aangezien de bestraffing ervan vaak wordt bemoeilijkt door het aantal personen die betrokken zijn bij de handel en het vervoer van de goederen waarop die rechten verschuldigd zijn. Maar door het algemene en onweerlegbare karakter ervan bereikt het vermoeden dat in de in het geding zijnde bepaling is vastgelegd, die doelstelling door een zwaarwichtige inbreuk op het fundamentele beginsel van het persoonlijke karakter van de straffen.*"

   Noch de proportionaliteit, noch de rechtmatigheid zijn geschonden wanneer er ten aanzien van de sociaalrechtelijke misdrijven die behoren tot de bevoegdheden van de Vlaamse gemeenschap en het Vlaamse gewest een toezichts- en controleregeling wordt uitgewerkt die afwijkt van de bepalingen inzake gemeenrechtelijke misdrijven.

2. Met betrekking tot het onderscheid tussen bestuurlijke en gerechtelijke politie dat in het ontwerp van decreet wordt gemaakt, dient te worden verwezen naar de wet dd. 5 augustus 1992 op het politieambt waarin een beschrijving wordt gegeven van deze begrippen. Artikel 3 van de wet bepaalt :

   "*4° agent van gerechtelijke politie : de politieambtenaar door of krachtens de wet belast met opdrachten van gerechtelijke politie zonder bekleed te zijn met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings of van de krijgsauditeur of met deze van officier van gerechtelijke politie ;*

   5° agent van bestuurlijke politie : de politieambtenaar door of krachtens de wet belast met opdrachten van bestuurlijke politie zonder bekleed te zijn met de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie"

   Daarenboven kan er geen verwarring ontstaan tussen de bestuurlijke en gerechtelijke politie in de mate dat de bevoegdheid van de bestuurlijke en de gerechtelijke politie wordt gepreciseerd in afgifte, waarvan sprake in artikel 7 van het decreet. De afgifte heeft immers louter betrekking op het toezicht en betreft geen administratieve veiligheidsmaatregel.

Artikelsgewijze commentaar

Artikel 1

Er bestaan talrijke voorbeelden van decreten die zowel betrekking hebben op een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid.

De Omzendbrief 2000/4 bepaalt aangaande het regelen in eenzelfde decreet van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden het volgende :

"Krachtens artikel 19, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vermelden de decreten van het Vlaams Parlement of ze aangelegenheden regelen als bedoeld in artikel 127, 128, 129 of 39 van de Grondwet. Die vermelding komt in artikel 1 van het decreet.

(…)

De ratio legis van deze bepaling is dubbel. Het toepassingsgebied van de ontworpen regeling moet worden gepreciseerd en er moet worden aangegeven welke leden van het Vlaams Parlement, overeenkomstig artikel 50, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, aan de stemming mogen deelnemen.

Deze regel kunt u ook gebruiken bij de toepassing van de artikelen 41 en 162 van de Grondwet (respectievelijk over de oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen en de organisatie en uitoefening van het administratief toezicht). Hij geldt niet als van de constitutieve autonomie gebruik wordt gemaakt.

De institutionele of constitutieve autonomie wordt omschreven in artikel 118, § 2, en artikel 123 van de Grondwet en slaat op de wijze waarop de gemeenschappen en gewesten hun autonome bevoegdheden kunnen uitoefenen (verkiezing van het Vlaams Parlement, samenstelling en werking van het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering).

In de praktijk komt het voor dat decreten zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden regelen (verdragen, decreten in verband met gelijke kansen, openbaarheid van bestuur, programmadecreet enzovoort). Een dergelijke werkwijze is af te raden. De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakt hierover om bovengenoemde redenen eveneens bezwaar. Als u toch moet besluiten beide aangelegenheden in één enkel decreet te regelen, schrijft u : "Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.". ".

Artikel 2

Dit artikel geeft een overzicht van de reglementeringen waarop de sociaalrechtelijke inspecteurs krachtens dit decreet toezicht kunnen uitoefenen.

Het artikel heeft de bedoeling een algemeen en uniform bevoegdheidskader te creëren.

Het bepaalde in artikel 2 neemt niet weg dat men ten allen tijde, in materies die niet rechtstreeks onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen, er kan naar verwijzen voor de regeling van de uitoefening van het toezicht en de controle op die betrokken materies.

Paragraaf 3 van dit artikel bepaalt dat enkel artikel 4 van het decreet van toepassing is inzake het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit is een gevolg van de bepaling vervat in artikel 6, IX, 3°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993.

De bevoegdheid tot controle en nazicht van de bepalingen van vernoemde wet wordt immers gedeeld samen met andere bevoegde sociale inspectiediensten waarvan de werking en organisatie niet door dit decreet wordt bepaald.

Bovendien is de regelgeving inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers een integraal federale materie.

Omwille van de respectievelijke bevoegdheden en de uniformiteit van optreden zijn voor dit toezicht de bepalingen van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3

In dit artikel worden de definities gegeven van enkele in dit decreet gebruikte termen.

Verschillende van deze termen zijn reeds in andere wetsbepalingen omschreven in het kader van het sociaal recht en behouden hun daar bepaalde inhoud.

Toch dienen een aantal verduidelijkingen te worden gegeven om uitéénlopende interpretatie- en bevoegdheidsproblemen te vermijden én om het geheel van de materies van de administratie Werkgelegenheid te omvatten.

Wat de definitie "werknemers" betreft worden hiermee gelijkgesteld : personen die anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst arbeid ver-

richten onder het gezag van een andere persoon of de arbeid verrichten onder gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst en zij die geen arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon maar die geheel of gedeeltelijk onderworpen zijn aan de wetgeving betreffende de sociale zekerheid van werknemers.

In de bepaling van het begrip "werknemers" is ook uitdrukkelijk de definitie, gebruikt in het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling, opgenomen. Dit is nodig omdat de daar de vermelde definitie ook het begrip "zelfstandige" bevat. Indien hiernaar niet zou worden verwezen, wordt een gedeelte van de te inspecteren materie niet door voorliggend decreet gevat.

De verruiming van het begrip "werknemer" vindt tevens haar oorsprong in het feit dat ook deze personen voorkomen in sommige reglementeringen waarop dit toezichtsdecreet van toepassing is. Hier kan verwezen worden naar o.m. werkzoekenden en sollicitanten.

Het decreet is ook van toepassing op "cursisten" die een opleiding volgen in het kader van een om-, bij- of herscholing of in het kader van maatregelen betreffende de bevordering van de werkgelegenheid. Deze cursisten kunnen niet met eigenlijke "werknemers" worden gelijkgesteld, zodat zij in een aparte bepaling worden opgenomen.

Dit is nodig omdat de maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid, zowel op het vlak van de Vlaamse gemeenschap als op Europees vlak, naast tewerkstellingsprojecten, ook opleidingsprojecten omvatten.

Een efficiënt toezicht en controle hierop impliceert dat de inspectie de personen die deze opleidingen organiseren en volgen moet kunnen controleren.

De definitie gehanteerd bij de categorie werkgevers behelst vooreerst deze die omschreven wordt in de wet op de arbeidsovereenkomsten. Het begrip wordt verruimd tot diegenen die in diverse reglementeringen als tussenpersonen optreden en waarvoor in die reglementeringen bepalingen en voorwaarden zijn opgenomen die moeten worden vervuld opdat zij deze activiteiten zouden kunnen uitoefenen. Een aantal van deze voorwaarden, zoals o.m. niet-discriminatie, gelden algemeen voor werkgevers.

Naast de werkgevers worden in het decreet ook de "opleidingscentra" opgenomen, zijnde de natuurlijke, de privaat- en publiekrechtelijke rechtspersonen of feitelijke verenigingen die de in het decreet vermelde cursisten opleiden. De opleidingscentra worden als afzonderlijke categorie in het decreet opgenomen, aangezien zij niet zonder meer gelijk kunnen worden gesteld met werkgevers in de zin van dit decreet.

Gezien de specifieke arbeidsverhoudingen wordt ook de categorie "gebruikers" gedefinieerd als de natuurlijke personen, de rechtspersonen of feitelijke verenigingen die een beroep doen op de diensten van de genoemde werkgevers. Hieronder wordt o.m. verstaan zij die een beroep doen op de diensten van een uitzendbureau, arbeidsbemiddelingsbureau, wervings- en selectiebureau en outplacementbureau.

Bepaalde reglementeringen bevatten bepalingen die voor sommige personen die aan de voorwaarden voldoen een recht op voordelen doen ontstaan zoals het ontvangen van een premie. Vermits deze reglementeringen toezichtsbepalingen bevatten wordt dit begrip nader in 6° gedefinieerd als gerechtigden.

In 7° wordt het begrip sociale gegevens bepaald als alle gegevens nodig voor de toepassing van de wetgeving betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid.

De definitie van het begrip "werkplaatsen" is deze zoals gehanteerd door andere sociale inspectiediensten.

De definiëring voorziet uitdrukkelijk dat onder dit begrip ook de plaatsen, waar documenten die betrekking hebben op de gereglementeerde activiteiten worden bijgehouden, vallen.

In punt 10° wordt een definitie gegeven van de ambtenaren die de toezichtsbevoegdheden uitoefenen.

De beëdigde ambtenaren van de Inspectie Werkgelegenheid van de administratie werkgelegenheid, worden naar analogie met bestaande inspectiediensten (Inspectie van de Sociale Wetten, Sociale Inspectie, Inspectie van de RVA), belast met het toezicht en de controle en zijn bevoegd om op te treden in sociale en arbeidsrechtelijke zaken. Deze personen worden "sociaalrechtelijke inspecteurs" genoemd. De dienst belast met de controle betreft de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid. Het is de Vlaamse regering die de sociaalrechtelijke inspecteurs aanwijst.

De sociaalrechtelijke inspecteurs hebben niet de hoedanigheid van officier of hulpofficier van de gerechtelijke politie en staan niet onder het gezag van de arbeidsauditeur. De sociaalrechtelijke inspectie dient zoals voorzien door artikel 4 van het Internationaal Verdrag nr. 81 onder toezicht en controle te staan van een centrale autoriteit, in casu de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid, onder gezag van de minister tot wiens bevoegdheid tewerkstelling en werkgelegenheid behoren.

Derhalve dient te worden aangenomen dat de sociaalrechtelijke inspecteurs niet onder het gezag staan van de arbeidsauditeur of de procureur-generaal, niettegenstaande zij gevolg zullen moeten geven aan een opsporings- of bijstandsverzoek van het parket, zijnde de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat de eedaflegging van de sociaalrechtelijke inspecteurs gebeurt in handen van de Vlaamse minister bevoegd voor werkgelegenheid, onverminderd de bepalingen in het decreet van 20 juli 1831 en het decreet van 3 mei 1972.

Artikel 5

Het eerste lid van dit artikel verwijst naar de opdrachten van de officieren van de gerechtelijke politie die gehouden zijn tot het opsporen en vaststellen van de inbreuken en hun daders overeenkomstig de artikelen 8 en 9 van het Wetboek van Strafvordering.

De artikelen 48 tot 54 van het Wetboek van Strafvordering kennen bepaalde bevoegdheden toe aan de officieren van gerechtelijke politie. Het volstaat hiernaar te verwijzen, gelet op het feit dat het vooral van belang is de sociaalrechtelijke inspecteurs voldoende bevoegdheden toe te kennen, aangezien zij geen beroep kunnen doen op de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering.

Wanneer een wet de uitdrukking "onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie" hanteert, dienen hieronder te worden verstaan de hogere officieren van gerechtelijke politie, de hulpofficieren van de procureur des Konings, alsmede de lagere officieren van gerechtelijke politie met bijzondere bevoegdheid, in de mate dat zij normaal bevoegd zijn om misdaden of wanbedrijven van gemeen recht op te sporen.

De hierboven genoemde officieren beschikken echter enkel over de bijzondere bevoegdheden voorzien in de wet, mits er een uitdrukkelijke bepaling in werd opgenomen.

Het verlenen van deze bevoegdheden aan de officieren van gerechtelijke politie hangt samen met de mogelijkheid voor de inspecteurs werkgelegenheid de bijstand te vorderen van de lokale en de federale politie in de uitoefening van hun ambt.

Om misverstanden te vermijden bepaalt artikel 5, § 2, dat de sociaalrechtelijke inspecteurs zich bij de uitoefening van hun ambt kenbaar maken bij middel van een legitimatiekaart waarvan de vorm en de inhoud wordt bepaald door de Vlaamse regering.

Deze legitimatiekaart is een hulpmiddel en het constitutief element in sommige gevallen.

Het is niet verplicht dat de sociaalrechtelijke inspecteur zich bij de aanvang van zijn onderzoek kenbaar maakt door zijn identiteitskaart te tonen.

Voor de geldigheid van het proces-verbaal is het evenmin vereist dat de sociaalrechtelijke inspecteur uiterlijke tekenen van zijn functie draagt of toont.

Toch kan het dragen en tonen van kentekens wel noodzakelijk zijn als constitutief element van sommige misdrijven. Zo kan er bijvoorbeeld geen sprake zijn van smaad aan een drager van de openbare macht (artikel 276 van het Strafwetboek) indien de beklaagde niet kon weten dat hij te doen had met dergelijk persoon.

Om te kunnen beschuldigd worden van het verhinderen van toezicht moet de persoon eveneens de mogelijkheid gehad hebben om vast te stellen dat hij stond tegenover een persoon die het recht had de bevoegdheden uit te oefenen zoals bepaald.

Wanneer de inspecteur een huisbezoek uitvoert dient hij wel zijn hoedanigheid kenbaar te maken en de machtiging van de rechter in de politierechtbank te tonen.

Praktisch gezien is het een algemene regel dat de inspecteur zich kenbaar maakt en dit ook als zodanig noteert in de processen-verbaal om alle misverstanden te vermijden.

Het derde lid van artikel 5 geeft de sociaalrechtelijke inspecteurs de uitdrukkelijke bevoegdheid om in de uitoefening van hun ambt de bijstand van lokale en/of federale politie te vorderen.

Deze bevoegdheid wordt overigens in diverse reglementeringen voorzien, en beoogt zowel de veiligheid van de sociaalrechtelijke inspecteurs als het – indien nodig – doen of laten doen van vaststellingen andere dan deze waarvoor zij bevoegd zijn.

Artikel 6

Naar analogie met de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie wordt in dit artikel een opsomming gegeven van het geheel van bevoegdheden waarover de sociaalrechtelijke inspecteurs beschikken om een efficiënte uitoefening van hun controle- en toezichtsopdracht mogelijk te maken. Deze bevoegdheden zijn ook terug te vinden in de toezichtsbepalingen van de diverse van toepassing zijnde sociale wetgevingen.

Zo dienen de sociaalrechtelijke inspecteurs, overeenkomstig artikel 3.1.b van het Internationaal Verdrag nr. 81 dd. 11 juli 1947 betreffende de arbeidsinspectie in de handel en de industrie, technische inlichtingen en adviezen aan de werkgevers en de werknemers te geven over de meest doeltreffende middelen om de wettelijke bepalingen na te leven.

Afhankelijk van de aard van de vaststelling beschikt de inspecteur over een keuzerecht.

Dit keuzerecht is geïnspireerd door artikel 17 van het Internationaal Verdrag nr. 81 dd. 11 juli 1947 betreffende de arbeidsinspectie in de handel en de industrie dat stelt dat het aan de vrije beslissing van de inspecteurs van de arbeid wordt overgelaten om waarschuwingen of raad te geven in plaats van het instellen van vervolgingen of het aanbevelen daarvan.

Het keuzerecht vormt een afwijking op één der beginselen van het strafprocesrecht volgens dewelke iedere ambtenaar die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of van een wanbedrijf verplicht is daarvan dadelijk aangifte te doen bij de procureur des Konings (artikel 29 van het Wetboek Strafvordering).

De sociaalrechtelijke inspecteurs maken hun keuze tussen een proces-verbaal en het geven van een waarschuwing of het bepalen van een termijn om zich in regel te stellen, vrij autonoom.

Weliswaar zijn aan het vrije beoordelingsrecht van de inspecteur enkele beperkingen :

– vooreerst is het keuzerecht niet bestaande voor inbreuken die niet tot de toegewezen bevoegdheid van de inspecteur behoren ;

– bovendien vervalt het keuzerecht bij samenhang of samenloop met strafbare feiten uit het gemeen recht ;

– de keuze van de inspecteur zal voornamelijk worden bepaald door de ernst van de inbreuk die hij vaststelt en de vraag of hij vervolging wenselijk acht. In deze zin is een proces-verbaal in zekere zin te aanzien als een aan het Openbaar Ministerie gerichte aanbeveling om te vervolgen.

Het geven van inlichtingen behoort tot de normale administratieve taken die dienen uitgevoerd te worden.

De andere in § 1 opgesomde bevoegdheden zijn eerder specifiek en behoren toe aan ambtenaren die belast worden met opdrachten die erin bestaan inbreuken op de wetgevingen op te sporen, vast te stellen en de nodige maatregelen te treffen.

De inspecteurs mogen bij de uitoefening van hun ambt overgaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich te vergewissen dat alle bepalingen van de wetgevingen waarop zij toezicht uitoefenen werkelijk worden nageleefd.

Bovendien doet deze opsomming geen afbreuk aan specifieke bevoegdheden vervat in de wetgevingen waarop toezicht wordt uitgeoefend.

Algemeen dient nog vermeld dat de opgesomde bevoegdheden zowel kunnen worden uitgeoefend in het kader van een ambtshalve optreden als in geval van optreden ingevolge een opsporingsonderzoek of in het kader van gerechtelijk onderzoek respectievelijk op vordering van de arbeidsauditeur of geleid door de onderzoeksrechter.

Paragraaf 2 bepaalt dat alle bevindingen, verhoren en inbreuken worden opgetekend in een proces-verbaal. Het proces-verbaal is een officiële akte. In het kader van het toezicht en de controle kunnen diverse processen-verbaal onderscheiden worden zoals het proces-verbaal houdende opname van

een klacht, van verhoor, van huiszoeking, van inlichtingen en het proces-verbaal van vaststelling van misdrijven. Dit laatste proces-verbaal draagt als opschrift "Pro-Justitia".

Het proces-verbaal (houdende vaststelling van misdrijven) is een bevoorrecht getuigenis, in geschreven vorm, van feiten die persoonlijk en op zintuiglijke wijze werden vastgesteld door een ambtenaar of beambte, belast met het opsporen van inbreuken in de uitoefening van zijn functie met het oog op het op gang brengen van een strafrechtelijke vervolging. Door het opstellen van dit proces-verbaal en het overmaken ervan aan het openbaar ministerie, geeft de sociaalrechtelijke inspecteur te kennen dat de vastgestelde inbreuk hetzij strafrechtelijk, hetzij administratiefrechtelijk kan worden gesanctioneerd. De uiteindelijke beslissing tot sanctionering ligt bij de rechtbanken op vordering van het Openbaar Ministerie, respectievelijk de aangewezen ambtenaar.

Een proces-verbaal kan enkel opgesteld worden door een daartoe bevoegd ambtenaar. Deze bevoegdheid wordt hem bij wetten, decreten en besluiten verleend.

De inspecteur mag dus enkel optreden voor materies waarvoor hij bevoegd is. De vereiste dat de inspecteur wettelijk bevoegd moet zijn om procesverbaal op te stellen houdt in dat hij regelmatig aangesteld en beëdigd is.

Er kunnen dus geen processen-verbaal opgesteld worden voor materies die niet tot de aangewezen bevoegdheid behoren.

Wanneer de inspecteur in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van dergelijke inbreuken, dient hij, voor zover hij voldoende zekerheid hierover heeft, een proces-verbaal van inlichting op te stellen.

Aan het correct opgestelde *en betekende* procesverbaal wordt een bijzondere bewijswaarde toegekend, die inhoudt dat het proces-verbaal bewijskracht heeft tot "bewijs van het tegendeel" en dus niet een loutere inlichting betreft. Deze bewijskracht geldt niet voor de subjectieve vaststellingen die in het proces-verbaal zijn vervat, noch voor de juridische gevolgen die de verbaliserende ambtenaar daaruit afleidt, b.v. in de vorm van een interpretatie of commentaar. De bewijskracht geldt ook niet voor de inlichtingen die de verbaliserende ambtenaar heeft ingewonnen.

Naar analogie met de wet op de arbeidsinspectie wordt de termijn om een afschrift van het procesverbaal aan de overtreder ter kennis te brengen op veertien kalenderdagen bepaald, op straffe van het verlies van de aan het proces-verbaal toekomende bijzondere bewijskracht. Ook de wijze van bepaling van deze termijn is analoog aan vernoemde wet. De overname van dezelfde termijnen beoogt uniformiteit tussen de verschillende inspectiediensten.

Het tweede lid van paragraaf twee bepaalt dat een exemplaar wordt bezorgd aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar en dit binnen dezelfde termijn. Een ambtshalve opgesteld procesverbaal wordt, eveneens binnen de termijn van veertien dagen, overgemaakt aan de arbeidsauditeur of, in geval van samenloop of samenhang met een gemeenrechtelijk misdrijf, aan de procureur des Konings.

Daarenboven dient altijd een afschrift van het proces-verbaal aan de werkgever te worden overgemaakt, indien de overtreder niet de werkgever fysieke persoon is. De werkgever is immers burgerlijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten. Bovendien is hij enkel gehouden tot het betalen van een administratieve geldboete indien de overtreder door een aangestelde of een lasthebber is begaan.

De verzending dient te gebeuren binnen een termijn van veertien dagen. Hier gelden de volgende regels :

– de termijn van 14 dagen neemt een aanvang de dag nadat de inbreuk werd vastgesteld ;

– de vervaldag (14de dag) is in de termijn begrepen ;

– wanneer de vervaldag een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, dan wordt deze verplaatst op de eerstvolgende werkdag ;

– het geven aan de overtreder van een waarschuwing of het verlenen van een termijn om zich in regel te stellen, gelden niet als vaststelling van de inbreuk en dus niet als vertrekpunt voor de termijn. De sociaalrechtelijke inspecteur kan dus nadien met een nieuwe vaststelling de termijn doen lopen.

De termijn van 14 dagen neemt een aanvang de dag na de vaststelling van de inbreuk. Een misdrijf bestaat meestal uit meerdere componenten. Deze constitutieve elementen zijn vaak uiteenlopend en

worden soms op verschillende tijdstippen vastgelegd.

De dag waarop het laatste constitutief element werd vastgelegd is bepalend voor het vertrekpunt van de termijn van 14 dagen.

Volledigheidshalve dient aangestipt dat het verzenden van het proces-verbaal binnen de termijn niet op straffe van nietigheid wordt ingeschreven en dit naar analogie met bestaande wetsbepalingen inzake de sociale inspecties. De sanctie ligt in het verlies van de bijzondere bewijskracht, dit wil zeggen dat het proces-verbaal geen bewijskracht meer heeft "tot het bewijs van het tegendeel" maar nog slechts geldt als inlichting of als begin van bewijs door geschrift.

Aangezien het proces-verbaal een gerechtelijk document is valt het onder de toepassing van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken. De regels inzake taalgebruik zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid.

Uit paragraaf 3 volgt dat de sociaalrechtelijke inspecteur een waarschuwing kan geven aan de overtreder dan wel de overtreder kan verzoeken om zich binnen een vooropgestelde termijn in regel te stellen. Indien deze waarschuwing of de termijn om zich in regel te stellen worden genegeerd, zal de sociaalrechtelijke inspecteur wel verplicht zijn om het proces-verbaal mee te delen aan het Openbaar Ministerie.

Bij inbreuk op de verplichting tot voorlezing, tot vraag om ondertekening en tot vermelding in het proces-verbaal zoals voorzien door § 3 in fine, verliest het proces-verbaal haar bijzondere bewijskracht en behoudt zij slechts de waarde van inlichting.

Artikel 7

De bepalingen van artikel 7 zijn eveneens grotendeels geïnspireerd door de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie en komen veelvuldig voor in diverse reglementeringen.

Verder dient te worden opgemerkt dat de decreetgever, op basis van artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, wel degelijk over de bevoegdheid beschikt om de gevallen te bepalen waarin een huiszoeking kan plaatshebben. Rekening houdend met het adagium "qui peut le plus, peut le moins", is de decreetgever dientengevolge tevens bevoegd om maatregelen te treffen aangaande "huisbezoeken", die niet zo ingrijpend zijn als "huiszoekingen".

Vooreerst beschrijft artikel 7, 1°, het recht op vrije toegang in alle werkplaatsen, opleidingscentra of andere plaatsen die aan het toezicht onderworpen zijn of waarvan de inspecteurs redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen tewerkgesteld zijn of een opleiding organiseren of volgen, waarop zij toezicht mogen uitoefenen. Zij kunnen zichzelf zonder voorafgaande verwittiging toegang verschaffen.

De vrije toegang is, behoudens uitdrukkelijke wettelijke bepalingen, aan geen vormvereisten voorzien.

Bovendien wordt hier de mogelijkheid verduidelijkt om vrij binnen te gaan in alle plaatsen andere dan werkplaatsen, die aan hun toezicht onderworpen zijn, zonder dat het daarom moet gaan om plaatsen waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen tewerkgesteld zijn die onderworpen zijn aan de bepalingen van de van kracht zijnde wetgevingen waarop toezicht wordt uitgeoefend.

Daarbij dient o.m. te worden nagegaan of specifieke wetten het toezicht van de andere dan de gewone arbeidsplaats toelaten of voorzien.

Het behoort tevens tot de appreciatiebevoegdheid van de sociaalrechtelijke inspecteurs na te gaan welke plaatsen in de controle en het toezicht dienen te worden betrokken uitgaande van de onderzoeksopdracht en tekenen die wijzen op bedrijvigheid op een bepaalde plaats.

Enkel wanneer sterke en met elkaar overeenstemmende vermoedens bestaan, zal de sociaalrechtelijke inspecteur overgaan tot de betreding van de woonplaats en het onderzoek van de werkplaats en de bedrijfslokalen. Met deze reglementering tracht de Vlaamse regering tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de Raad van State met betrekking tot de ruime interpretatie die wordt gegeven door de Raad van Europa aan het begrip "woning", zoals bepaald in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Het recht "op vrije toegang" in alle werkplaatsen houdt in dat de sociaalrechtelijke inspecteur in de werkplaatsen vaststellingen de visu kan doen, gegevens noteren, ondervragingen doen, identificaties verrichten, enz.

Alles wat de visu kan vastgesteld worden mag gecontroleerd worden voor zover het bijdraagt tot de bewijslevering van de inbreuk.

Het recht op vrije toegang laat eveneens toe om langs alle ingangen binnen te gaan zonder voorafgaandelijk te zijn aangemeld, en om werknemers te ondervragen buiten weten van de werkgever.

Wanneer de toegang verhinderd wordt, kan een proces-verbaal wegens verhindering van toezicht opgesteld worden. Het moet evenwel gaan om een manifeste onwil en na zich behoorlijk kenbaar te hebben gemaakt.

Het recht op vrije toegang is evenwel niet absoluut. Het wordt aan diverse wettelijke beperkingen onderworpen.

– Het verleent de sociaalrechtelijke inspecteur geenszins het recht alles te "doorzoeken". Dit is het domein van de (gerechtelijke) huiszoeking. Inderdaad is toegang iets anders dan het uitvoeren van een huiszoeking, waarvoor een machtiging van de politierechter nodig is. Dientengevolge is een sociaalrechtelijke inspecteur bijvoorbeeld niet bevoegd om kasten, laden en kluizen te openen, doch is hij enkel bevoegd om de aanwezigen te verhoren. Wanneer de werkgever evenwel expliciet, dit wil zeggen op ondubbelzinnige wijze, voorafgaandelijke en schriftelijke toestemming geeft zaken te "doorzoeken", dan bestaat er geen bezwaar.

– Het principe van de onschendbaarheid van de woning is algemeen en ook van toepassing in het sociaal recht. Een ongewild binnentreden in bewoonde lokalen is dan ook slechts mogelijk mits voorafgaandelijke toelating van de rechter in de politierechtbank, behalve in geval van toestemming van de bewoner. De toestemming tot het betreden van bewoonde lokalen laat enkel de toegang toe en verleent geenszins het recht op het doorzoeken van alles.

– Aan het begrip "bewoonde lokalen" wordt dezelfde betekenis gegeven als het begrip "woning" voor de gerechtelijke huiszoeking.

– Het dient in de meest ruime betekenis begrepen te worden. Het omvat zowel de privé-plaatsen dit wil zeggen de plaatsen waar betrokkene zijn recht op privacy uitoefent, als de aanhorigheden van de woning (terrassen, balkons, tuinen, stallingen, enz.).

Artikel 479 van het Strafwetboek beschouwt als bewoond huis elk gebouw, appartement, verblijf, loods, zelfs verplaatsbare hut of elke andere aangelegenheid die tot woning dient.

Het doelt zowel op de woonplaats als het tijdelijk verblijf of de feitelijke verblijfplaats, ook wanneer men er maar kortstondig is.

Op openbare plaatsen die voor iedereen toegankelijk zijn (cafés, winkels, enz.) kan steeds, ook zonder machtiging, een huisbezoek geschieden zolang zij feitelijk toegankelijk zijn voor het publiek.

Het probleem van het huisbezoek stelt zich niet wanneer de bewoner de toestemming verleent om de woning te betreden. Deze toestemming dient uitdrukkelijk, schriftelijk en voorafgaand te zijn.

De voorafgaandelijke machtiging van de rechter in de politierechtbank is specifiek, dit wil zeggen dat ze slaat op één welbepaald onderzoek, voor één bepaalde woning en enkel voor de personen op wiens naam de machtiging werd verleend.

Het feit dat de machtiging beperkt is tot één onderzoek belet niet dat tijdens het onderzoek andere inbreuken kunnen vastgesteld worden.

Zo er tegelijkertijd verschillende huisbezoeken moeten worden verricht, dienen er afzonderlijke machtigingen te worden aangevraagd.

De aanvraag tot machtiging moet voldoende gemotiveerd zijn zodat de politierechter kan oordelen of de machtiging al dan niet kan worden verleend.

Wanneer een huisbezoek gebeurt waarvoor een machtiging is verleend, is de sociaalrechtelijke inspecteur verplicht zijn hoedanigheid kenbaar te maken en de verleende machtiging te tonen.

– Indien de sociaalrechtelijke inspecteur een huiszoeking wil uitvoeren tussen 22u00 's avonds en 05u00 's morgens, zal hij zijn verzoek tot machtiging bij de politierechtbank op een bijzondere wijze moeten motiveren en aantonen dat een huiszoeking in die periode zowel een legitiem karakter heeft, als noodzakelijk en proportioneel is ten opzichte van het nagestreefde doel. Uit het verzoek van de sociaalrechtelijke inspecteur moet blijken dat het betreden van de woning tijdens deze periode redelijk en zelfs

noodzakelijk is om hem in de mogelijkheid te stellen zijn onderzoeksopdrachten uit te voeren. Op deze wijze wordt gegarandeerd dat er geen ongeoorloofde inbreuk wordt gemaakt op het privé-leven van de betrokken personen.

De inspecteur mag zich voor het huisbezoek laten bijstaan door de lokale en de federale politie.

– In bepaalde ondernemingen en sectoren gelden veiligheidsvoorschriften waardoor niet iedereen zomaar vrije toegang heeft tot de plaatsen. Het is aangewezen dat de sociaalrechtelijke inspecteur zich voor dergelijke controles legitimeert. Er kan dan ook geen proces-verbaal wegens verhindering van toezicht opgesteld worden wanneer de werkgever dergelijke garanties vraagt, en nadien het toezicht niet verhindert.

– De wettelijke veiligheidsvoorschriften (bij voorbeeld het dragen van veiligheidsschoenen, helmen, enz.) zijn eveneens van toepassing op de sociaalrechtelijke inspecteurs. Indien deze voorschriften ook gelden voor bezoekers van een werf of een werkplaats, is men verplicht de inspecteur de nodige beschermingsmiddelen ter hand te stellen.

Artikel 7, 2°, geeft de sociaalrechtelijke inspecteurs de mogelijkheid elk onderzoek, elke controle en elk verhoor te doen en alle inlichtingen in te winnen die nodig zijn voor de uitoefening van het toezicht.

Deze bevoegdheden komen vrijwel altijd voor in de bestaande wetteksten inzake het sociaal handhavingsrecht. Het is van belang aan te stippen dat de bevoegde sociaalrechtelijke inspecteurs elke persoon afzonderlijk mogen ondervragen en de anderen verzoeken zich te verwijderen op straffe van verhindering van toezicht.

Alhoewel niet expliciet opgenomen in de bepalingen spreekt het vanzelf dat de sociaalrechtelijke inspecteurs een datum kunnen bepalen waarop de personen wiens verhoor zij nodig achten, zich daartoe op de inspectiedienst moeten aanbieden, indien het goed verloop van het onderzoek dit vereist.

De bevoegdheid om de identiteit van personen op te nemen, opgenomen in artikel 7, 2°, b, hangt logisch samen met de hierboven besproken mogelijkheid die personen te ondervragen. Bij weigering door de betrokkene met betrekking tot de identificatie mee te werken kan de inbreuk van verhindering van toezicht ingeroepen worden. Het dient, zoals de tekst verduidelijkt, te gaan om personen waarvan redelijkerwijze vermoed kan worden dat zij actoren zijn zoals bepaald in de te controleren wetgevingen. Dit sluit niet uit dat andere personen wiens verklaringen nodig geacht worden, kunnen worden geïdentificeerd en verhoord.

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat de sociaalrechtelijke inspecteurs ook nog de mogelijkheid hebben om de identiteit met andere middelen te achterhalen o.a. bij middel van foto's, filmopnamen, ed.

Dit principe wordt eveneens vastgelegd in artikel 7, 2°, b.

De bevoegdheid voorzien in artikel 7, 2°, c en d, om inzage en kopies te nemen van boeken, registers en documenten, al dan niet voorgeschreven door de wetgevingen, komt veelvuldig in bestaande teksten voor.

De redactie van vermeld artikel werd afgestemd op de moderne communicatie- en informatiemogelijkheden. Naast boeken, registers en documenten mag ook inzage worden genomen van schijven, banden of gelijk welke andere informatiedrager. Het zou inderdaad sommige controles zo goed als onmogelijk maken indien de sociaalrechtelijke inspecteurs niet over deze bevoegdheden zouden beschikken ten aanzien van nieuwe informatiedragers en informaticamogelijkheden.

Er dient opgemerkt dat punt c handelt over de documenten die door de werkgever dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard.

Weigert hij deze voor te leggen, dan kan een proces-verbaal wegens verhindering van toezicht opgesteld worden.

De werkgever is verplicht kosteloos afschriften te verschaffen van al deze documenten. Weigert de werkgever kopies te verschaffen of wordt er manifest een inbreuk vastgesteld, dan kan de sociaalrechtelijke inspecteur de documenten tegen ontvangstbewijs meenemen, indien deze maatregel noodzakelijk is voor het leveren van het bewijs van de inbreuken.

In tegenstelling tot de voorschriften van het gerechtelijk onderzoek, geleid door de onderzoeksrechter of zijn gemachtigde, moet de sociaalrechtelijke inspecteur de meegenomen documenten niet ter griffie deponeren om er geïnventariseerd te worden. Wel dient hij een ontvangstbewijs te overhandigen aan de eigenaar van de meegenomen do-

cumenten waaruit blijkt welke stukken meegenomen zijn, dit om latere discussies te voorkomen.

Hoewel het artikel enkel spreekt over werkgevers, opleidingscentra, aangestelden of lasthebbers, is het vanzelfsprekend dat de sociaalrechtelijke inspecteurs ook bevoegd zijn om documenten van cursisten, werknemers en ermee gelijkgestelden, alsook gerechtigden en gebruikers mee te nemen.

Onder alle andere roerende goederen bedoeld in artikel 7, 2°, d, worden o.m. stukken of documenten bedoeld andere dan de verplichte documenten.

De sociaalrechtelijke inspecteurs mogen "andere roerende goederen dan degene die bedoeld in punt c en die aan hun toezicht onderworpen zijn of aan de hand waarvan inbreuken van de wetgevingen waarop zij toezicht uitoefenen kunnen worden vastgesteld, tegen ontvangstbewijs meenemen voor een beperkte duur of deze verzegelen, wanneer dit noodzakelijk is voor het leveren van het bewijs van de inbreuk".

Deze mogelijkheid is eigenlijk een verlengstuk van de in punt a voorziene bevoegdheden. De voorziene mogelijkheid komt minder frequent voor in de bestaande wetteksten. Het biedt nochtans de mogelijkheid om bijvoorbeeld computerbestanden te verzegelen zo hier bruikbare gegevens in opgenomen zijn. Het weze aangestipt dat dergelijke bevoegdheid met de nodige omzichtigheid moet worden uitgeoefend.

Het doen van vaststellingen door middel van het maken van foto's, film- en video-opnamen, audiocassettes of andere geluids- en audiovisuele middelen zoals voorzien in artikel 7, 2°, e, is reeds in andere wetteksten voorzien. Zij gelden als volwaardig bewijs op voorwaarde dat zij door de sociaalrechtelijke inspecteurs zelf gemaakt zijn en vallen onder de bevoegdheid om vaststellingen de visu te doen.

Het weze herhaald dat deze bepaling in overeenstemming is met artikel 7, 2°, b, waar uitdrukkelijk de mogelijkheid is voorzien om de identiteit van personen te achterhalen.

Artikel 7, 3°, voorziet dat de sociaalrechtelijke inspecteurs de aanplakking en/of overhandiging kunnen gelasten van de documenten die ingevolge de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen moeten worden aangeplakt en/of overhandigd.

Op grond van artikel 7, 4°, kunnen de sociaalrechtelijke inspecteurs, zo nodig, vervangingsdocumenten opmaken of hem laten overhandigen ter vervanging van de documenten behandeld in reglementeringen waarop zij toezicht en controle uitoefenen.

Artikel 8

Dit artikel regelt op een algemene wijze het beroepsgeheim en het geheim van het onderzoek.

Omwille van deontologische redenen en ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer leggen deze artikelen de sociaalrechtelijke inspecteurs de verplichting op :

– om sociale gegevens vertrouwelijk te behandelen en enkel voor de uitoefening van hun opdracht te gebruiken ;

– om de naam van een indiener van een klacht of van een aangifte geheim te houden. De sociaalrechtelijke inspecteurs kunnen echter wel aan de rechter zelf, bekend maken dat ingevolge een klacht of een aangifte een onderzoek werd ingesteld.

De bepalingen van de privacywet zijn onverminderd van kracht.

Onder "vertegenwoordiger" van de werkgever bedoeld in artikel 8, § 2, tweede lid, beoogt men niet alleen de aangestelden of lasthebbers van de werkgever maar ook, bijvoorbeeld, zijn werknemers.

Artikel 9

Dit artikel maakt de bepalingen inzake uitwisseling van gegevens met andere diensten, zoals vervat in de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie, van overeenkomstige toepassing.

De vernoemde artikelen 5 tot en met 9 hebben volgende inhoud.

Wanneer zij zulks nodig achten, delen de sociaalrechtelijke inspecteurs van een inspectiedienst de inlichtingen die zij bij hun onderzoek hebben ingewonnen mee, aan de openbare en aan de meewerkende instellingen, aan de sociaalrechtelijke inspecteurs van de andere inspectiediensten, alsook aan alle ambtenaren belast met het toezicht op andere wetgevingen, in zoverre die inlichtingen die laatsten kunnen aanbelangen bij de uitoefening van het toezicht waarmee ze belast zijn.

Onder "openbare instellingen" wordt o.m. verstaan : de openbare instellingen alsmede de diensten van de ministeries die belast zijn met de toepassingen van de sociale wetgevingen en de sociale zekerheid. De sociale zekerheidsinstellingen worden hierbij uitdrukkelijk vermeld.

Onder "meewerkende instellingen" wordt o.m. verstaan : de instellingen van privaat recht die erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de sociale wetgeving en de sociale zekerheid.

Onder andere inspectiediensten worden de inspectiediensten van de andere ministeries bedoeld zoals de inspectie van de sociale wetten, de sociale inspectie belast met het toezicht op de sociale zekerheidswetgeving, de inspectiediensten van de andere Gewesten.

De sociaalrechtelijke inspecteurs beschikken over een appreciatierecht aangezien het om een mogelijkheid gaat. Voornoemd principe vormt een uitzondering op het principe van het beroepsgeheim.

De tekst spreekt enkel over het overmaken van "inlichtingen". Strikt gezien vallen processen-verbaal hier niet onder en kunnen zij dus ook niet worden overgemaakt.

Wanneer de inlichtingen evenwel slaan op alle elementen van het onderzoek, en dus alle feiten behelzen zoals vermeld in het proces-verbaal, dan is er geen bezwaar om afschriften van dergelijke processen-verbaal over te maken aan andere inspectiediensten voor zover er gegevens in vermeld staan die deze kunnen aanbelangen.

De uitwisseling van inlichtingen beoogt een beter toezicht op de toepassing van de wetgeving. Om dit te kunnen realiseren zal een wezenlijke samenwerking van de inspectiediensten van de verschillende bevoegde instanties nodig zijn. Er kan hoegenaamd geen sprake zijn van verruiming van bevoegdheden van elke inspectiedienst, zoals die is bepaald in de huidige vigerende reglementering, maar van een noodzakelijke uitwisseling van inlichtingen en vaststellingen welke elke inspectiedienst heeft ingewonnen bij de uitvoering van zijn eigen opdracht. Er bestaat een verplichting om de inlichtingen mee te delen wanneer voornoemde diensten erom verzoeken.

Het belang van deze verplichting is duidelijk. Niet alleen zal het werk van de sociaalrechtelijke inspecteur hierdoor efficiënter worden, maar zal ook het aantal bezoeken van verschillende inspectiediensten bij dezelfde gecontroleerde kunnen verminderen zonder dat aan het resultaat afbreuk wordt gedaan.

Inlichtingen ingewonnen tijdens de uitoefening van plichten voorgeschreven door de rechterlijke overheid kunnen slechts worden meegedeeld mits toestemming van deze laatste.

De sociaalrechtelijke inspecteur is hier gehouden door het geheim onderzoek in strafzaken.

Dit artikel bepaalt eveneens dat de sociaalrechtelijke inspecteurs bij alle diensten van de overheid alle inlichtingen kunnen inwinnen die zij nodig achten en inzage eisen van alle gegevens die nuttig kunnen zijn voor het onderzoek alsmede afschriften en kopies hiervan vragen.

Aangaande deze verregaande samenwerking tussen verschillende instanties dient een Samenwerkingsakkoord te worden afgesloten tussen de gemeenschaps- en gewestoverheden, alsook de federale overheid teneinde te voorzien in een transparant samenwerkingsmodel (cf. samenwerkingsakkoord van 31 maart 1995 i.v.m. de coördinatie van de controles inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten).

Artikel 10

Deze bepaling wordt ingelast om deontologische redenen.

Het verbod van de sociaalrechtelijke inspecteur om enig rechtstreeks of onrechtstreeks belang te hebben in de ondernemingen, instellingen of verenigingen waarop zij toezicht dienen uit te oefenen is een algemene regel en komt veelvuldig voor in de bestaande wettelijke bepalingen inzake toezicht en controle.

Dit is evenwel geen oorzaak van nietigheid van het proces-verbaal.

Onder rechtstreeks of onrechtstreeks belang dient te worden verstaan ieder persoonlijk belang, van financiële, vermogensrechtelijke of andere aard, dat een sociaalrechtelijk inspecteur kan hebben in een onderneming of opleidingscentrum waarop hij toezicht uitoefent.

Artikel 11

Artikel 5 van het Internationaal Verdrag nr. 81 dd. 11 juli 1947 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel van de Internationale Arbeidsorganisatie stelt dat de bevoegde autoriteit passende maatregelen moet treffen om te bevorderen :

"(b) samenwerking tussen de ambtenaren van de arbeidsinspectie en de werkgevers en de werknemers of hun organisaties."

Artikel 11 van dit decreet geeft hieraan uitvoering.

Artikel 12

Artikel 12 van dit decreet verwijst naar artikel 19 van Internationaal Verdrag nr. 81 dd. 11 juli 1947 betreffende de arbeidsinspectie in de handel en de industrie, waarin wordt gesteld dat de arbeidsinspecteurs gehouden zijn om periodieke verslagen van algemene aard omtrent de resultaten van hun werkzaamheden aan de bevoegde centrale arbeidsinspectieautoriteit voor te leggen.

De afdeling Inspectie Werkgelegenheid zal voor 30 juni van elk jaar een algemeen jaarverslag dienen voor te leggen. Het decreet bepaalt verder welke elementen er dienen te worden opgenomen in dit verslag.

De "wetten" waarvan sprake in het artikel, betreffen de wetten sensu lato. Meer bepaald gaat het om volgende rechtsbepalingen :

1° verordening (EG) nr. 1260/1999 van de Raad van 21 juni 1999 houdende algemene bepalingen inzake de Structuurfondsen ;

2° verordening (EG) nr. 1784/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 1999 betreffende het Europees Sociaal Fonds ;

3° verordening (EG) nr. 438/2001 van de Commissie van 2 maart 2001 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1260/1999 van de Raad met betrekking tot de beheers- en controlesystemen voor uit de structuurfondsen toegekende bijstand ;

4° wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers ;

5° decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest ;

6° decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen ;

7° decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen ;

8° decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds ;

9° decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt ;

10° decreet van 29 november 2002 houdende de algemeen verbindend verklaring van akkoorden tussen werknemers- en werkgeversorganisaties betreffende gemeenschaps- en gewestaangelegenheden ;

11° decreet van 17 januari 2003 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de federale staat, de gewesten en de Duitstalige gemeenschap betreffende de ontwikkeling van buurtdiensten en -banen ;

12° besluit van de Vlaamse regering van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen ;

13° koninklijk Besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijk besturen ;

14° besluit van de Vlaamse regering van 29 oktober 1986 tot uitvoering van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen ;

15° uitvoering Vlaams Werkgelegenheidsakkoord van 17 juni 1997 houdende harmonisering van de werkervaringsprogramma's (weer-werkprojecten en het werkervaringsplan) ;

16° besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteu-

ningsprogramma van de meerwaardeneconomie ;

17° besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 tot vaststelling van de criteria, de voorwaarden en de nadere regelen volgens welke subsidies worden verleend met betrekking tot het VESOC-actieplan 2002. "Evenredige arbeidsdeelname en diversiteit" ;

18° besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector ;

19° besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector ;

20° besluit van de Vlaamse regering van 22 september 1998 houdende instelling van een aanmoedigingspremie voor loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van de Vlaamse openbare sector en het Nederlandstalig onderwijs in het raam van de maatregel ter bevordering van de arbeid ;

21° besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 2001 betreffende de voorwaarden en de procedure tot toekenning, wijziging en intrekking van projectgebonden subsidies uit het Europees Sociaal Fonds met betrekking tot doelstelling 3, zwaartepunten 1 en 2.

Artikel 13

In diverse sociale reglementeringen die onder de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten vallen werden bepalingen inzake administratieve geldboeten volgens het tweesporenstelsel opgenomen. Dit principe wordt in zijn algemeenheid in artikel 13 geïntroduceerd.

Het bepaalt de minimumbedragen en maximumbedragen die de aangewezen ambtenaar kan opleggen aan de in ditzelfde artikel bedoelde overtreders.

De vermelding dat de administratieve geldboeten enkel kunnen worden opgelegd voor feiten die voor strafvervolging vatbaar zijn, behelst de gemeenrechtelijke betekenis van deze bepaling. Meer bepaald dient, overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering, een materieel en een moreel element aanwezig te zijn.

Conform artikel 14, § 3, tweede lid, kan de aangewezen ambtenaar bovendien in geval van verzachtende omstandigheden afwijken van het minimumbedrag, dit zonder dat de geldboete evenwel lager mag zijn dan 40% van het betreffende minimumbedrag.

Het bepaalde in artikel 13, 6°, hoeft enige commentaar.

Het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt beoogt de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, en dit zowel op het vlak van arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen en ten aanzien van de toegang tot een zelfstandig beroep.

Het decreet evenredige participatie op de arbeidsmarkt van 8 mei 2002 voorziet in eigen straf- en toezichtbepalingen. Omwille van de uniformisering die dit decreet nastreeft dient de controle en het toezicht evenals de regels met betrekking tot het opleggen van administratieve geldboetes uit het decreet evenredige participatie te worden gelicht.

In dit artikel wordt tevens voorzien in het opnemen van inbreuken zoals bepaald in artikel 24. Meer bepaald kunnen diegenen die niet binnen de door de sociaalrechtelijke inspecteurs bepaalde termijn documenten aanplakken en/of overhandigen zoals bedoeld in artikel 7, 3° van het decreet, diegenen die de inbreuken, opgelegd conform artikel 24, paragraaf 3, niet binnen de door de sociaalrechtelijke inspecteur opgelegde datum regulariseren en diegenen die het geregelde toezicht verhinderen, eveneens ofwel een strafsanctie, ofwel een administratieve geldboete opgelegd krijgen.

Deze inbreuken zoals bepaald in artikel 24 kunnen worden gepleegd zowel door opleidingscentra als door werknemers en in voorkomend geval de gebruikers. Omwille van deze laatstgenoemde bepaling dienen dan ook uit hoofde van het tweesporenstelsel administratieve geldboeten uit hoofde van bepaalde strafbepalingen zoals voorzien door afdeling 1 van Hoofdstuk III tegen opleidingcentra uitgesproken worden.

Artikel 14

Het strafrecht sanctioneert een inbreuk in hoofde van een welbepaald persoon. Het decreet beoogt steeds de werkgever / gebruiker of het opleidingscentrum en niet de aangestelde of de mandataris

persoonlijk te responsabilseren, ook al zijn het deze laatsten die het laakbare feit hebben gepleegd.

Het is immers de plicht van de werkgever of het opleidingscentrum om te beletten dat er een inbreuk wordt gepleegd en dat hij te kort schiet wanneer hij heeft laten begaan.

De administratieve geldboete is toepasselijk op zowel de werkgever / opleidingscentrum – natuurlijke persoon als op de werkgever / opleidingscentrum – rechtspersoon (idem dito voor de gebruikers). Bij feitelijke verenigingen zijn de bestuurders van die vereniging allen werkgever / gebruiker en zijn zij hoofdelijk en solidair gehouden de administratieve geldboete te betalen.

Deze bepaling uit het sociaal strafrecht heeft een duidelijk preventief doel voor ogen. Men mag namelijk redelijkerwijze aannemen dat de werkgever (of, in voorkomend geval, de gebruiker) of het opleidingscentrum die weet dat hij rechtstreeks verantwoordelijk is alles in het werk zal stellen om te voldoen aan de verplichtingen die worden opgelegd door de wettelijke en reglementaire voorschriften. De reglementering met betrekking tot de sociaalrechtelijke inspectie heeft uiteindelijk een preventief karakter, zijnde het verzekeren van de naleving van de sociaalrechtelijke bepalingen. Dat kan ook op een andere wijze dan bestraffing, met name door waarschuwingen te geven of door het opleggen van administratieve geldboeten.

Artikel 3 van de wet van 30 juni 1971 bevat dezelfde bepaling. Dienaangaande oordeelde het Arbitragehof reeds het volgende (Arbitragehof, nr. 132/2001, 30 oktober 2001) :

"B.1. Hoewel de prejudiciële vraag betrekking heeft op de wet van 30 juni 1971 "betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten" in haar geheel, blijkt uit zowel de formulering als de motivering van de vraag dat alleen de grondwettigheid van artikel 3 van die wet in het geding is doordat het de administratieve geldboeten die op grond van dezelfde wet worden toegepast, alleen aan de werkgever oplegt.

Het Hof beperkt dan ook zijn onderzoek tot artikel 3 van de wet van 30 juni 1971, dat bepaalt :"Wanneer de overtreding door een aangestelde of een lasthebber is begaan, is de administratieve geldboete alleen op de werkgever toepasselijk."

B.2. Het verschil in behandeling dat aan het Hof wordt voorgelegd, bestaat erin dat de administratieve geldboeten die worden opgelegd wegens overtredingen bedoeld in de wet van 30 juni 1971, op grond van artikel 3 van die wet alleen aan de werkgever worden opgelegd terwijl, wanneer diezelfde overtredingen aanleiding geven tot een strafvervolging sensu stricto, de strafsanctie niet alleen voor de werkgever maar ook voor zijn aangestelden of lasthebbers kan gelden.

In de prejudiciële vraag heeft de veroordeling tot strafsancties alleen betrekking op de werkgever als natuurlijke persoon. De grondwettigheid van het voormelde verschil in behandeling dient derhalve te worden beoordeeld rekening houdend met de situatie die voorafgaat aan de inwerkingtreding van de wet van 4 mei 1999 tot invoering van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen.

B.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen ; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.4. Wanneer de wetgever oordeelt dat sommige tekortkomingen ten aanzien van wettelijke verplichtingen aan banden moeten worden gelegd, behoort het tot zijn beoordelingsbevoegdheid te beslissen of het opportuun is om voor strafsancties sensu stricto of voor administratieve sancties te opteren. De keuze van de ene of de andere categorie van sancties kan op zich niet worden geacht discriminerend te zijn, maar het verschil in behandeling dat daaruit voor eenzelfde tekortkoming kan voortvloeien is slechts toelaatbaar indien het in redelijkheid is verantwoord.

B.5.1. Zoals aangegeven in de parlementaire voorbereiding van de wet van 30 juni 1971, is de wetgever uitgegaan van de overweging dat de toepassing van de gewone procedure op bepaalde overtredingen van de arbeidswetgeving inadequaat was : de strafvordering had te zware gevolgen, de strafmaatregelen werden zelden toegepast en het preventieve karakter van het sociaal strafrecht werd hierdoor sterk afgezwakt (Parl. St., Kamer, 1970-1971, nr. 939/1, pp. 1 en 2).

Daarom heeft de wetgever, naast de strafsancties sensu stricto, een systeem van administratieve geldboeten willen invoeren, waarbij de toepassing van het ene systeem die van het andere overigens uitsluit.

B.5.2. Uit dezelfde parlementaire voorbereiding blijkt bovendien dat de wetgever de overtredingen van de sociale wetgeving wilde voorkomen door de werkgever meer te responsabiliseren :

"Artikel 3 past het beginsel toe van de verantwoordelijkheid van het ondernemingshoofd. Deze bepaling heeft vooral een preventief doel : de werkgever immers die weet dat hij rechtstreeks wordt beoogd zal alles in het werk stellen om te voldoen aan de verplichtingen welke hem op sociaal gebied door de wettelijke en reglementaire voorschriften worden opgelegd." (ibid., p. 3)

B.6.1. Wegens de bovenstaande overwegingen en het specifieke doel van responsabilisering van de werkgever lijkt het niet irrelevant dat de wetgever de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd wanneer de overtredingen van de wet van 30 juni 1971 geen aanleiding geven tot een strafvervolging sensu stricto, alleen aan de werkgever heeft opgelegd.

B.6.2. Uit het feit dat de wetgever alleen de werkgever met administratieve geldboeten kan straffen, volgt niet dat die werkgever kan worden gestraft zelfs indien hij zou aantonen dat hij geen enkele fout heeft begaan, omdat hij alle mogelijke maatregelen heeft genomen om te verhinderen dat het materiële element van de overtreding zich voordoet. De opportuniteit om de werknemer daarvan vrij te stellen impliceert niet het recht om zijn werkgever blindelings te bestraffen, met miskenning van het beginsel van het persoonlijke karakter van de straffen ; de geldboeten die de wetgever als administratief heeft gekwalificeerd, vertonen te veel overeenkomst met de strafsancties sensu stricto om te kunnen stellen dat de waarden die ten grondslag liggen aan zulk een fundamenteel beginsel niet toepasselijk zouden zijn op zulke geldboeten, die een overtreding bestraffen.

De formulering van de in het geding zijnde bepaling suggereert de interpretatie dat een werkgever zou kunnen worden bestraft terwijl hij geen enkele fout zou hebben begaan, aangezien de tekst bepaalt dat hij kan worden gestraft zelfs wanneer "de overtreding door (iemand anders) is begaan". De term "overtreding" omvat immers eigenlijk alle bestanddelen van een overtreding. Er moet echter rekening worden gehouden met het feit dat het woord " overtreding " in de omgangstaal soms als metafoor wordt gebruikt om het materiële element van een overtreding aan te duiden.

Die redenen leiden tot de conclusie dat het redelijk is om de term "overtreding" in de in het geding zijnde bepaling te verstaan als "het materiële element van de overtreding".

B.7. Overigens blijkt niet dat het verschil in behandeling dat uit de in het geding zijnde bepaling voorvloeit ten opzichte van het geval waarin een strafvervolging wordt ingesteld – waarbij de werknemers eveneens sancties kunnen oplopen – voor de werkgever onevenredige gevolgen heeft, aangezien deze, in de interpretatie die in B.6.2 is uiteengezet, niet kan worden veroordeeld wanneer hij kan aantonen dat hij geen enkele fout heeft begaan. Het bewijs dat de werkgever alle mogelijke maatregelen heeft genomen is wellicht moeilijk te leveren, maar de gestrengheid van de wet die tot doel heeft hem te responsabiliseren wordt getemperd door het feit dat de procedure van administratieve geldboeten de werkgever de nadelen van een verschijning voor het strafgerecht en het onterende karakter van strafrechtelijke veroordelingen bespaart en het hem mogelijk maakt de gevolgen te ontlopen van een vermelding in het strafregister (Parl. St., Senaat, 1970-1971, nr. 514, p. 2).

B.8. Uit wat voorafgaat volgt dat, doordat het de administratieve geldboeten op grond van de wet van 30 juni 1971 alleen aan de werkgever oplegt, artikel 3 van die wet niet discriminerend is.".

Artikel 15

Dit artikel verhindert de cumulatie tussen het opleggen van een straf en het opleggen van een administratieve geldboete.

Het huldigt zodoende het principe dat de toepassing van een strafsanctie de toepassing van een bij dit decreet voorziene administratieve geldboete uitsluit en omgekeerd.

De in uitvoering van artikel 15, tweede lid aangewezen ambtenaren zullen hun bevoegdheid niet mogen delegeren aan andere ambtenaren. Het is de Vlaamse regering daarentegen wel toegestaan te voorzien in de vervanging van (een van) de aangewezen ambtenaren bij tijdelijke afwezigheid of verhindering (bijvoorbeeld via waarneming van het ambt).

Het is de bedoeling van de decreetgever om duidelijk te maken dat meerdere personen kunnen worden aangewezen. Deze kunnen evenwel elk afzonderlijk over deze bevoegdheid kunnen beschikken om een administratieve geldboete op te leggen.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt de prioriteit tussen de strafrechtelijke en de administratiefrechtelijke behandeling van het betreffende proces-verbaal.

Het Openbaar Ministerie heeft initieel de uitsluitende bevoegdheid om al dan niet de strafvervolging in te stellen. Zij kan daartoe het advies van de aangewezen ambtenaar inwinnen.

Hierbij dient er aan te worden herinnerd dat, krachtens artikel 5, § 2, het proces-verbaal dat de inbreuk vaststelt bezorgd moet worden aan het Openbaar Ministerie en dat een afschrift ervan medegedeeld moet worden aan de overtreder en aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar.

Het artikel bepaalt in § 2 dat elke beslissing inzake het opleggen van een straf of een administratieve geldboete op vraag van de inspecteurs die processen-verbaal hebben opgemaakt ter kennis zal worden gebracht.

Artikelen 17 tot 19

De artikelen 17 tot en met 19 voorzien in de te volgen procedure bij de toepassing van de administratieve geldboeten.

Het arbeidsauditoraat moet terzake als het "Openbaar Ministerie" worden beschouwd.

Artikel 17, § 1, bepaalt de termijn, zijnde twee maanden, waarbinnen het Openbaar Ministerie de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar zijn beslissing ter kennis dient te brengen.

Algemeen wordt aangenomen dat de verplichting tot kennisgeving van de beslissing omtrent het al dan niet instellen van een strafvervolging geen weerslag heeft op de bevoegdheid van het Openbaar Ministerie om de strafvordering na verloop van die termijn in te stellen. Het Openbaar Ministerie zal de vordering kunnen instellen tot op het ogenblik waarop de beslissing van de ambtenaar zal zijn medegedeeld, voor zover de strafvordering uiteraard niet verjaard is voor die kennisgeving.

Een nauwe samenwerking tussen het Openbaar Ministerie en de aangewezen ambtenaren is vanzelfsprekend de beste waarborg voor een harmonieuze toepassing van de door dit decreet ingevoerde regeling.

Eens de termijn van twee maanden is verstreken kan de aangewezen ambtenaar, na voorzien te hebben in de rechten van verdediging van de werkgever / gebruiker, beslissen of de inbreuk aanleiding geeft tot de toepassing van een administratieve geldboete.

Omwille van de rechtszekerheid wordt aan de aangewezen ambtenaar een termijn van zes maanden verleend om de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete te treffen.

Evenwel kan dienaangaande worden opgemerkt dat de administratie geconfronteerd kan worden met omvangrijke verweerschriften, waarop, ingevolge de reglementering dient te worden geantwoord. De vooropgestelde termijn van zes maanden zal desgevallend een grote inspanning van de aangewezen ambtenaar vergen.

Nadat hij de beslissing tot oplegging heeft genomen, geeft de ambtenaar aan de bevoegde werkgever, of in voorkomend geval de gebruiker kennis van zijn met redenen omklede beslissing alsook van het bedrag van de te betalen geldboete. Vanaf de kennisgeving van de beslissing van de ambtenaar is strafvervolging uitgesloten. De betaling van de geldboete stelt dan een einde aan iedere verdere vervolging.

Het invoeren van verzachtende omstandigheden is een rechtstreeks gevolg van de rechtspraak van het Arbitragehof terzake (Arbitragehof, nr. 40/97, 14 juli 1997, B.S., 21 augustus 1997). De wet van 13 februari 1998 houdende bepalingen tot bevordering van de tewerkstelling voegde met zijn artikel 76 als gevolg van de uitspraak van het Hof reeds een artikel 1 ter in in de Wet van 30 juni 1971 (B.S., 19 februari 1998).

Bij de tweede afdeling van dit hoofdstuk worden deze verzachtende omstandigheden uitgesloten, gelet op de reeds zeer lage minimumgeldboete.

Artikel 17, § 3, bepaalt dat de beslissing van de aangewezen ambtenaar met redenen dient omkleed te zijn. Dit houdt in het bijzonder in dat de vaststelling van de inbreuk én de strafmaat gemoti-

veerd dienen te worden, m.a.w. de strafmaat dient evenredig te zijn met de gemaakte inbreuk. In concreto dient zodoende gemotiveerd te worden waarom een strengere sanctie wordt opgelegd dan het wettelijk minimum. De ambtenaar kan bovendien bepaalde verzachtende omstandigheden in aanmerking nemen (bijvoorbeeld strafrechtelijke seponering, regularisatie van de inbreuk, eenmalig karakter, goede trouw, onwetendheid, moeilijke aanpassing aan de reglementering terzake, moeilijke sociale en financiële toestand van de werkgever, complexiteit van de regelgeving, inspanningen van de betrokkenen voor het creëren van werkgelegenheid, ed.).

Artikel 157, derde lid, van de Grondwet stelt dat de federale wetgever (uitsluitend) bevoegd is voor de regeling van de bevoegdheid van de arbeidsgerechten.

Artikel 583, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek stelt onder meer dat de arbeidsrechtbank kennis neemt van de toepassing van de administratieve sancties bepaald bij de wet betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten.

Het huidige decreet zou, indien zij heden overeenkomstig hogervermeld artikel 157, derde lid, van de Grondwet niet zou voorzien in eenzelfde beroepsmogelijkheid, in casu de rechtbank van eerste aanleg, krachtens haar volheid van bevoegdheid, bevoegd maken inzake beroepen tegen de administratieve geldboeten die opgelegd worden door de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren in sociale aangelegenheden.

Daarom wordt, teneinde de eenheid van het sociale recht te behouden in het algemeen en de specialisatie omtrent deze materie van de arbeidsgerechten te beklemtonen in het bijzonder, in artikel 17, § 5, alsook in artikel 23, § 2, verwezen naar dezelfde beroepsinstantie als vermeld in de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboetes toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten. Het is trouwens artikel 19 van deze federale wet die de bevoegdheid terzake van de arbeidsrechtbanken introduceerde door de invoeging van hogervermeld lid in artikel 583 van het Gerechtelijk Wetboek

Artikel 17, § 5, geeft derhalve aan het opleidingscentrum / de werkgever / de gebruiker de mogelijkheid om tegen de beslissing van de ambtenaar beroep aan te tekenen bij wijze van een verzoekschrift bij de arbeidsrechtbank. Hij is hiertoe gebonden door een vervaltermijn van twee maanden vanaf de kennisgeving van de betreffende beslissing.

De decreetgever kan hiervoor immers een beroep doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 om een bevoegdheidstoekenning te doen aan een rechtscollege, in casu zijnde de arbeidsrechtbank. Artikel 10 bepaalt dat de decreten rechtsbepalingen kunnen stellen in aangelegenheden waarvoor de raden niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid. Het Arbitragehof heeft deze bepaling verder geïnterpreteerd in belangrijke arresten (zo ondermeer Arbitragehof, nr. 40/91, 19 december 1991) :

"*Op grond van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kunnen de Gemeenschappen een aangelegenheid regelen waarvoor de Staat in beginsel bevoegd is, hetzij krachtens een uitdrukkelijk voorbehoud in die wet, hetzij op grond van zijn residuaire bevoegdheid. Om bestaanbaar te zijn met het stelsel van exclusieve bevoegdheden ingesteld door de bijzondere wet is echter een beroep op artikel 10 van deze wet slechts toelaatbaar onder de tweevoudige voorwaarde dat de voorbehouden aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de voorbehouden aangelegenheid slechts marginaal is.*"

Deze interpretatie wordt bevestigd in verscheidene arresten van het Arbitragehof (Arbitragehof, nr. 32/92, 23 april 1992, B.3.6 : Arbitragehof, nr. 4/93, 21 januari 1993, B.4.b en Arbitragehof, nr. 19/2001, 14 februari 2001, B.4.3).

Artikel 14 van het decreet voldoet aan deze twee voorwaarden.

Bovendien dient, om in overeenstemming te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, betreffende het op :eggen van een administratieve sanctie met een strafrechtelijk karakter een rechterlijke controle met volle rechtsmacht open te staan. Dit betekent dat de rechter de sanctie moet kunnen moduleren wanneer het bestuur ook over deze bevoegdheid beschikt. In deze zin oordeelde het Arbitragehof in haar arrest van 12 juni 2002 (Arbitragehof, nr. 96/2002, 12 juni 2002, B.4.2-3) :

"*Het staat aan de wetgever te oordelen of het aangewezen is de administratie en de rechter te dwingen tot gestrengheid wanneer die overtredingen inzonderheid het algemeen belang schaden. Maar indien hij van oordeel is dat de administratie de mogelijkheid moet hebben om de omvang van de sanctie te moduleren, dan mag niets van wat onder de beoor-*

deling van de administratie valt aan de controle van de rechter kunnen ontsnappen.

Hieruit volgt dat artikel 70, § 2, van het B.T.W.-Wetboek niet onbestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet voor zover het in die zin wordt geïnterpreteerd dat het de rechter bij wie een verzet tegen een dwangbevel aanhangig is, toestaat op de beslissing een fiscale geldboete op te leggen, een controle met volle rechtsmacht uit te oefenen.

Aldus kan de rechter nagaan of de beslissing van de administratie in rechte en in feite verantwoord is en of de wettelijke bepalingen en algemene beginselen die de administratie in acht moet nemen, waaronder het evenredigheidsbeginsel, zijn geëerbiedigd. In voorkomend geval zal hij de boete kunnen moduleren, te dezen opheffen of verminderen binnen de in de artikelen 70, § 2, en 84, derde lid, van het B.T.W.-Wetboek aan de administratie gestelde grenzen. "

De arbeidsrechtbank is wel degelijk een rechtscollege met volle rechtsmacht.

Het beroep schorst de uitvoering van de beslissing. De arbeidsrechtbank kan de beslissing van de aangewezen ambtenaar bekrachtigen, wijzigen of ongedaan maken.

De arbeidsrechtbank is niet gebonden door het bedrag dat de ambtenaar voorgesteld had. De partijen kunnen vervolgens hoger beroep en eventueel cassatievoorziening aantekenen.

De bevoegdheid van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management, zoals voorzien in artikel 14, § 8, is bepaald in de decreten van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap, resp. het Vlaamse Gewest, en de instellingen die eronder ressorteren (BS, 31 mei 1995).

Artikel 20

In tegenstelling tot de wet van 30 juni 1971 voorziet dit decreet in een verjaringstermijn van twee in plaats van drie jaar ten aanzien van de beslissing van de aangewezen ambtenaar.

Bovendien werd hierdoor nog een extra element ingebouwd om zo optimaal mogelijk tegemoet te komen aan artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, meer bepaald met betrekking tot de eis om de boete op te leggen binnen een redelijke termijn. De werkgever / gebruiker moet immers binnen het jaar, volgend op de datum van het proces-verbaal, in de mogelijkheid gesteld worden zijn verweermiddelen naar voren te brengen.

De aangewezen ambtenaar beschikt zodoende over een kleine 4 maanden om tot actie over te gaan, zoniet vervalt zijn recht om een administratieve geldboete op te leggen (behoudens toepassing van § 2).

Artikel 20, § 2, (alsook artikel 23, § 6) stelt dat de daden van onderzoek of vervolging, met inbegrip van de kennisgevingen van het Openbaar Ministerie omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging en de aan de werkgever / gebruiker geboden mogelijkheid om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, de termijn stuiten en een nieuwe termijn van gelijke duur doen lopen. Voorbeelden van geldige stuitingsdaden zijn : het rechtsgeldig proces-verbaal waarbij de inbreuk werd vastgesteld, de door het Openbaar Ministerie gelaste onderzoeksopdrachten, de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete, het verzoekschrift ter betwisting van deze geldboete voor de arbeidsrechtbank, de gerechtsbrief waarbij de rechtsdag wordt medegedeeld en de verwijzing van de zaak naar de bijzondere rol.

Artikelen 21 tot 23

Afdeling 2 van hoofdstuk III voorziet in een systeem van administratieve geldboeten dat bedoeld is om sommige inbreuken te voorkomen (o.a. bij waarschuwingen en termijnstellingen, regularisatietermijnen) of, indien nodig, te beteugelen met een administratieve geldboete.

Het gaat hier meestal om lichtere inbreuken waar het niet steeds opportuun is een zware sanctie uit te spreken, zoals bijvoorbeeld de intrekking van een vergunning, die buiten verhouding staat tot de vastgestelde inbreuk, maar waar het anderzijds noodzakelijk is dat een (preventieve) sanctiemaatregel voorhanden is die voldoende garantie biedt dat de bepalingen worden nageleefd.

Het is de intentie van de decreetgever om door middel van dit decreet één instrument van toezicht te creëren. Dientengevolge werden ook de reglementaire bepalingen waarvan sprake in de artikelen 20 tot 23 opgenomen in dit decreet.

Enkel in het geval dat de overtreder de inbreuk niet regulariseert voor de datum zoals vermeld in de artikel 6, § 3, genomen beslissing van de aange-

wezen ambtenaar, komt de overtreder in het systeem van het tweesporenstelsel (cf. artikel 24, 2°).

Het principe van de verantwoordelijkheid van de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker, ondanks eventuele fouten van hun aangestelden of lasthebbers, wordt hier tevens van toepassing verklaard.

De rechten van verdediging, zoals voorzien in artikel 17, zijn eveneens van toepassing op deze afdeling. Er is echter geen mogelijkheid om verzachtende omstandigheden in te roepen, dit om de eenvoudige reden dat de minimumstraf slechts 25 euro bedraagt.

Conform artikel 23, § 2, kan eveneens tegen deze beslissingen binnen de twee maanden beroep worden aangetekend bij de arbeidsrechtbank tegen de beslissing van de aangewezen ambtenaar.

De verjaringstermijn bedraagt hier, en in afwijking van het bepaalde in afdeling 1, één jaar.

Artikelen 24 tot 26

Bij inbreuk van de bepalingen van het decreet kan in drie welomschreven gevallen (aanplakking, regularisatiedata, verhindering van toezicht) krachtens artikel 24 een strafvervolging worden ingesteld. Artikel 13, 7°, van het decreet plaatst deze strafsancties eveneens in het tweesporenstelsel, waardoor in principe hoofdstuk III, afdeling 1 van toepassing wordt verklaard op deze inbreuken.

Deze artikelen bepalen verder de burgerrechterlijke aansprakelijkheid en de van toepassing zijnde bepalingen van Boek I van het Strafwetboek.

De strafvordering wegens inbreuken op de bepalingen van dit decreet verjaart na vijf jaar.

Dit decreet moet worden geïnterpreteerd overeenkomstig de grondwettelijke en semi-grondwettelijke regels. Aldus kan artikel 24, § 3, niet als dusdanig worden geïnterpreteerd dat de inbreuk van verhindering van toezicht kan worden afgeleid uit hoofde van de weigering om zich zelf te beschuldigen (artikel 6, § 1, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens).

Artikelen 27 tot 34

In de onderscheiden reglementeringen (decreten, wetten, genummerde KB's) worden de toezichtsbepalingen conform gemaakt met het huidige decreet. Een eenvoudige verwijzing naar het decreet houdende sociaalrechtelijke toezicht volstaat heden bij het opstellen van nieuwe sociale regelgeving.

Artikel 35

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse regering uiterlijk tegen 30 maart van het jaar volgend op dat waarop dit betrekking heeft verslag uitbrengt bij het Vlaams Parlement omtrent de toepassing van dit decreet.

Dit verslag wordt tevens ter bespreking bezorgd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Het verslag zal hoedanook en minimaal de nodige beleidsrelevante aspecten bevatten, samen met de statistische overzichten en boordtabellen.

Vorm en inhoud worden verder door de Vlaamse regering bepaald.

Artikel 36

Artikel 1, 18°, van de wet van 30 juni 1971 bepaalt dat : "hij die zonder regelmatige vergunning een bureau voor arbeidsbemiddeling exploiteert of die een commissiegeld int buiten de grenzen die werden gesteld ter uitvoering van de reglementen betreffende het exploiteren van bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling." Deze regeling wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, vervangen door de bepalingen van dit decreet en wordt bijgevolg opgeheven.

Voor de Gewest- en Gemeenschapsbevoegdheden arbeidsbemiddeling, beroepskeuze, vorming en opleiding zijn in de respectievelijke wetgevingen, alsook in dit decreet bepalingen voorzien die én inbreuken bestraffen, én administratieve geldboeten kunnen veroorzaken in het verlengde van voornoemde strafbepalingen. Voor deze materies wordt artikel 1, 32°, van de wet van 30 juni 1971 opgeheven.

Artikel 37

Ten bate van de rechtszekerheid wordt het toezichtsbesluit van 16 januari 1985 met betrekking tot het toezicht op de toekenning en de intrekking van arbeidsvergunningen van arbeidskaarten voor werknemers van vreemde nationaliteit uitdrukkelijk opgeheven.

Artikel 38

Ingevolge de opmerkingen van de Raad van State heeft de Vlaamse regering de verkorte benaming van het decreet uit de titel gelicht en in het laatste artikel van dit ontwerp opgenomen.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende toezicht en controle op de naleving van de reglementering betreffende het werkgelegenheidsbeleid en houdende het opleggen van administratieve geldboeten, verkort genoemd 'het toezichtsdecreet werkgelegenheid'

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Na beraadslaging,

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet bepaalt de bevoegdheden van de beëdigde personeelsleden van de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid die belast zijn met de controle en het toezicht op de reglementeringen inzake het werkgelegenheidsbeleid, hierna genoemd 'de sociale inspecteurs', en bepaalt de administratieve geldboeten die toepasselijk zijn in geval van inbreuk op sommige sociale bepalingen.

In afwijking van het vorige lid is enkel artikel 4 van toepassing op het toezicht en de controle op de naleving van de wet van 10 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verstaan onder :

1. "werknemers" : de personen die krachtens een arbeidsovereenkomst arbeid verrichten onder het gezag van een andere persoon en diegenen die daarmee gelijkgesteld worden :

   – de personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een andere persoon of die arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst ;

   – de personen die geen arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon maar die geheel of gedeeltelijk onderworpen zijn aan de wetgeving betreffende de sociale zekerheid der werknemers ;

   – de personen bedoeld in artikel 2, 2° van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ;

– personen die een opleiding volgen in het kader van een om-, bij- of herscholing of in het kader van de maatregelen betreffende de bevordering van de werkgelegenheid in de Vlaamse Gemeenschap.

2 "werkgevers" : de natuurlijke personen, de privaat- en publiekrechtelijke rechtspersonen of de feitelijke verenigingen die de onder 1° genoemde personen tewerkstellen of opleiden en diegenen die daarmee gelijkgesteld worden :

– zij die een bureau voor arbeidsbemiddeling tegen betaling exploiteren of in aanmerking komen voor een commissieloon overeenkomstig de reglementering betreffende de exploitatie van bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling ;

– zij die een uitzendbureau exploiteren ;

– zij die een outplacementbureau exploiteren ;

– zij die een wervings- en selectiebureau exploiteren ;

– zij die een bureau voor kosteloze arbeidsbemiddeling exploiteren overeenkomstig de van toepassing zijnde reglementering.

3 "gebruikers" : de natuurlijke personen, de rechtspersonen of de feitelijke verenigingen die een beroep doen op de diensten van de werkgevers en die niet onder punt 2° vallen.

4 "gerechtigden" : de personen, rechthebbenden of rechtverkrijgenden, die recht hebben op voordelen toegekend door de reglementeringen waarop de sociale inspecteurs toezicht en controle uitoefenen.

5 "Sociale gegevens" : alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid ;

6 "openbare en meewerkende instellingen" : de instellingen die belast zijn met en erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de reglementeringen bepaald in artikel 2 ;

7 "werkplaatsen" : alle plaatsen waar werkzaamheden verricht worden die aan het toezicht van de sociale inspecteurs onderworpen zijn of waar personen tewerkgesteld zijn of opgeleid worden die onderworpen zijn aan de bepalingen van de reglementeringen waarop zij toezicht uitoefenen.
Zij omvatten ondermeer de ondernemingen, gedeelten van ondernemingen, inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, gebouwen, lokalen, plaatsen gelegen binnen het gebied van de ondernemingen, werven en werken buiten de ondernemingen. Daaronder wordt eveneens verstaan de plaatsen waar documenten worden bijgehouden met betrekking tot de gereglementeerde activiteiten.

HOOFDSTUK II

Bevoegdheden van de inspectie

Artikel 4

§ 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie, oefenen de sociale inspecteurs toezicht en controle uit op de naleving van de bepalingen van de reglementeringen, opgenomen in artikel 2 van dit decreet, en hun uitvoeringsbesluiten.

§ 2. De sociale inspecteurs maken zich tijdens de uitoefening van hun ambt kenbaar door middel van een legitimatiekaart waarvan de vorm en inhoud wordt bepaald door de Vlaamse regering.

§ 3. De sociale inspecteurs kunnen in de uitoefening van hun ambt de bijstand van de gemeentepolitie en van de rijkswacht vorderen.

Artikel 5

§ 1. De sociale inspecteurs zijn bevoegd om :

1. inlichtingen te geven ;

2. waarschuwingen te geven ;

3. een termijn vast te stellen voor de overtreder om zich in regel te stellen ;

4. toezicht en controle uit te oefenen, op stukken of ter plaatse, op de verantwoording die gerechtigden moeten verstrekken aan de rechtspersonen van wie zij die toelagen ontvangen ;

5. het toezicht uit te oefenen op de voorwaarden, na te leven door de werkgevers, die in goedgekeurde aanvragen tot tewerkstelling van werknemers zijn bepaald ;

6. processen-verbaal op te stellen, waarin alle bevindingen en verhoren, alsook alle vastgestelde inbreuken worden opgetekend en waarvan de vorm en de inhoud wordt bepaald door de Vlaamse regering.

§ 2. Een afschrift van de processen-verbaal, zoals voorzien in § 1, 6°, wordt, op straffe van nietigheid, ter kennis gebracht van de overtreder binnen een termijn van veertien dagen die een aanvang neemt de dag na de vaststelling van de overtreding. Wanneer de vervaldag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, dan wordt deze verplaatst naar de eerstvolgende werkdag. Zij hebben bewijskracht tot het tegendeel is bewezen.

Een exemplaar van het proces-verbaal waarbij een overtreding is vastgesteld zoals bepaald in hoofdstuk III wordt binnen dezelfde termijn aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar en, in voorkomend geval, aan het Openbaar Ministerie, toegezonden.

De door de sociale inspecteurs gemaakte materiële vaststellingen kunnen, met hun bewijskracht, aangewend worden door de ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van de in dit decreet bedoelde en van andere reglementeringen.

§ 3. Voor de toepassing van de termijn bedoeld in § 2, lid 1 vormen het geven aan de overtreder van een waarschuwing of het verlenen van een termijn om zich in regel te stellen geen vaststelling van de overtreding.

Artikel 6

De sociale inspecteurs hebben bij de uitoefening van hun opdracht het recht om :

1. zich bij dag en bij nacht, zonder voorafgaande verwittiging, toegang te verschaffen tot alle werkplaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn of lokalen waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat er personen tewerkgesteld zijn of die er een opleiding volgen en die onderworpen zijn aan de bepalingen van de reglementeringen waarop zij toezicht en controle uitoefenen.
   Tot de bewoonde lokalen hebben zij evenwel slechts toegang wanneer de rechter in de politierechtbank daartoe vooraf toestemming heeft verleend ;

2. over te gaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor, alsook alle inlichtingen in te winnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van de reglementeringen waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk worden nageleefd en inzonderheid :

   a. hetzij alleen, hetzij samen, hetzij in aanwezigheid van getuigen, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, de leden van de syndicale afvaardigingen, van de comités voor preventie en bescherming op het werk en van de ondernemingsraden, de werknemers, de gerechtigden, de gebruiker, de sociaal verzekerden, alsmede gelijk welke persoon wiens verhoor zij nodig achten, te ondervragen over alle feiten die nuttig zijn te kennen voor de uitoefening van het toezicht ;

   b. de identiteit op te nemen van de personen die zich bevinden op de werkplaatsen of op de andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn en waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat zij werkgevers, aangestelden of lasthebbers, werknemer, gerechtigden, gebruiker of sociaal verzekerden zijn, alsmede van gelijk welke personen wiens verklaring zij nodig achten voor de uitoefening van het toezicht ; daartoe van deze personen de voorlegging te vorderen van officiële identiteitsdocumenten of de identiteit van deze personen met andere middelen, met inbegrip van het maken van foto's, film- en video-opnamen, alsook met andere geluids- en audio-visuele middelen, trachten te achterhalen ;

   c. zich, zonder verplaatsing, alle boeken, registers, documenten, schijven, banden of gelijk welke andere informatiedragers van sociale en andere gegevens ter inzage te doen voorleggen die zij nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht en uittreksels, afschriften, afdrukken, uitdraaien, kopies of fotokopies ervan te nemen of zich deze kosteloos te laten verstrekken door de gebruiker, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers of zelfs gelijk welke van de in dit littera bedoelde informatiedrager tegen ontvangstbewijs in beslag te nemen ;

   d. andere roerende goederen dan diegene bedoeld in de littera b en c, met inbegrip van roerende goederen die onroerend zijn door incorporatie of door bestemming, ongeacht of de overtreder al dan niet de eigenaar is van deze goederen, die aan hun toezicht onderworpen zijn of aan de hand waarvan overtredingen van de reglementeringen waarop zij toezicht uitoefenen, kunnen worden vastgesteld, tegen ontvangstbewijs in beslag te nemen of deze te verzegelen wanneer dit noodzakelijk is voor het leveren van het bewijs van deze overtredingen of wanneer het gevaar bestaat dat met deze goederen de overtredingen worden voortgezet of nieuwe overtredingen zullen worden gepleegd ;

   e. vaststellingen te doen door middel van het maken van foto's, film- en video-opnamen, audiocassettes of andere geluids- en audiovisuele middelen.

3. te bevelen dat de documenten die moeten worden aangeplakt en/of overhandigd ingevolge de reglementeringen waarop zij toezicht uitoefenen, daadwerkelijk aangeplakt en/of overhandigd worden en blijven, terstond of binnen een termijn die zij bepalen ;

4. als zij zulks in het belang van de werknemers of de gerechtigden nodig achten, elk document op te maken of te laten overhandigen ter vervanging van de documenten bedoeld in de reglementeringen waarop zij toezicht en controle uitoefenen ;

5. alle personen te ondervragen over de voor de uitoefening van de controle en het toezicht relevante feiten.

Artikel 7

§ 1. Onverminderd de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens moeten de sociale inspecteurs de nodige maatregelen nemen om het vertrouwelijk karakter te respecteren van de sociale gegevens waarvan ze kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun opdracht. Zij kunnen deze gegevens uitsluitend aanwenden voor de uitoefening van hun toezichts- en controleopdrachten.

§ 2. Behoudens uitdrukkelijke machtiging van de indiener van een klacht of van een aangifte betreffende een overtreding van de bepalingen van de reglementeringen waarop zij toezicht en controle uitoefenen, mogen de sociale inspecteurs in geen enkel geval, zelfs niet voor de rechtbanken, zijn naam bekend maken.

Het is hun eveneens verboden aan de gebruiker, de werkgever of aan zijn vertegenwoordiger, aangestelde of lasthebber te onthullen dat ingevolge een klacht of een aangifte een onderzoek werd ingesteld.

Artikel 8

§ 1. De sociale inspecteurs verstrekken de verzamelde gegevens aan de personeelsleden van de openbare en meewerkende instellingen, aan de sociale inspecteurs van de andere inspectiediensten, alsook aan alle ambtenaren belast met het toezicht op andere reglementeringen, in zoverre die inlichtingen dezen kunnen aanbelangen bij de uitoefening van het toezicht waarmee ze belast zijn.

De gegevens moeten verstrekt worden wanneer de in het eerste lid bedoelde ambtenaren en diensten erom verzoeken. De gegevens die verzameld worden tijdens de uitvoering van de door de gerechtelijke overheid opgelegde taken kunnen slechts met haar toestemming worden verstrekt.

§ 2. Alle federale diensten, met inbegrip van de parketten en de griffies van alle rechtscolleges, en diensten van de Gemeenschappen, Gewesten, provincies, federaties van gemeenten, gemeenten, verenigingen waarvan ze deel uitmaken, openbare instellingen die ervan afhangen, alsook sociale zekerheidsinstellingen en alle openbare en meewerkende instellingen, moeten de sociale inspecteurs alle gegevens verstrekken waarom ze verzoeken. Ze moeten hen eveneens alle boeken, registers, documenten, schijven of banden of gelijk welke andere informatiedragers ter inzage voorleggen en uittreksels, afschriften, afdrukken, uitdraaien, kopies of fotokopies ervan verstrekken die deze laatsten nuttig achten voor het toezicht en de controle op de naleving van de reglementeringen waarmee zij belast zijn.

Alle voormelde diensten moeten deze informatie gratis bezorgen.

Evenwel mag informatie betreffende gerechtelijke procedures enkel worden medegedeeld met de uitdrukkelijke toelating van de procureur-generaal of de auditeur-generaal.

§ 3. De in § 1, eerste lid vermelde personen mogen de informatie, verkregen op grond van de voorgaande paragrafen, gebruiken voor de uitoefening van de opdrachten betreffende het toezicht waarmee ze belast zijn.

§ 4. De sociale inspecteurs kunnen met de inspecties van de andere Gewesten, van de federale overheid en van de andere Lid-Staten van de Internationale Arbeidsorganisatie, waar het Internationaal Verdrag nr. 81 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, goedgekeurd bij de wet van 29 maart 1957, gelding heeft, alle informatie uitwisselen die nuttig is voor de uitoefening van het toezicht waarmee ze belast zijn.

Van de informatie die van de arbeidsinspectie van de andere Gewesten, van de federale overheid en van de andere Lid-Staten wordt verkregen, wordt op dezelfde wijze gebruik gemaakt als van de gelijkaardige inlichtingen die de sociale inspecteurs rechtstreeks inzamelen. De informatie ten behoeve van de arbeidsinspecties van die Lid-Staten wordt eveneens op dezelfde wijze ingezameld door de sociale inspecteurs als de gelijkaardige informatie die zij inzamelen voor de uitoefening van de controle en het toezicht waarmee zij zelf belast zijn.

De afdeling waaronder de sociale inspecteurs ressorteren kan eveneens, ter uitvoering van een akkoord dat met de bevoegde autoriteiten van een ander gewest of Lid-Staat van de Internationale Arbeidsorganisatie wordt gesloten, op het grondgebied van, al naargelang het geval, het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap de aanwezigheid toestaan van ambtenaren van de arbeidsinspectie van dat gewest of die Lid-Staat om alle informatie te verzamelen die van nut kan zijn voor de uitoefening van de controle en het toezicht waarmee deze laatsten belast zijn.

De informatie die door een sociale inspecteur in het buitenland werd ingezameld in het kader van een akkoord dat met een ander gewest, de federale overheid of met een Lid-Staat van de Internationale Arbeidsorganisatie is gesloten, kan in dezelfde omstandigheden worden gebruikt als de informatie die op het grondgebied van, al naargelang het geval, het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, door de sociale inspecteurs wordt ingezameld.

Artikel 9

De sociale inspecteurs mogen geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen, instellingen of verenigingen waarop zij toezicht dienen uit te oefenen.

HOOFDSTUK III

Bepalingen aangaande het opleggen van administratieve geldboeten

AFDELING 1

Administratieve geldboeten als verlengde van bepaalde strafbepalingen

Artikel 10

Onder de in dit decreet bepaalde voorwaarden, en voor zover de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan een administratieve geldboete opgelegd worden van 200 tot 2000 euro aan :

1° ieder persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die activiteiten uitoefent zonder regelmatige erkenning in de zin van artikel 7 van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest of die een commissieloon, bijdrage, toelatings- of inschrijvingsgelden vordert of int buiten de krachtens het decreet van 13 april 1999 bepaalde grenzen ;

2° ieder persoon, al dan niet houder van een erkenning in de zin van artikel 7 van hetzelfde decreet, die een bureau exploiteert buiten de door dit decreet bepaalde perken ;

3° de gebruiker die wetens en willens een beroep doet op een bureau voor private arbeidsbemiddeling die niet beschikt over een regelmatige erkenning ;

4° ieder persoon die activiteiten uitoefent die leiden tot een tewerkstelling zoals bedoeld in artikel 5, 5° van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ;

5° ieder persoon die de gedragscode, zoals bepaald in artikel 5, 17° van hetzelfde decreet, overtreedt ;

6° alle bij artikel 124 van de wet van 4 augustus 1978 bedoelde personen die de bepalingen van artikel 125 van dezelfde wet niet nakomen ;

7° de personen die binnen de door de rechter krachtens artikel 133 van de wet van 4 augustus 1978 vastgestelde en aan hem opgelegde termijn geen einde maakt aan de discriminerend geachte toestand ;

8° de in artikel 21 bedoelde personen die zich schuldig maken aan een daarin bepaalde overtreding ;

9° de werkgever die zich schuldig maakt aan een overtreding van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers als-

mede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

Artikel 11

Wanneer de overtreding door zijn aangestelde of lasthebber is begaan, is de administratieve geldboete alleen op de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker, van toepassing.

Artikel 12

§ 1. Overtreding van reglementeringen als bedoeld in artikel 10 wordt strafrechtelijk vervolgd ofwel wordt een administratieve geldboete opgelegd onder de voorwaarden zoals bepaald in artikel 14.

§ 2. De administratieve geldboete wordt opgelegd door de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar.

Artikel 13

§ 1. Het openbaar Ministerie beslist of het, de ernst van de overtreding in acht genomen, al dan niet strafrechtelijk vervolgt.

De strafvordering sluit het opleggen van een administratieve geldboete uit, zelfs wanneer de vervolging tot vrijspraak heeft geleid.

§ 2. Elke beslissing over de strafvordering of over het opleggen van een administratieve geldboete uit hoofde van een overtreding van de wetgevingen waarop zij toezicht uitoefenen, zal op hun verzoek ter kennis worden gebracht van de sociale inspecteurs die proces-verbaal hebben opgemaakt.

Artikel 14

§ 1. Het Openbaar Ministerie beschikt over een termijn van twee maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal om van zijn beslissing omtrent het al dan niet instellen van een strafvervolging kennis te geven aan de krachtens artikel 5, § 2 aangewezen ambtenaar.

§ 2. Ingeval het Openbaar Ministerie van strafvervolging afziet of nalaat binnen de gestelde termijn van zijn beslissing kennis te geven, beslist de krachtens artikel 12, § 2 aangewezen ambtenaar, nadat de werkgever, en in voorkomend geval, de gebruiker de mogelijkheid geboden werd zijn verweermiddelen naar voren te brengen, of, wegens de overtreding, een administratieve geldboete moet worden opgelegd.

De aangewezen ambtenaar beschikt over een termijn van zes maanden, te rekenen vanaf de kennisneming van de beslissing bedoeld in § 1 of bij ontstentenis vanaf het einde van de termijn bedoeld in dezelfde paragraaf ; over het opleggen van een administratieve geldboete.

De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten en de termijnen aangaande de mogelijkheid van de werkgever en de gebruiker om hun verweermiddelen naar voren te brengen.

§ 3. Indien de bevoegde ambtenaar beslist een administratieve geldboete op te leggen, vermeldt zijn beslissing het bedrag, is ze met redenen omkleed en vermeldt het tevens de tekst van § 5 en § 7 en de termijn waarbinnen de administratieve geldboete dient betaald te worden.

Wanneer verzachtende omstandigheden aanwezig zijn kan de bevoegde ambtenaar een administratieve geldboete onder de betreffende minimumbedragen opleggen zonder dat de geldboete lager mag zijn dan 40% van het betreffende minimumbedrag.

§ 4. De in § 3 vermelde beslissing wordt bij een ter post aangetekende brief aan de werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker ter kennis gegeven.

De kennisgeving van de beslissing doet de strafvordering vervallen.

De betaling van de administratieve geldboete maakt een einde aan de vordering van de administratie.

§ 5. De werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker die de beslissing van de bevoegde ambtenaar betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van twee maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij wege van een verzoekschrift beroep aan bij de arbeidsrechtbank. Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.

§ 6. In geval van beroep tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaar kunnen de arbeidsgerechten, wanneer verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, het bedrag van de opgelegde administratieve geldboete verminderen tot onder de betreffende minimumbedragen, zonder dat de geldboete lager mag zijn dan 40% van het betreffende minimumbedrag.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de termijn en de nadere regelen voor de betaling van de administratieve geldboeten.

§ 8. Indien de werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker, in gebreke blijft de administratieve geldboete te betalen, wordt de beslissing van de bevoegde ambtenaar of de in kracht van gewijsde gegane beslissing van het arbeidsgerecht doorgezonden aan de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dit met het oog op de invordering van het bedrag van de administratieve geldboete.

Artikel 15

Bij samenloop van verscheidene bij artikel 10 bedoelde overtredingen worden de bedragen van de administratieve geldboeten samengevoegd, zonder dat zij evenwel het bedrag van 20.000 euro mogen overschrijden.

Artikel 16

Indien binnen vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, een nieuwe overtreding wordt vastgesteld, worden de in de artikelen 10 en 15 genoemde bedragen verdubbeld.

Artikel 17

§ 1. De strafvordering zoals bepaald in artikel 13 verjaart door verloop van vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

De in artikel 14, § 3 bedoelde beslissing verjaart twee jaar na het feit dat de bij dit decreet bedoelde overtreding oplevert.

Evenmin kan een administratieve geldboete worden opgelegd indien binnen één jaar na de datum van het proces-verbaal de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker niet in de mogelijkheid werd gesteld zijn verweermiddelen naar voren te brengen.

§ 2. De daden van onderzoek of vervolging, met inbegrip van de kennisgevingen van het Openbaar Ministerie omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging en de in artikel 14, § 2, aan de werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker geboden mogelijkheid om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, verricht binnen de in § 1 gestelde termijn, stuiten de loop van de in § 1 vermelde termijnen. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen, zelfs ten aanzien van personen die daarbij niet betrokken waren.

AFDELING 2

Andere administratieve geldboeten

Artikel 18

Onder de in deze afdeling bepaalde voorwaarden kan een administratieve geldboete worden opgelegd van 25 tot 500 euro aan het bureau dat :

1° niet beantwoordt aan de criteria en/of deskundigheid zoals bepaald krachtens artikel 5, 18° van het decreet van 13 april 1999 betreffende de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ;

2° niet op geregelde tijdstippen de in artikel 15 van hetzelfde decreet bedoelde gegevens verstrekt met betrekking tot hun structuur en activiteiten, of gegevens bezorgt die niet voldoen aan het gevraagde ;

3° samengewerkt heeft in de zin van artikel 11, § 1, 4° van hetzelfde decreet ;

4° verplichtingen of voorwaarden oplegt overeenkomstig artikel 11, § 1, 6° of 8° van hetzelfde decreet ;

5° activiteiten toelaat zoals bepaald in artikel 11, § 1, 7° van hetzelfde decreet ;

6° in zijn briefwisseling geen melding maakt van het erkenningsnummer en/of de erkende activiteit.

Artikel 19

Wanneer de overtreding door zijn aangestelde of lasthebber is begaan, is de administratieve geldboete alleen op de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker, van toepassing.

Artikel 20

§ 1. De administratieve geldboete wordt opgelegd door de krachtens artikel 12, § 2 aangewezen ambtenaar.

§ 2. De bevoegde ambtenaar beslist om al dan niet een administratieve geldboete op te leggen nadat de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker, de mogelijkheid werd geboden zijn verweermiddelen naar voren te brengen.

De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten en de termijnen aangaande de mogelijkheid van de werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, alsook de termijn en de nadere regelen voor de betaling van de administratieve geldboeten.

Bij samenloop van verscheidene overtredingen die onder het toepassingsgebied van deze afdeling vallen, worden de bedragen van de administratieve geldboeten samengevoegd.

Indien binnen één jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, eenzelfde overtreding wordt vastgesteld, worden de in artikel 18 genoemde bedragen verdubbeld.

§ 3. Indien de bevoegde ambtenaar beslist om een administratieve geldboete op te leggen, vermeldt zijn beslissing het bedrag, is ze met redenen omkleed, vermeldt ze de datum waarop de inbreuk dient geregulariseerd te zijn en vermeldt ze tevens de tekst van artikel 14, § 5 en § 7 en de termijn waarbinnen de administratieve geldboete dient betaald te worden.

De in het vorige lid vermelde beslissing wordt bij een ter post aangetekende brief aan de werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker ter kennis gegeven.

Bij samenloop van verscheidene overtredingen die onder het toepassingsgebied van deze afdeling vallen, kunnen verschillende regularisatiedata worden opgelegd.

§ 4. Het beroep, zoals bepaald in artikel 14, § 5, schorst de uitvoering van de beslissing.

§ 5. De in § 3 bedoelde beslissing kan niet meer worden genomen één jaar na het feit dat de bij de betreffende bepaling bedoelde overtreding oplevert.

§ 6. De daden van onderzoek of vervolging, met inbegrip van de in § 2 aan de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker, geboden mogelijkheid om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, verricht binnen de in § 5 gestelde termijn, stuiten de loop er van. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen.

HOOFDSTUK IV

Strafbepalingen

Artikel 21

Onverminderd de strafbepalingen van de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek :

1° worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 tot 500 euro of met één van die straffen alleen de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, die binnen de door de sociale inspecteurs bepaalde termijn, het door deze laatsten gegeven bevel tot aanplakking en/of overhandiging van documenten, bedoeld bij artikel 6, 3° van dit decreet, niet nakomen ;

2° wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 tot 500 euro of met één van die straffen alleen de werkgever die een inbreuk, waarvoor een administratieve geldboete werd opgelegd overeenkomstig afdeling hoofdstuk III, afdeling 2, van dit decreet, niet regulariseert voor de datum zoals vermeld in de beslissing waarvan sprake in artikel 20, § 3 ;

3° wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met een geldboete van 1.000 tot 5.000 euro of met één van die straffen alleen, al wie het krachtens hoofdstuk II van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten er van geregelde toezicht verhindert.

Artikel 22

De werkgever of de gebruiker zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe hun aangestelden of lasthebbers zijn veroordeeld.

Artikel 23

Alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit hoofdstuk vastgestelde overtredingen.

In geval van herhaling zal artikel 85 van het Strafwetboek evenwel niet van toepassing zijn.

Artikel 24

De strafvordering wegens overtreding van de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verjaart door verloop van vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

HOOFDSTUK V

Wijzigingsbepalingen

Artikel 25

§ 1. In het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest wordt artikel 18 vervangen door wat volgt :

"Artikel 18

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid."

§ 2. In artikel 19 van het hetzelfde decreet wordt punt 4° geschrapt.

§ 3. In artikel 19 van het decreet wordt een nieuw punt 4° en 5° toegevoegd, die luiden als volgt :

“4° ieder persoon die activiteiten uitoefent die leiden tot tewerkstelling zoals bepaald in artikel 5, 5°”

“5° ieder persoon die de gedragscode, zoals bepaald in artikel 5, 17° overtreedt”

§ 4. In artikel 23 van het hetzelfde decreet worden de woorden "drie jaren" vervangen door "vijf jaar".

§ 5. Artikel 24 wordt geschrapt.

Artikel 26

Aan de wet van 1 juli 1963 houdende toekenning van een vergoeding voor sociale promotie wordt een aanvullende regeling toegevoegd, die luidt als volgt :

"Aanvullende regeling voor de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 7

Het toezicht en de controle op de uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid."

Artikel 27

§ 1. In het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen wordt artikel 6 vervangen door wat volgt :

"Artikel 6

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid."

§ 2. De artikelen 7 tot en met 9 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Artikel 28

Aan het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector wordt een aanvullende regeling toegevoegd, die luidt als volgt :

"Artikel 27

Het toezicht en de controle op de naleving door de werkgevers van de voorwaarden en de taken die in de goedgekeurde aanvraag zijn bepaald voor de tewerkstelling van de werknemers geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid."

Artikel 29

§ 1. In het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen worden de artikelen 15 en 16 vervangen door wat volgt :

"Artikel 15

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid."

§ 2. Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 17

Indien een proces-verbaal wordt opgesteld wegens overtreding van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten wordt het proces-verbaal, naast de kennisgeving van een afschrift aan de overtreder, overgezonden aan de Vlaamse minister die overeenkomstig artikel 18 de erkenning van de betrokken voorzieningen kan intrekken of schorsen."

Artikel 30

Aan artikel 11 van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Het toezicht en de controle geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid”.

Artikel 31

Het toezicht op de bepalingen van Titel V van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, zoals gewijzigd bij wet van 7 mei 1999, die tot de bevoegdheden van de Gewesten en Gemeenschappen behoren, geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid.

Artikel 32

Artikel 37 van het besluit van 21 december 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding wordt vervangen door wat volgt :

‘Het toezicht en de controle op de bepalingen van hoofdstuk II van dit besluit geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid’.

HOOFDSTUK VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 33

Uiterlijk op 30 maart volgend op het jaar waarop het betrekking heeft, brengt de Vlaamse regering verslag uit bij het Vlaamse Parlement omtrent de toepassing van dit decreet.

Dit verslag zal eveneens ter bespreking aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen worden meegedeeld.

De Vlaamse regering bepaalt nader de vorm en de inhoud.

Artikel 34

Artikel 1, 18° en, voor zover het de Gewest- en Gemeenschapsbevoegdheden betreft, artikel 1, 32° van de Wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboetes toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten worden, wat het Vlaamse Gewest betreft, opgeheven.

Artikel 35

Het besluit van de Vlaamse regering van 16 januari 1985 tot bepaling van het toezicht op de toekenning en de intrekking van arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor werknemers van vreemde nationaliteit wordt opgeheven.

Kondigen dit decreet af, bevelen dat het in het Belgisch staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

ADVIES OVER HET VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE TOEZICHT EN CONTROLE OP DE NALEVING VAN DE REGLEMENTERING BETREFFENDE HET WERKGELEGENHEIDSBELEID EN HOUDENDE HET OPLEGGEN VAN ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN

Brussel, 22 november 2000
DVV/am/adv_toezicht

INLEIDING

Bij brief van 2 oktober 2000 heeft de Vlaamse Minister van Werkgelegenheid en Toerisme – de heer R. Landuyt – de Raad om advies gevraagd over het Voorontwerp van decreet betreffende toezicht en controle op de naleving van de reglementering betreffende het werkgelegenheidsbeleid en houdende het opleggen van administratieve geldboeten, verkort genoemd "het toezichtsdecreet werkgelegenheid".

Met dit Voorontwerp van decreet wordt zowel de regeling van de bevoegdheden en werking van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de Vlaamse Administratie Werkgelegenheid als het opzetten van een Vlaams stelsel van administratieve geldboeten bij overtreding van de betreffende regelgeving, beoogd.
Meer algemeen is het de bedoeling van dit Voorontwerp van decreet een adequate juridische rechtsgrond te geven aan het optreden van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid en ook een grotere afdwingbaarheid van het beleid van de Vlaamse overheid in de zin dat een strikter toezicht op de correcte toepassing van de normen het effect vergroot van de getroffen maatregelen.

Dit Voorontwerp van decreet stelt bovendien ook een Vlaams stelsel in van administratieve geldboeten bij vaststelling van inbreuken op sociale regelgeving waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is.
Thans is terzake nog de federale wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten van toepassing en situeren de opbrengsten hiervan zich derhalve ook op het federale niveau, ook in geval van inbreuken op volledig autonome Vlaamse regelgeving.

Reeds in 1994 werd een ontwerp van decreet inzake de organisatie en bevoegdheden van de Inspectie Werkgelegenheid goedgekeurd door de toenmalige Vlaamse regering.
Op 16 november 1994 bracht de SERV advies uit over een Voorontwerp van decreet terzake.
Dit ontwerp van decreet werd toen evenwel niet ter beraadslaging en goedkeuring bij het Vlaams Parlement ingediend.

Voorliggend Voorontwerp van decreet herneemt grotendeels de bepalingen die destijds werden voorgesteld, zij het soms onder aangepaste vorm en voorziet tevens in een Vlaams stelsel van administratieve geldboeten.
Hiermee wordt een volwaardig regelgevend kader gecreëerd op vlak van controle en normhandhaving op Vlaams niveau.

Na een meer globale beoordeling van de objectieven die met dit Voorontwerp van decreet worden beoogd, worden onder een tweede punt van dit advies enkele artikelsgewijze bemerkingen geformuleerd.

ADVIES

1. Globale beoordeling van het Voorontwerp van decreet.

Voor een globale beoordeling van de objectieven die met voorliggend Voorontwerp van decreet worden beoogd, wenst de Raad vooreerst te verwijzen naar zijn advies dd. 16 november 1994 over het Voorontwerp van decreet betreffende de bevoegdheden en de organisatie van de Inspectie Werkgelegenheid (cf. supra).
De belangrijkste beoordelingselementen die in dit advies werden aangehaald, worden hierna nog eens kort in herinnering gebracht :

- de erkenning van het belang van een consistent wettelijk kader waarbinnen de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid de haar opgedragen toezichtstaken kan uitoefenen, waarbij door de Raad ook het belang werd onderschreven van het aspect preventie en begeleiding in het geheel van de opdrachten die aan de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid worden toegewezen ;

- de erkenning van toezicht en kontrole als een wezenlijk onderdeel van de beleidscyclus.
  Door de Raad werd erop gewezen dat het toezien op een correcte toepassing van de normen onmiskenbaar bijdraagt tot een versterking van deze normen en tot een grotere afdwingbaarheid en coherentie van het beleid van de Vlaamse overheid.
  Door de Raad werd erop gewezen dat de decretale regeling van de bevoegdheden van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid – samen met het toen nog in het vooruitzicht gestelde initiatief inzake de instelling van een Vlaams stelsel inzake administratieve geldboeten – als een absolute noodzaak moet beschouwd worden om de handhaving van de Vlaamse sociaalrechtelijke regelgeving te kunnen waarborgen ;

- door de Raad werd tevens het objectief onderschreven om tot een actualisering en vooral ook coördinatie te komen van uiteenlopende bepalingen (in diverse decreten en besluiten) inzake begeleiding, toezicht en kontrole betreffende sociale aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de Vlaamse overheid behoren ;

- verder werd ook het belang benadrukt van een goed gestructureerde samenwerking tussen de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid enerzijds en de inspectiediensten van de federale overheid ; van andere Gewesten en Gemeenschappen en zelfs van andere landen, anderzijds ;

- ook werd in dit advies uitdrukkelijk gesteld dat voor een performante Vlaamse inspectie een decretale basis niet volstaat indien deze niet wordt gekoppeld aan concrete beleidsinitiatieven om de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid kwantitatief en ook kwalitatief voldoende uit te rusten om te voldoen aan de gestelde opdrachten.

Voorgaande overwegingen gelden nog steeds onverkort t.a.v. het Voorontwerp van decreet dat voor advies voorligt.

In het bijzonder dringt de Raad erop aan :
- dat – conform het protocol dat op 30 juli 1993 werd afgesloten tussen de federale inspectiediensten met het oog op een meer gecoördineerd optreden – overleg wordt gestart met de federale overheid, bij voorkeur uitgebreid naar de andere Gewesten en Gemeenschappen, om tot een samenwerkingsakkoord te komen dat als basis kan dienen voor een protocol tussen de diverse federale, gewestelijke/communautaire inspectiediensten ;
- dat de nodige initiatieven worden genomen voor een kwantitatieve en kwalitatieve versterking van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid.

Wat de concrete inhoud betreft van voorliggend Voorontwerp van decreet, wenst de Raad volgende globale bemerkingen te formuleren :

- *m.b.t. de naamgeving :*

  In artikel 2 van het Voorontwerp is bepaald dat de personeelsleden van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid voortaan als "sociale inspecteurs" zullen benoemd worden.
  De Raad meent dat dit, ook op het terrein, tot verwarring kan leiden met de personeelsleden van de federale sociale inspectiediensten.

De Raad stelt voor om – zoals in het Voorontwerp van decreet van 1994 – de benaming "inspecteurs werkgelegenheid" te hanteren.

- *m.b.t. de reglementeringen waarvoor de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid bevoegd is :*

De Raad heeft reeds in zijn advies van 16 november 1994 gepleit voor een verduidelijking van de reglementeringen waarvoor de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid bevoegd is.
Het artikel 4 van voorliggend Voorontwerp, samengelezen met het artikel 2 ervan, gelast de Afdeling Inspectie met het toezicht "op de reglementeringen inzake werkgelegenheidsbeleid". Dit is onvoldoende duidelijk omschreven en kan tot rechtsonzekerheid leiden.
De Raad stelt voor dat in het Voorontwerp van decreet op limitatieve wijze wordt aangegeven voor welke reglementeringen de Afdeling Inspectie bevoegd is en waarbij de Vlaamse regering gemachtigd wordt om deze bevoegdheden bij Besluit uit te breiden.
Hierbij kan verwezen worden naar de decreten van 5 februari 1998 van het Waalse Gewest resp. de Franstalige Gemeenschap houdende toezicht op de naleving van de wetgeving betreffende het tewerkstellingsbeleid resp. de om- en bijscholing, die beiden in hun artikel 1 een limitatieve opsomming bevatten.
Niets belet overigens om – indien nieuwe decretale regelgeving inzake werkgelegenheid tot stand komt – de decretale bevoegdheden van de Afdeling Inspectie uit te breiden.

Wat de concrete afbakening van de bevoegdheden betreft, stelt de Raad voor :

- dat – zoals deels reeds werd aangegeven in het advies van 16 november 1994 – de bevoegdheden van de Afdeling Inspectie worden verduidelijkt voor wat betreft de reglementeringen inzake werkgelegenheid die raken aan het economisch beleid (in het bijzonder de middenstandsvorming), het welzijnsbeleid (in het bijzonder het arbeidsmarktbeleid voor gehandicapten en het opleidingsbeleid in de gezins- en bejaardensector), het landbouwbeleid (permanente vorming in de landbouw) en het sportbeleid (inzonderheid het Decreet van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar, dat wordt geacht arbeidsrechtelijke regelgeving te zijn) ;
- dat de bevoegdheden van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid worden verduidelijkt in relatie tot andere toezichts-, controle- en auditdiensten, zoals de

eigen inspectiediensten van o.m. VDAB, VFSIPH, onderwijs (bv. voor wat betreft gelijke behandeling van mannen en vrouwen in het onderwijs, cf. infra) en de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ;

- dat de bevoegdheid van de Afdeling Inspectie in elk geval expliciet wordt uitgebreid tot materies die vooralsnog door federale regelgeving worden geregeld, maar waarvoor de Gewesten of Gemeenschappen bevoegd werden. Het betreft o.m. titel V van de Wet van 4 augustus 1978 (gelijke behandeling van mannen en vrouwen), die sinds de Wet van 7 mei 1999 enkel nog de gelijke behandeling regelt voor gemeenschaps- en gewestmateries (beroepsopleiding, onderwijs, beroepskeuzevoorlichting), alsook de Wet van 1 juli 1963 houdende toekenning van een vergoeding voor sociale promotie ;
- dat duidelijk gesteld wordt dat het toezicht op de bureaus voor arbeidsbemiddeling (sensu lato) zowel de bureaus betreft die onder de toepassing vallen van het Decreet van 13 april 1999 als de bureaus voor kosteloze arbeidsbemiddeling.

De wijzigingsbepalingen in hoofdstuk V van het Voorontwerp van decreet geven weliswaar onrechtstreeks een aanduiding van de bevoegdheden van de Afdeling Inspectie. Hierbij moet evenwel vastgesteld worden dat deze bevoegdheden zeer restrictief zijn omschreven, zelfs op het terrein dat tot de bevoegdheid behoort van de Vlaamse Minister van Werkgelegenheid (cf. o.m. bevoegdheid inzake doorstromingsprogramma's ; kosteloze arbeidsbemiddeling ; gesubsidieerde kontraktuelen ; meerwaardenekonomie ; ...)

Specifiek wat de Gemeenschapsbevoegdheden betreft, blijft de vraag (cf. advies van 16 november 1994) hoe het toezicht hierop zal kunnen uitgeoefend worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gebied.

- *m.b.t. het toezicht op de Wet Buitenlandse Werknemers :*

In artikel 2 van het Voorontwerp wordt de bevoegdheid van de Afdeling Inspectie inzake het toezicht op de naleving van de Wet van 10 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, minimalistisch geïnterpreteerd (cf. beperking tot de bevoegdheid het toezicht uit te oefenen,. zonder verdere concretisering), zonder concretisering van de bevoegdheden inzake bv. kontrole op stukken of ter plaatse ; opmaak van processen-verbaal.

In de Memorie van Toelichting bij het Voorontwerp wordt weliswaar gesteld dat de bepalingen van de Wet op de Arbeidsinspectie van overeenkomstige toepassing zijn, maar dit blijkt niet uit de bepalingen terzake van het Voorontwerp.
De Raad stelt zich de vraag of dit de noodzakelijke samenwerking met de federale inspectiediensten niet gaat belemmeren, gezien de verschillen in de bevoegdheden.

- *m.b.t. het vorderen van de bijstand van rijkswacht en politie :*

In zijn advies van 16 november 1994 heeft de Raad reeds voorgesteld om met de federale overheid sluitende afspraken te maken m.b.t. het vorderen – door de Afdeling Inspectie – van bijstand van politie en rijkswacht (in de toekomst de geïntegreerde politiediensten).

- *m.b.t. de samenwerking tussen Gewesten en Gemeenschappen :*

Het artikel 8, §4 van het Voorontwerp machtigt de Afdeling Inspectie om samen te werken met de inspectiediensten van de andere Lidstaten van de Internationale Arbeidsorganisatie en informatie uit te wisselen.
Het is merkwaardig dat het Voorontwerp niet voorziet in een gelijkaardige regeling voor de uitwisseling van informatie tussen de Gewesten.
De Raad is van mening dat in het bijzonder een sluitende regeling moet worden uitgewerkt voor de organisatie van het toezicht op werkgevers en bureaus met maatschappelijke zetel in een ander Gewest of wanneer de te kontroleren gegevens slechts in een ander Gewest kunnen geraadpleegd worden.

- *m.b.t. het voorzien van een Vlaams stelsel van administratieve geldboeten :*

De Raad blijft ten volle de optie onderschrijven om in een eigen Vlaams stelsel van administratieve geldboeten te voorzien.
Wel dient er over gewaakt dat de onduidelijkheid voor de rechtsonderhorige (bv. inzake de organisatie van beroepsprocedures ; de hoogte van de geldboete ; ...) niet wordt vergroot.
Dit veronderstelt een goede samenwerking tussen federale overheid en Gewesten en Gemeenschappen, maar dient nog verder te gaan dan dat : de respectievelijke regelgeving (en visie) dient sterk op elkaar te worden afgestemd over de beleidsdomeinen heen.

De Raad kan verder ook de optie onderschrijven om met dit Voorontwerp van decreet aan te sluiten bij het "tweesporenstelsel" zoals het in het federaal sociaal handhavingsrecht wordt gehanteerd.

De Raad kan ook instemmen met een beleid waarbij voor bepaalde "kleinere" inbreuken begaan door bureaus voor arbeidsbemiddeling, in het bijzonder deze waarvoor geen strafvervolging is voorzien, een stelsel van lagere administratieve geldboeten wordt uitgewerkt.
Dit kan ongetwijfeld bijdragen tot een grotere afdwingbaarheid van de betreffende regelgeving.
Bovendien beantwoorden de betreffende bepalingen van het Voorontwerp aan de vraag tot meer "gradualisering" van het sanctiebeleid die vroeger reeds, met name vanuit de Erkenningscommissie voor uitzendbureaus, werd gesteld.
Immers, niet alle overtredingen op de regelgeving dienen implicaties te hebben voor de erkenning van een bureau.
Ten aanzien van de selektie van deze "kleinere" inbreuken, kunnen evenwel vragen gesteld worden.
Zo kan moeilijk worden aanvaard dat :

- een bureau dat willens en wetens arbeidsbemiddelingsdiensten verleent met het oog op een tewerkstelling die strijdig is met de openbare orde of die een inbreuk inhoudt op de sociale of fiscale wetgeving (cf. art. 5, 5^{e} van het Decreet van 13 april 1999) behandeld wordt als een bureau dat slechts een kleine inbreuk begaat, niet in het minst omdat de federale regelgeving in veel gevallen wel een strafvordering mogelijk maakt (bv. medewerking aan kinderarbeid).
- bepaalde onderdelen van de gedragscodes voor de bureaus voor arbeidsbemiddeling die te maken hebben met essentiële grondrechten als bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het verbod op discriminatie, worden beschouwd als kleine inbreuken.

Ook wenst de Raad t.a.v. de betreffende bepalingen van het Voorontwerp van decreet, uitdrukkelijk te stellen dat de bevoegdheid van de Afdeling Inspectie om voornoemde geldboeten op te leggen, geensdeels afbreuk kan doen aan de autonome bevoegdheid van de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling.

Verder dient er nog op gewezen dat de opsomming van inbreuken waarvoor een administratieve geldboete kan opgelegd worden (cf. art. 10 van het Voorontwerp) ruim onvolledig is.

Zo ontbreken hierin :

- inbreuken door bureaus voor arbeidsbemiddeling die te maken hebben met erkenningsregels als verbod op uitzendarbeid in geval van staking, uitsluiting of schorsing van een arbeidsovereenkomst bedoeld in de artikelen 50 en 51 van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (cf. art. 5, 11e van het Decreet van 13 april 1999) en verbod op bemiddeling in strijd met de wetgeving op de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten (cf. art. 5, 12e) ;
- inbreuken op de Wet van 1 juli 1963 inzake het recht op sociale promotie ;
- inbreuken op het Toezichtsdecreet Werkgelegenheid zelf, inzonderheid het belemmeren van toezicht waarvoor het Voorontwerp (zie artikel 21) nochtans strafsancties voorziet ;
- inbreuken op de Wet Gelijke Kansen (cf. supra).
  Wat de arbeidsbemiddeling betreft worden wel de federale geldboeten voor ongelijke behandeling (cf. art. 1, 32e van de Wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten) geschrapt, zodat hiervoor een "vacuüm" dreigt ;
- inbreuken op het Decreet van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar.

Ook valt op dat, in tegenstelling tot de federale regelgeving (cf. art. 11 Wet betreffende de administratieve geldboeten), voor geen van de inbreuken is voorzien in een vermenigvuldiging van de geldboete, evenredig met het aantal werknemers waarvoor de overtreding is vastgesteld (met een bepaald maximum).
Het gevolg hiervan is o.m. dat – gelet ook op de schrapping van artikel 1, 32e van de Wet betreffende de administratieve geldboeten (voor wat betreft arbeidsbemiddeling) – de administratieve sancties voor ongelijke behandeling van vrouwen voor Vlaamse materies (cf. opleiding, arbeidsbemiddeling, beroepskeuzevoorlichting) aanzienlijk worden verlicht, wat een verkeerd signaal zou zijn in het licht van de campagne voor management in diversiteit.

- *m.b.t. de opbrengst van de administratieve geldboeten :*

Het is wenselijk dat deze middelen geherinvesteerd worden in het werkgelegenheidsbeleid.
De Raad stelt voor dat decretaal voorzien wordt dat de betreffende opbrengsten gestort worden in het Herplaatsingsfonds of in een ander nieuw op te richten fonds.

- *m.b.t. het opmaken van een jaarlijks verslag door de Afdeling Inspectie :*

De Raad wenst hierbij het voorstel uit zijn advies van 16 november 1994 te herhalen om decretaal te voorzien dat de Afdeling Inspectie jaarlijks een verslag opmaakt m.b.t. de beleidsrelevante aspecten van haar opdracht en dat dit verslag door de bevoegde Vlaamse minister voor bespreking zou overgemaakt worden aan VESOC.

- *m.b.t. de samenwerking met de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling.*

In zijn advies van 16 november 1994 heeft de Raad ook gepleit voor een beter gestructureerde samenwerking tussen de Afdeling Inspectie en de Erkenningscommissies die toen werkzaam waren in de schoot van de SERV.
Ingevolge het Decreet van 13 april 1999 worden de opdrachten van beide Erkenningscommissies inmiddels verdergezet door de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling.
Door deze nieuwe regelgeving en de gewijzigde procedures (cf. wegvallen van de beschotten tussen de diverse types van arbeidsbemiddelingsaktiviteiten ; erkenningen van onbepaalde duur ; ...), wordt het belang van een gericht toezicht op de werking van bureaus, nog groter dan voorheen. Dit met de bedoeling om één van de wezenlijke objectieven van deze nieuwe regeling, nl. de bescherming van de rechten van werkzoekenden, te kunnen realiseren.
Een goed gestructureerde samenwerking tussen de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid en de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling is dan ook ontontbeerlijk om deze laatste toe te laten haar decretale opdracht naar behoren te vervullen.

2. De artikelsgewijze bemerkingen.

- *m.b.t. artikel 3, 1 : aanduiding van de "werknemers" :*

Het is voor de Raad niet duidelijk wat hierbij moet verstaan worden onder "personen die arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst".

De Raad wenst er tevens op te wijzen dat voor de toepassing van het Decreet van 13 april 1999 m.b.t. de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest onder de term "werknemer" eveneens werkzoekende of zelfstandige wordt begrepen.
Vermits het toezicht op de werking van de private arbeidsbemiddelingsbureaus een substantieel deel uitmaakt van de opdracht van de Afdeling Inspectie, is de Raad van mening dat in voorliggend Voorontwerp van decreet best naar voornoemde omschrijving in het Decreet van 13 april 1999 kan verwezen worden.

- *m.b.t. artikel 3, 2 : aanduiding van de "werkgevers" :*

De Raad is van mening dat private arbeidsbemiddelingsbureaus – met uitzondering dan van de uitzendbureaus – bezwaarlijk kunnen gelijkgesteld worden met "werkgevers".
De Raad stelt voor om de bedoelde bureaus onder een afzonderlijk punt te vermelden.
In plaats van een opsomming van de diverse "types" van bemiddelingsbureaus, stelt de Raad voor om hierbij meer algemeen te verwijzen naar de arbeidsbemiddelingsbureaus die onder het toepassingsgebied van het Decreet van 13 april 1999 ressorteren.

- *m.b.t. artikel 3, 3 : aanduiding van de "gebruikers" :*

De Raad stelt voor om de verwijzing hierbij naar feitelijke verenigingen, te schrappen.

Aangenomen mag worden dat het niet de bedoeling is om ook werkzoekenden die beroep doen op bureaus voor arbeidsbemiddeling te onderwerpen aan het toezicht en aan administratieve geldboeten.

- *m.b.t. artikel 3, 7 : kontrole in de "werkplaatsen" :*

De Raad stelt voor om naast de kontrole in de werkplaatsen, onder een afzonderlijk punt ook uitdrukkelijk de bevoegdheid tot kontrole te voorzien op plaatsen waar de documenten worden bijgehouden.
Dit is in het bijzonder relevant voor toezicht op de werking van de bureaus die onder het toepassingsgebied van het Decreet van 13 april 1999 ressorteren.

♦ *m.b.t. artikel 5, §2, 3e lid : gebruik maken van de vaststellingen gedaan dor de Afdeling Inspectie :*

In dit artikel wordt bepaald dat ambtenaren belast met het toezicht op andere reglementering gebruik kunnen maken van de materiële vaststellingen gedaan door inspecteurs van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid.
De Raad stelt voor om deze mogelijkheid ook uitdrukkeijk te voorzien voor andere inspecteurs – dan diegene die de vaststellingen hebben gedaan – van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid.

♦ *m.b.t. artikel 6, 2, a : onderzoek en kontrole door de Afdeling Inspectie :*

De Raad stelt voor om hierin de notie "sociaal verzekerden" te schrappen.

♦ *m.b.t. artikel 6, 3 : aanplakken van documenten :*

In punt 18 van de tekst met de rechten in uitvoering van artikel 13 van het Decreet van 13 april 1999 wordt verwezen naar het overhandigen of aanplakken van deze tekst.
De Raad stelt voor artikel 6, 3 van het Voorontwerp in funktie hiervan aan te passen.

♦ *m.b.t. artikel 7, §1 : bescherming van de persoonlijke levenssfeer :*

De Raad stelt voor om de aanhef van dit artikel in volgende zin te wijzigen :
"Onverminderd de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, zoals gewijzigd bij de wet van 11 december 1998 tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens, moeten ...".

♦ *m.b.t. artikel 8, §2 : overmaken van gegevens aan de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid :*

Ten gronde stelt zich hierbij de vraag of in een Vlaams decreet de verplichtingen kunnen bepaald worden van o.m. federale diensten ; parketten en rechtscolleges.

Zoals ook reeds opgemerkt in het advies van 16 november 1994 wenst de Raad er op te wijzen – m.b.t. de openbare en meewerkende instellingen – dat, anders dan in de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie, de sociale zekerheidsinstellingen niet uitdrukkelijk worden vermeld.
De Raad stelt voor dat deze instellingen expliciet zouden vermeld worden, vanuit het gegeven met name dat ze over inlichtingen beschikken die vaak noodzakelijk zijn voor de werking van de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid (bijv. inzake naleving van de RSZ-verplichtingen).

- *m.b.t. artikel 10, 1e : door een bureau aangerekende commissielonen :*

De Raad stelt voor de tekst van artikel 10, 1e in fine als volgt aan te passen :
"... vordert of int buiten de in uitvoering van het decreet van 13 april 1999 bepaalde grenzen".

- *m.b.t. artikel 13 : beslissing van het Openbaar Ministerie :*

De Raad stelt voor dat hierin – conform artikel 14 van de Wet Arbeidsinspectie van 16 november 1972 – uitdrukkelijk wordt bepaald dat het Openbaar Ministerie (op verzoek) mededeling doet van het gevolg dat werd gegeven aan een Proces-Verbaal.

- *m.b.t. artikel 14, §2 : termijn waarbinnen kan beslist worden tot het opleggen van een administratieve geldboete :*

In artikel 14, §1 wordt de termijn bepaald (cf. twee maanden) waarover het Openbaar Ministerie beschikt om de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid te informeren over het al dan niet instellen van een strafvervolging.
Voor de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid is er evenwel geen termijn bepaald waarbinnen beslist moet worden of een administratieve geldboete wordt opgelegd.
De Raad stelt voor om ook voor dit laatste in artikel 14, §2 een dwingende termijn te bepalen en dit omwille van de rechtszekerheid.
Na het verstrijken van deze termijn kan de werkgever c.q. de gebruiker er dan van uitgaan dat geen administratieve geldboete zal opgelegd worden.

♦ *m.b.t. artikel 31 : overgangsbepaling :*

De Raad wijst erop dat de schrapping van artikel 1, 32e van de Wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten, te beperkt is.
Het betreft hierbij immers niet enkel arbeidsbemiddeling, maar alle materies die tot de Vlaamse bevoegdheden behoren.
De vraag kan hierbij ook gesteld worden of artikel 1, 19e van de Wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten, dient behouden of eventueel overgenomen te worden in de Vlaamse regelgeving.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.832/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 juli 2002 door de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende toezicht en controle op de naleving van de reglementering betreffende het werkgelegenheidsbeleid en houdende het opleggen van administratieve geldboeten, verkort genoemd «Het toezichtsdecreet Werkgelegenheid»", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 7 november 2002, 5 december 2002, 12 december 2002, 16 januari 2003, 6 maart 2003 en 24 april 2003, op laatstvermelde datum het volgende advies gegeven :

33.832/1

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt een uniformisering tot stand te brengen van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

Het ontwerp bepaalt vooreerst de bevoegdheden van de beëdigde personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die belast zijn met het toezicht op de bedoelde sociaalrechtelijke regelgeving (hoofdstuk II). Vervolgens wordt een stelsel van administratieve geldboeten ingevoerd (hoofdstuk III), waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen administratieve geldboeten voor inbreuken die ook strafrechtelijk worden beteugeld en andere administratieve geldboeten. Tot slot worden een aantal algemene strafbepalingen ingevoerd (hoofdstuk IV) en worden wijzigingen aangebracht aan een aantal bestaande teksten in het licht van de in te voeren regeling (hoofdstuk V).

Voor de inhoud van het ontwerp werd in ruime mate inspiratie gezocht in de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten en in de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Het ontwerp bevat een aantal bepalingen die afwijken van de gemeenrechtelijke regels inzake opsporing, vaststelling en vervolging van misdrijven. Aldus wordt een onderscheid in behandeling ingesteld tussen, enerzijds, de personen die worden of kunnen worden verdacht van misdrijven, strafbaar gesteld in de tekst die thans in ontwerpvorm voorligt en, anderzijds, personen die worden of kunnen worden verdacht van misdrijven, strafbaar gesteld in het gemeen strafrecht of in bijzondere wetten waarin geen vergelijkbare regels als in het ontwerp zijn opgenomen.

Het is op zich niet onverenigbaar met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie dat voor een bepaalde categorie misdrijven specifieke regels gelden inzake opsporing, vaststelling en vervolging. Vereist is dan evenwel dat het aldus ingestelde verschil in behandeling verantwoord kan worden door redenen eigen aan de misdrijven waarop die specifieke regels betrekking hebben en dat het geen

onevenredige gevolgen heeft, gelet op het doel van die regels, enerzijds, en op de fundamentele rechten of beginselen waaraan die regels eventueel raken, anderzijds [1].

Het verdient dan ook aanbeveling om in de memorie van toelichting bij het ontwerp uiteen te zetten waarom de eigen aard van de erin bedoelde misdrijven de afwijkingen verantwoordt van de gemeenrechtelijke regels waarin het voorziet.

Op een aantal van die afwijkingen zal nader in het onderhavige advies worden ingegaan.

2. Al is de Raad van State, afdeling wetgeving, zich ervan bewust dat, vooral in de sociaal-economische wetgeving, het onderscheid tussen bestuurlijke politie en gerechtelijke politie niet altijd op een duidelijke wijze te maken valt en er tussen beide bevoegdheden interferenties bestaan [2], rijst de vraag of beide bevoegdheden niet beter ten aanzien van elkaar dienen te worden afgelijnd [3], temeer daar dit onderscheid in bepaalde gevallen op bevoegdheidsrechtelijk vlak gevolgen kan hebben. Zo rijst bijvoorbeeld de vraag of een bepaling inzake inbeslagneming wel thuishoort in een bepaling (artikel 6) die in de eerste plaats betrekking heeft op het toezicht [4], temeer daar die maatregel, gelet op de aangelegenheden waarop het ontworpen decreet betrekking heeft, bezwaarlijk kan worden aanzien als een administratieve veiligheidsmaatregel.

---

(1) Raadpl. o.m. Arbitragehof, nr. 40/2000, 6 april 2000, Arbitragehof, nr. 16/2001, 14 februari 2001 en Arbitragehof, nr. 38/2002, 20 februari 2002.

(2) Zie over het onderscheid tussen toezichts- en opsporingsbevoegdheden en over de problemen die in dit verband kunnen rijzen, A. DE NAUW en B. BRONDERS, "De bevoegdheden van toezichtsambtenaren in de milieuwetten. Van onderzoek naar opsporing en van opsporing naar controle" in Liber Amicorum E. Krings, Brussel, 1991, 75-95. Raadpl. ook A. DE NAUW, Les métamorphoses administratives du droit pénal de l'entreprise, Gent, 1994, 52-53 en 75-76.

(3) Ook de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt maakt een duidelijk onderscheid tussen de gerechtelijke en de bestuurlijke politie.

(4) Zie hierover A. DE NAUW en B. BRONDERS, l.c., 86 en 93-94.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

1. Aangezien het toepassingsgebied van het ontworpen decreet niet beperkt blijft tot de regelgeving betreffende het werkgelegenheidsbeleid [5], dient in het opschrift het woord "werkgelegenheidsbeleid" te worden vervangen door een woord dat meer aansluit op het toepassingsgebied ervan.

2. Een citeertitel wordt niet in het opschrift van de betrokken regeling vermeld, maar wel in een inleidende bepaling of in een slotbepaling ervan.

Artikel 1

Luidens artikel 1 regelt het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt "een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid".

De juridische bezwaren omtrent het regelen in eenzelfde decreet van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden zijn het Vlaams Parlement genoegzaam bekend, zodat het overbodig is daarover verder uit te weiden.

Artikel 2

1. Onverminderd de opmerking die is gemaakt bij het opschrift, is de referentie aan "de reglementeringen inzake het werkgelegenheidsbeleid" te vaag om het

---

(5) Zo valt ook het toezicht op het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen, onder het toepassingsgebied ervan. Bovendien wordt door dat woord ten onrechte de indruk gecreëerd dat de regeling enkel betrekking heeft op de aangelegenheden bedoeld in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waar een aantal aangelegenheden betreffende het "tewerkstellingsbeleid" aan de gewesten werden toegewezen.

concrete toepassingsgebied van de ontworpen regeling af te bakenen. In artikel 2, eerste lid, dient derhalve duidelijk te worden aangegeven op welke regelgeving de ontworpen regeling van toepassing is.

2. De decreetgever dient uit te maken of aan de in artikel 2, eerste lid, bedoelde ambtenaren (en niet "personeelsleden") niet uitdrukkelijk de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie dient te worden toegekend [6], waarbij moet worden voorzien in een afzonderlijke eedaflegging in verband met die hoedanigheid.

Wanneer aan die ambtenaren die hoedanigheid wordt toegekend, dient tevens te worden gespecificeerd of zij al dan niet de hoedanigheid van hulpofficier van de procureur des Konings hebben [7].

3. De in artikel 2, eerste lid, bedoelde ambtenaren worden beter niet "sociale inspecteurs" genoemd, omdat verwarring zou kunnen ontstaan met de sociale inspecteurs bedoeld bij de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

4. De wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers dateert van 30 april 1999 en niet van 10 april 1999.

In artikel 2, tweede lid, vervange men derhalve de datum van 10 april 1999 door de datum van 30 april 1999.

---

(6) Thans wordt aangenomen dat de in de wet van 30 juni 1971 bedoelde sociale inspecteurs die hoedanigheid niet hebben (H.-D. BOSLY, Les sanctions en droit pénal social belge, Gent, 1979, 101; M. PATTE, "Sociale inspecties en openbaar ministerie", Arbbl., 1991, nr. 2, (74), 75; W. VAN EECKHOUTTE, "Opsporing van sociaalrechtelijke misdrijven", in Sociaal Strafrecht, G. VAN LIMBERGHEN (ed.), Antwerpen, 1998, (137), 146.

(7) Zie advies L. 24.728/2 bij een voorstel van decreet "concernant la recherche et la constatation des infractions aux décrets de la Région wallonne", Parl. St., W. Gew. R., 1995, nr. 43/2 en Parl. St., W. Gew. R., 1999, nr. 15/2.

Artikel 3

1. De personen bedoeld in artikel 3, 1, laatste streepje (lees : 1°, d)), vormen veeleer een afzonderlijke categorie en worden derhalve beter niet gelijkgesteld met de personen die krachtens een arbeidsovereenkomst arbeid verrichten onder het gezag van een andere persoon.

De omschrijving "personen die een opleiding volgen in het kader van een om-, bij- of herscholing of in het kader van de maatregelen betreffende de bevordering van de werkgelegenheid in de Vlaamse Gemeenschap" laat overigens niet toe om met zekerheid de bedoelde personen te bepalen en dient derhalve te worden verduidelijkt.

2. Gelet op de bevoegdheidsverdeling tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten, schrijve men in artikel 3, 5 (lees : 5°), beter "alle gegevens nodig voor de toepassing van de in artikel 2 bedoelde regelgeving".

Artikel 4

Men schrijve in artikel 4, § 3 (lees : derde lid), "de lokale en de federale politie" in plaats van "de gemeentepolitie en van de rijkswacht".

Artikel 5

1. Teneinde artikel 5, § 1, 1 (lees : 1°), beter te doen aansluiten bij artikel 3.1.b van het IAO-Verdrag nr. 81 [8] betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, zou die bepaling als volgt kunnen worden geredigeerd :

"1° aan werkgevers en werknemers inlichtingen en adviezen te geven, onder meer over de meest doeltreffende middelen om de door of krachtens de decreten vastgestelde bepalingen na te leven;".

---

[8] Belgisch Staatsblad, 10 mei 1957.

2. Uit artikel 5, § 1, 2 en 3 (lees : 2° en 3°), vloeit voort dat de toezichtsambtenaren bij de uitoefening van hun bevoegdheden over een ruime appreciatiebevoegdheid beschikken, en bij vaststelling van een misdrijf niet onmiddellijk proces-verbaal dienen op te stellen en aan het openbaar ministerie toe te zenden, maar zich er in eerste instantie kunnen toe beperken een waarschuwing te geven of een termijn vast te stellen waarbinnen de overtreder zich in regel dient te stellen.

Aldus wordt afgeweken van artikel 29, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, naar luid waarvan "iedere gestelde overheid, iedere openbaar officier of ambtenaar die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of van een wanbedrijf, verplicht (is) daarvan dadelijk bericht te geven aan de procureur des Konings bij de rechtbank binnen wier rechtsgebied die misdaad of dat wanbedrijf is gepleegd of de verdachte zou kunnen worden gevonden, en aan die magistraat alle desbetreffende inlichtingen, processen-verbaal en akten te doen toekomen".

In casu is de afwijking van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering noodzakelijk gelet op artikel 17.2, van het IAO-Verdrag nr. 81, dat bepaalt :

> "Il est laissé à la libre décision des inspecteurs du travail de donner des avertissements ou des conseils au lieu d'intenter ou de recommander des poursuites".

Het verdient aanbeveling zulks in de memorie van toelichting te expliciteren.

3. Het bepalen van de inhoud van de door de toezichtsambtenaren opgestelde processen-verbaal kan, gelet op de mogelijke weerslag op de uitoefening van de strafvordering, niet worden overgelaten aan de Vlaamse regering, zoals in artikel 5, § 1, 6 (lees : 6°), gebeurt, maar dient door de decreetgever zelf te worden geregeld [9].

---

(9) Waarbij de decreetgever er zorg zal voor dienen te dragen dat geen aspecten van de strafvordering worden geregeld die niet kunnen worden beschouwd als een accessorium van de aan de gemeenschappen en de gewesten overgedragen sociaalrechtelijke aangelegenheden.

4. Artikel 5, § 1, 6 (lees : 6°), lijkt, gelet op de erin gebruikte terminologie [10], op het eerste gezicht niet alleen betrekking te hebben op de processen-verbaal waarbij het misdrijf wordt vastgesteld, maar ook op processen-verbaal die andere vaststellingen of verhoren betreffen.

Met betrekking tot artikel 9, tweede lid, van de wet van 16 november 1972 wordt evenwel aangenomen dat alleen processen-verbaal van vaststelling aan de overtreder ter kennis moeten worden gebracht [11]. Dat de stellers van het ontwerp wellicht niet van die regel hebben willen afwijken, lijkt voort te vloeien uit artikel 5, § 2, eerste lid, van het ontwerp waarin wordt bepaald dat een afschrift van de processen-verbaal ter kennis moet worden gebracht van de overtreder "binnen een termijn van veertien dagen die een aanvang neemt de dag na de vaststelling van de overtreding".

Teneinde hieromtrent geen onduidelijkheid te laten bestaan, schrijve men in de eerste volzin van artikel 5, § 2, "de processen-verbaal waarbij de inbreuk wordt vastgesteld" in plaats van "de processen-verbaal, zoals voorzien in § 1, 6°".

5. Het is niet geheel onmogelijk dat de overtreder niet bekend is op het moment van de vaststelling van het misdrijf.

---

(10) Namelijk "processen-verbaal (...), waarin alle bevindingen en verhoren, alsook alle vastgestelde inbreuken worden opgetekend".

(11) H.-D. BOSLY, o.c., 128 en noot bij Bergen, 29 juni 1977, J.T.T., 1978, 90; V. VANDERMEERSCH, "Het werkingsapparaat van het sociaal strafrecht", in Sociaal Strafrecht, J.F. DEKEERSMAEKER en J. VAN STEENBERGE, (eds.), Antwerpen, 1984, (69), 75; Bergen, 29 juni 1977, J.T.T., 1978, 88; zie ook R.v.St., nr. 17.010, 9 mei 1975, Duynslaeger.

In die gevallen is de regel onwerkzaam dat de termijn om een afschrift van het proces-verbaal ter kennis te brengen van de overtreder, een aanvang neemt de dag na de vaststelling van de overtreding [(12)].

In artikel 5, § 2, van het ontwerp kan best dienaangaande in een gepaste regeling worden voorzien.

6. Met betrekking tot de vraag wanneer de termijn van veertien dagen bedoeld in artikel 5, § 2, eerste lid, begint te lopen in de gevallen dat een waarschuwing wordt gegeven of aan de overtreder een termijn wordt gegeven om zich in regel te stellen, wordt verwezen naar opmerking 13.

7. Omwille van de rechtszekerheid zou best de vorm worden bepaald waarin de kennisgeving bedoeld in artikel 5, § 2, eerste lid, dient te gebeuren.

8. Er is een discrepantie tussen de tekst van artikel 5, § 2, eerste lid, eerste volzin, van het ontwerp en de memorie van toelichting, waar krachtens de genoemde bepaling het afschrift van het proces-verbaal op straffe van nietigheid binnen een termijn van veertien dagen na vaststelling van de overtreding ter kennis moet worden gebracht van de overtreder, terwijl in de memorie van toelichting wordt vooropgesteld dat de miskenning van de genoemde termijn niet de nietigheid van het proces-verbaal met zich meebrengt, maar enkel het verlies van de bijzondere bewijskracht [(13)].

---

(12) Ten aanzien van artikel 9 van de wet van 16 november 1972 wordt aangenomen dat de termijn in dat geval een aanvang neemt vanaf het moment dat de identiteit van de overtreder bekend is (zie Arbh. Bergen, 3 november 1993, J.T.T., 1994, 131; Arbh. Luik, 6 februari 2001, J.T.T., 2001, 246 en Soc. Kron., 2001, 434; zie ook, met betrekking tot een gelijkaardige bepaling in een andere wet, Cass., 18 september 1973, Arr. Cass., 1974, 58). Ook wordt aangenomen dat de termijn pas begint te lopen wanneer alle constitutieve bestanddelen van het misdrijf zijn vastgesteld (H. VAN BRAECKEL, "De inspectie van de sociale wetten" in Arbeidsrecht, R. BLANPAIN (ed.), Brugge, 1996, II-26, p. 66).

(13) Zoals thans het geval is met de processen-verbaal bedoeld in de wet van 16 november 1972 (J. PETIT, "Sociaal Handhavingsrecht", in Arbeidsrecht, I-10, p. 27; D. TORFS, "Bevoegdheid van de inspectiediensten", T.S.R., 2000, (407), 449).

Die discrepantie dient te worden verholpen.

9. Krachtens artikel 5, § 2, eerste lid, laatste volzin, van het ontwerp hebben de processen-verbaal die door de in artikel 2 bedoelde personen worden opgesteld, bewijskracht tot het tegendeel is bewezen.

Het Arbitragehof heeft erop gewezen dat zulk een regel een uitzondering vormt op de algemene regel dat een proces-verbaal geldt als een loutere inlichting en derhalve ook op de regel van de vrije bewijslevering in strafzaken, waarbij de rechter, naar eigen overtuiging, de bewijswaarde beoordeelt van een bepaald element, zodat het verschil in behandeling dat eruit voortvloeit op een redelijke verantwoording dient te berusten en het de rechten van de beklaagde niet op een onevenredige wijze mag beperken [14].

Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting een verantwoording op te nemen voor het toekennen van een bijzondere bewijswaarde aan de in artikel 5, § 2, van het ontwerp bedoelde processen-verbaal. Daarbij zal moeten worden aangetoond dat de aangevoerde redenen aanwezig zijn met betrekking tot de vaststelling van alle in het ontwerp bedoelde misdrijven.

10. Gelet op de artikelen 11, 19 en 22 van het ontwerp dient in artikel 5, § 2, ervan, naar analogie van artikel 6, tweede lid, van de wet van 30 juni 1971, te worden bepaald dat een afschrift van het proces-verbaal aan de werkgever wordt medegedeeld binnen dezelfde termijn als bedoeld in artikel 5, § 2, eerste lid, wanneer de werkgever zelf de inbreuk niet heeft gepleegd, maar wel een werknemer die optreedt als aangestelde van de werkgever [15]. Hetzelfde geldt wanneer het misdrijf is gepleegd door een lasthebber; ook in dit geval is de werkgever immers burgerrechtelijk aansprakelijk [16].

---

(14) Arbitragehof, nr. 40/2000, 6 april 2000, B.14.1 en Arbitragehof, nr. 16/2001, 14 februari 2001, B.12.1.

(15) H. VAN BRAECKEL, l.c., 65.

(16) Ibid.

11. Het is niet duidelijk wat in artikel 5, § 2, tweede lid, van het ontwerp de draagwijdte is van de woorden "in voorkomend geval".

Mocht die draagwijdte, in tegenstelling met hetgeen gelet op de thans geldende regelgeving het geval is [17], zijn dat de toezichtsambtenaren steeds, ook buiten de gevallen waarin een waarschuwing wordt gegeven of de overtreder een termijn wordt aangeboden om zich in regel te stellen, het recht hebben om te beslissen of het proces-verbaal al dan niet wordt doorgezonden aan het openbaar ministerie, dan zou die bepaling een bijkomende afwijking vormen van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

De Raad van State, afdeling wetgeving, ziet niet welke de verantwoording voor die bijkomende afwijking zou kunnen zijn.

Mocht daarentegen het proces-verbaal enkel niet aan het openbaar ministerie moeten worden verzonden wanneer een waarschuwing wordt gegeven of aan de overtreder een termijn wordt gegund om zich in regel te stellen, dan wordt zulks best uitdrukkelijk bepaald.

12. Artikel 5, § 2, laatste lid, is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding in zoverre die bepaling ook van toepassing is op "reglementeringen" die tot de bevoegdheid behoren van andere entiteiten dan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. De decreetgever vermag immers enkel binnen de grenzen van zijn eigen bevoegdheid de aanwending en de bewijskracht van de processen-verbaal te regelen.

Bovendien kan aan een proces-verbaal enkel een bijzondere bewijswaarde worden toegekend indien daarvoor een verantwoording bestaat die verband houdt met het specifieke karakter van de erdoor vast te stellen misdrijven [18], zodat die bewijskracht niet in het algemeen mag worden uitgebreid met betrekking tot de vaststelling van andere misdrijven.

---

[17] H.-D. BOSLY, o.c., 124.

[18] Zie opmerking 9 bij dit artikel.

De woorden "met hun bewijskracht" dienen derhalve uit artikel 5, § 2, derde lid, te worden weggelaten, en het toepassingsgebied van die bepaling dient te worden beperkt tot de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

13. Artikel 5, § 3, dient op een meer duidelijke wijze te worden geformuleerd. Met name dient erin te worden verduidelijkt wanneer de in artikel 5, § 2, eerste lid, bedoelde termijn begint te lopen om het proces-verbaal waarin het misdrijf wordt vastgesteld, ter kennis te brengen van de overtreder in het geval deze geen gevolg geeft aan de waarschuwing of zich binnen de gestelde termijn niet in regel stelt [19].

Artikel 6

1. Krachtens artikel 6, 1 (lees : 1°), eerste lid, hebben de in het decreet bedoelde toezichtsambtenaren het recht om zich te allen tijde toegang te verschaffen tot de werkplaatsen die aan hun toezicht zijn onderworpen of tot de lokalen waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat er personen zijn tewerkgesteld of die er een opleiding volgen en die onderworpen zijn aan de regelgeving waarop zij toezicht en controle uitoefenen. Enkel voor het betreden van bewoonde lokalen is er krachtens artikel 6, 1 (lees : 1°), tweede lid [20], een machtiging nodig van de rechter in de politierechtbank.

Het recht op eerbiediging van de woning wordt niet enkel gewaarborgd bij artikel 15 van de Grondwet, maar ook bij artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en bij artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat het begrip

---

(19) Met betrekking tot het gelijkaardige artikel 9, derde lid, van de wet van 16 november 1972 wordt aangenomen dat het misdrijf bij het niet opvolgen van de waarschuwing of bij het zich niet in regel stellen, opnieuw kan worden vastgesteld (H. VAN BRAECKEL, l.c., 66). Zulks zou evenwel duidelijker in de tekst tot uiting kunnen worden gebracht.

(20) Zie hieromtrent opmerking 9 van het onderdeel "Wetgevingstechnische en taalkundige opmerkingen".

"woning" in deze context ruim moet worden opgevat, en dat het mede slaat op beroeps- en bedrijfslokalen [21].

De vraag rijst of het ontwerp niet dient te voorzien in bijzondere waarborgen met betrekking tot het betreden van plaatsen die, zelfs al zijn zij geen "woning" [22] in de zin van artikel 15 van de Grondwet, toch de waarborgen bedoeld in de voornoemde verdragsbepalingen genieten.

Te dien aanzien dient in het bijzonder te worden gewezen op de volgende overwegingen uit de arresten Funke, Crémieux en Miailhe van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens :

> "37. Assurément, dans le domaine considéré - la lutte contre l'évasion des capitaux et contre la fuite devant l'impôt - les Etats rencontrent de sérieuses difficultés résultant de l'ampleur et de la complexité des réseaux bancaires et des circuits financiers ainsi que des multiples possibilités de déplacements internationaux, facilitées par la relative perméabilité des frontières. La Cour reconnaît donc qu'ils peuvent estimer nécessaire de recourir à certaines mesures, telles les visites domiciliaires et les saisies, pour établir la preuve matérielle de délits de change et en poursuivre le cas échéant les auteurs. Encore faut-il que leur législation et leur pratique en la matière offrent des garanties adéquates et suffisantes contre les abus (voir notamment, mutatis mutandis, l'arrêt Klass et autres précités, § 50).
>
> 38. Or il n'en allait pas ainsi en l'occurence. A l'époque des faits - la Cour n'ayant pas à se prononcer sur les réformes législatives de 1986 et 1989, qui visaient à mieux protéger les individus -, l'administration des douanes disposait de pouvoirs fort larges : elle avait notamment compétence pour apprécier seule l'opportunité, le nombre, la durée et l'ampleur des opérations de contrôle. En l'absence surtout d'un mandat judiciaire, les restrictions et conditions prévues par la loi et soulignées par le Gouvernement (paragraphe 35 ci-dessus) apparaissaient trop lâches et lacunaires pour que les ingérences dans les droits des requérants fussent étroitement proportionnées au but légitime recherché.

---

(21) E.H.R.M., 16 december 1992, Niemietz, Publ. Cour, sér. A, vol. 251-B; E.H.R.M., 25 februari 1993, Funke, Crémieux en Miailhe, Publ. Cour, sér. A, vol. 256-A, -B en -C. Zie ook D. YERNAULT, "Les pouvoirs d'investigation de l'administration face à la délinquance économique : les locaux professionnels et l'article 8 de la Convention européenne", Rev. Trim. Dr. H., 1994, 117-135.

(22) In het ontwerp wordt, zoals in de wet van 16 november 1972, de term "bewoonde lokalen" gebruikt. Die term heeft evenwel aanleiding gegeven tot betwistingen (D. TORFS, l.c., 429-430 en W. VAN EECKHOUTTE, l.c., 161).

39. A ces considérations générales s'ajoute une observation particulière. Les saisies subies par M. et Mme Miailhe revêtirent un caractère massif et surtout indifférencié; à telle enseigne que les douanes jugèrent sans intérêt pour l'enquête plusieurs milliers de documents et les restituèrent aux intéressés (paragraphe 7 ci-dessus).

40. En résumé, il y a eu violation de l'article 8" (23).

2. Krachtens artikel 6, 1 (lees : 1°), tweede lid (24), hebben de in het ontwerp bedoelde toezichtsambtenaren tot bewoonde lokalen slechts toegang wanneer de rechter in de politierechtbank daartoe vooraf toestemming heeft verleend.

Die bepaling betreft de "vorm" van de huiszoeking in de zin van artikel 15 van de Grondwet, die krachtens dat grondwetsartikel door de "wet" moet worden geregeld (25).

Artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt, sinds zijn wijziging bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, dat "behoudens toepassing van artikel 10 (van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), het decreet de aangelegenheden (regelt) bedoeld in de artikelen 4 tot 9 (van diezelfde wet), onverminderd de bevoegdheden die na de inwerkingtreding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen door de Grondwet aan de wet zijn voorbehouden" (26).

---

(23) Uittreksel uit het arrest Miailhe.

(24) Zie hieromtrent opmerking 9 van het onderdeel "Wetgevingstechnische en taalkundige opmerkingen".

(25) Het Arbitragehof heeft bevestigd dat wanneer in grondwetsartikelen die dateren van vóór 24 december 1970, een bevoegdheid aan de "wet" wordt toegekend, de grondwetgever die bevoegdheid enkel heeft willen onttrekken aan de uitvoerende macht en daaruit bijgevolg niet mag worden afgeleid dat de grondwetgever een bevoegdheid aan de federale wetgever heeft willen voorbehouden (Arbitragehof, nr. 35/2003, 25 maart 2003, B.12.6).

(26) Zie hierover X. DELGRANGE, "Les matières réservées. Faut-il choisir, entre rationalité et constitutionnalité ?", in Les lois spéciales et ordinaire du 13 juillet 2001, F. DELPEREE e.a., Brussel, 2002, 45-66; W. PAS, "De door de Grondwet aan de «wet» voorbehouden aangelegenheden. Vroeger en nu", in De vijfde staatshervorming van 2001, A. ALEN (ed.), Brugge, 2002, 25-63; J.-C. SCHOLSEM, "Les matières réservées par la Constitution à la loi : éléménts pour un débat", A.P.T. 2002, 161-172 en M. UYTTENDAELE, "Les matières réservées ou l'agonie bienvenue d'une fiction", A.P.T., 2002, 153-160.

Daargelaten de vraag naar de verhouding tussen het gewijzigde artikel 19, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en het ongewijzigd gebleven artikel 11 van die wet [27], moet in ieder geval worden vastgesteld dat de tussenkomst van de politierechter een essentiële waarborg uitmaakt ter bescherming van het recht op eerbiediging van de woning. Mocht het voorzien in zulke tussenkomst niet kunnen worden ingepast, als accessoire bevoegdheid, in de eigen bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten, dan vermag de decreet- of ordonnantiegever in ieder geval een bepaling waarbij in zulk een tussenkomst wordt voorzien, aan te nemen op grond van artikel 10 van die wet, aangezien zulks noodzakelijk is om de regeling conform te maken met de sub 1 vermelde hogere rechtsnormen.

3. De vraag rijst of niet dient te worden bepaald tussen welke uren de in het ontwerp bedoelde toezichtsambtenaren bewoonde lokalen kunnen betreden.

Bij het bepalen van die uren zal een redelijk evenwicht in acht dienen te worden genomen tussen de rechten van de betrokken personen en de noodzaak voor de in het ontwerp bedoelde ambtenaren om hun taak op een doeltreffende wijze te kunnen uitoefenen.

4. Het ligt wellicht niet in de bedoeling om het betreden van de woning uit te sluiten in de gevallen waarin zulks krachtens het gemeenrecht mogelijk is.

Zo wordt in de memorie van toelichting gewag gemaakt van het geval van het betreden van de woning of van de huiszoeking met toestemming van de bewoner. In dit verband moet evenwel worden gewezen op artikel 1bis van de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht, krachtens hetwelk de toestemming tot het betreden van de woning of tot de huiszoeking schriftelijk en voorafgaand dient te worden gegeven, terwijl in de memorie van toelichting ook gewag wordt gemaakt van een stilzwijgende toestemming [28].

---

[27] Zie X. DELGRANGE, l.c., 64-65.

[28] Vgl. dienaangaande J. PETIT, l.c., 15 en W. VAN EECKHOUTTE, l.c., 162-163.

De stellers van het ontwerp zullen in de tekst van het ontwerp duidelijkheid dienen te verschaffen omtrent de verhouding van de erin vervatte regels met de bepalingen van de wet van 7 juni 1969.

5. Krachtens artikel 6, 2, b. (lees : 2°, b)), van het ontwerp hebben de in het ontwerp bedoelde toezichtsambtenaren het recht om de identiteit van de in die bepaling bedoelde personen trachten te achterhalen onder meer door het maken van foto's, film- en video-opnamen of door andere geluids- en audiovisuele middelen. Krachtens artikel 6, 2, e. (lees : 2°, e)), van het ontwerp zijn die ambtenaren bevoegd om vaststellingen te doen door middel van dezelfde middelen.

Het inschakelen van die middelen doet een tweevoudig probleem rijzen.

Enerzijds wordt het gebruik van foto's, films en video's als bewijsmateriaal in het strafrecht niet door de wetgever geregeld. Dat leidt tot onzekerheid omtrent de bewijskracht die aan die middelen zal worden toegekend, zelfs als ze onder bepaalde voorwaarden in sommige gerechtelijke beslissingen worden aanvaard, in naam van de vrijheid van het bewijs in het strafrecht [29].

Anderzijds valt het verzamelen van beeldmateriaal onder de werkingssfeer van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens [30], waarnaar men zich moet gedragen [31].

---

[29] Zie bijvoorbeeld Gent, 6 februari 1992, R.W., 1992-1993, 570; Corr. Brussel, 18 december 1990, J.T., 1991, 819. In burgerrechtelijke zaken, zie Rb. Namen (kort geding), 31 oktober 1995, J.T., 1996, 192.

[30] M.-H. BOULANGER, C. DE TERWANGNE en Th. LÉONARD, "La protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel. La loi du 8 décembre 1992", J.T., 1993, 371; O. DE SCHUTTER, "La vidéosurveillance et le droit au respect de la vie privée", Journ. proc., 1996, afl. 296, 14; P. DE HERT, O. DE SCHUTTER en S. GUTWIRTH, "Pour une réglementation de la vidéosurveillance", J.T., 1996, 569-570. Zie ook het advies L. 25.093/9 - L. 25.094/9 van 6 mei 1996 over een voorontwerp van wet "tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968", Parl. St., Kamer, 1995-1996, nr. 577/1, 12-14.

[31] Zie in die zin het advies L. 25.969/2 van 26 mei 1997 over een voorontwerp van decreet van het Waalse Gewest "relatif à la surveillance et au contrôle des législations relatives à la politique de l'emploi ainsi qu'à la reconversion et au recyclage professionnels", Parl. St., W. Gew. R., 1997-1998, nrs. 319/1 en 320/1.

6. Zoals reeds is opgemerkt, rijst de vraag of het in artikel 6, 2, d. (lees : 2°, d)), bedoelde beslag wel kan worden gezien als een administratieve veiligheidsmaatregel die de decreetgever zonder enige twijfel vermag in te voeren [32]. Mocht zulks toch het geval zijn, dient in een systeem van rechterlijke toetsing te worden voorzien nu zulk een systeem van rechterlijke toetsing, gelet op de artikelen 6, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en 14, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, een voorwaarde is voor de rechtsgeldigheid van het opgezette systeem [33].

Indien het bedoelde beslag meer is dan een administratieve veiligheidsmaatregel en ook als een opsporingshandeling moet worden beschouwd, ziet de Raad van State, afdeling wetgeving, niet welke de bevoegdheidsrechtelijke grondslag is voor het voorzien in de maatregel, nu de inbeslagneming ook krachtens het gemeenrecht binnen het raam van het opsporingsonderzoek kan worden toegepast [34].

7. De Raad van State, afdeling wetgeving, acht het voorts nuttig te herinneren aan de volgende passages uit het advies L. 23.564/8 van 12 juli 1994 over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 24 juli 1973 tot instelling van een verplichte avondsluiting in handel, ambacht en dienstverlening [35] :

> "Opgemerkt moet worden dat het beslag niet gehanteerd mag worden, hetzij door de betrokken ambtenaar, hetzij door het openbaar ministerie, als een drukkingsmiddel op de betrokken handelaar om op een door het bestuur of het parket voorgestelde minnelijke schikking in te gaan. De handelaar heeft immers het recht, op grond van de artikelen 6, lid 1, van het Europees Verdrag over de rechten van de mens en 14, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, om de gegrondheid van het tegen hem geformuleerde verwijt van inbreuk op de strafwet te laten beoordelen door een

---

(32) Zie o.m. Arbitragehof, nr. 44, 23 december 1987, B.7.c.

(33) J. VELU, conclusie voor Cass., 21 maart 1985, Pas. 1985, I, 925, voetnoot 49; M. BOES, "De administratiefrechtelijke bepalingen van de nieuwe wet op de handelspraktijken", in De nieuwe wet op de handelspraktijken, J. STUYCK en P. WYTINCK (eds), Antwerpen, 1992, 342-343.

(34) Art. 28bis, § 3, eerste lid, Sv.; zie hieromtrent o.m. R. VERSTRAETEN, "Beslag in strafzaken", in Commentaar Strafrecht en Strafvordering, Antwerpen, s.d. (1999), dl. 2, (29), 33-34.

(35) Parl. St., Kamer, 1997-98, nr. 1308/1.

strafrechter. Het organiseren van de afstand van dat recht, met name door een systeem van minnelijke schikkingen, is op zichzelf niet ongeoorloofd; vereist is dan evenwel dat de minnelijke schikking zonder dwang wordt aangegaan. Zoals uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt, kan de dreiging met een onevenredig hoge sanctie - en, a fortiori, de effectieve toepassing van zulke sanctie - de facto tot gevolg hebben dat de betrokken handelaar geen andere keuze heeft dan het voorstel tot minnelijke schikking te aanvaarden [(36)]".

8. Vraag is wat het in artikel 6, 5 (lees : 5°), bepaalde toevoegt aan hetgeen reeds in artikel 6, 2 (lees : 2°), is vervat. Indien de eerstgenoemde bepaling een ruimere draagwijdte heeft dan de laatstgenoemde, dient die draagwijdte nader te worden gespecificeerd. Indien dit niet het geval is, kan artikel 6, 5 (lees : 5°), vervallen.

Artikel 7

Krachtens artikel 7, § 2, eerste lid, mogen de toezichtsambtenaren de naam (lees : identiteit) van de indiener van een klacht of de naam (lees : identiteit) van de persoon die een aangifte verricht betreffende een inbreuk op de bepalingen over de naleving waarvan zij toezicht en controle uitoefenen, behoudens diens uitdrukkelijke machtiging, niet bekendmaken, zelfs niet voor de rechtbanken.

Door te bepalen dat die naam (lees : identiteit) ook niet voor de rechtbanken mag worden bekendgemaakt, regelt de decreetgever een aspect van de bewijsvoering voor de rechtbanken, aangelegenheid die in het algemeen tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort.

Vraag is derhalve of de werkzame regeling van de controle- en toezichtsbevoegdheden van de in het ontwerp bedoelde toezichtsambtenaren vereist dat de decreetgever terzake regelend zou optreden, zodat die bepaling kan worden beschouwd als eigen aan de regeling betreffende het toezicht en de controle op de sociaalrechtelijke regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

---

(36) Gerefereerd werd aan het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 27 februari 1980, Deweer, Publ. Cour, sér. A, vol. 35, pp. 20-29, §§ 39-54, inzonderheid pp. 24-26, §§ 48-49.

Te dien aanzien dient te worden verwezen naar artikel 15, c), van het IAO-Verdrag nr. 81, dat luidt :

"Sous réserve des exceptions que la législation nationale pourrait prévoir, les inspecteurs du travail :

(...)

c) devront traiter comme absolument confidentielle la source de toute plainte leur signalant un défaut dans l'installation ou une infraction aux dispositions légales et devront s'abstenir de révéler a l'employeur ou à son représentant qu'il a été procédé à une visite d'inspection comme suite à une plainte".

Artikel 8

1. Krachtens artikel 8, § 1, tweede lid, mogen de toezichtsambtenaren de gegevens die worden verzameld tijdens de uitvoering van de door de gerechtelijke overheid opgelegde taken slechts met haar toestemming verstrekken aan de in artikel 8, § 1, eerste lid, bedoelde instellingen en personen.

Die bepaling is geïnspireerd op artikel 5, derde lid, van de wet van 16 november 1972 en vormt in wezen slechts de bevestiging van het beginsel van het geheime karakter van het vooronderzoek. Alhoewel de decreetgever in principe de bevoegdheid mist om op dit terrein regelgevend op te treden, kan in casu toch worden gebillijkt dat het voornoemde beginsel wordt bevestigd, aangezien een stilzwijgen van de decreetgever hieromtrent juist tot het resultaat zou leiden dat wel afbreuk wordt gedaan aan het genoemde beginsel.

Mede gelet op de onzekerheid die bestaat over de draagwijdte van het gelijkaardige artikel 5, derde lid, van de wet van 16 november 1972 [37] en om duidelijk te maken dat de decreetgever enkel beoogt het geheim van het strafrechtelijk vooronderzoek te vrijwaren, kan worden overwogen in artikel 8, § 1, tweede lid, te schrijven :

"De gegevens die worden verzameld binnen het raam van een opsporingsonderzoek of van een gerechtelijk onderzoek kunnen slechts met de toestemming van de bevoegde gerechtelijke overheden worden verstrekt".

---

[37] Raadpl. D. TORFS, l.c., 440-444 en W. VAN EECKHOUTTE, l.c., 178-180.

2. Artikel 8, § 2, legt, onder meer, aan alle federale diensten de verplichting op om gratis gegevens, inlichtingen of stukken (zie de nadere opsomming in artikel 8, § 2, eerste lid) te verstrekken die de toezichtsambtenaren nuttig achten om hun taken te vervullen.

Het is evenwel, althans voorzover het diensten betreft die behoren tot de federale uitvoerende macht (38), in strijd met het beginsel van de wederzijdse autonomie van de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten dat één van die overheden aan een andere overheid op eenzijdige wijze verplichtingen zou opleggen, zodat het toepassingsgebied van artikel 8, § 2, zal dienen te worden ingeperkt.

Om een wederzijdse gegevensuitwisseling tussen de federale overheden en die van de gemeenschappen en de gewesten mogelijk te maken (39), zal, met toepassing van artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een samenwerkingsakkoord dienen te worden gesloten (40).

3. In artikel 8, § 2, derde lid, wordt, teneinde niet de indruk te wekken dat de decreetgever bevoegd zou zijn ten aanzien van de bestaande federale regels betreffende het geheim van het strafrechtelijk vooronderzoek, best verwezen naar artikel 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

4. Met betrekking tot artikel 8, § 2, derde lid, zou, eventueel in de memorie van toelichting, kunnen worden gespecificeerd wat onder het begrip "gerechtelijke procedures" wordt verstaan.

---

(38) De betrokken bepaling heeft geen betrekking op de wetgevende macht.

(39) Ook artikel 6, § 1, van de wet van 16 november 1972 bevat een gelijkaardige bepaling als die van artikel 8, § 2, van het ontwerp, waarbij verplichtingen worden opgelegd aan de diensten van de gemeenschappen en de gewesten.

(40) Gelet op de verplichting die voortvloeit uit het reeds genoemde IAO-Verdrag nr. 81, moet zulk een samenwerkingsakkoord in ieder geval worden gesloten.

5. In artikel 8, § 4, vierde lid, dienen vóór de woorden "in het buitenland" de woorden "binnen het territoriale bevoegdheidsgebied van een andere gemeenschap of een ander gewest of" te worden ingevoegd.

Nog in die bepaling vervange men de woorden "het grondgebied" door de woorden "het territoriale bevoegdheidsgebied".

Artikel 9

Naar luid van artikel 9, dat ook voorkomt in de wet van 16 november 1972 (artikel 13), mogen de toezichtsambtenaren geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen, instellingen of verenigingen waarop zij toezicht dienen uit te oefenen.

Dit ontwerp biedt de gelegenheid om minstens in de memorie van toelichting enige verduidelijking op te nemen omtrent wat onder "onrechtstreeks belang" dient te worden begrepen.

Artikel 10

1. In de inleidende zin van artikel 10 dient - eventueel in de memorie van toelichting - de draagwijdte van het zinsdeel ", en voor zover de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn" te worden verduidelijkt.

2. Titel V van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, en bijgevolg de artikelen 116 tot 153 van die wet, werd, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, opgeheven bij het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

In artikel 10, 6° en 7°, moet derhalve worden verwezen naar de relevante artikelen uit dat decreet in plaats van naar de artikelen 124, 125 en 133 van de wet van 4 augustus 1978.

Artikel 11

1. Met betrekking tot het gelijkluidende artikel 3 van de wet van 30 juni 1971 oordeelde het Arbitragehof :

"(...)

B.2. Het verschil in behandeling dat aan het Hof wordt voorgelegd, bestaat erin dat de administratieve geldboeten die worden opgelegd wegens overtredingen bedoeld in de wet van 30 juni 1971, op grond van artikel 3 van die wet alleen aan de werkgever worden opgelegd terwijl, wanneer diezelfde overtredingen aanleiding geven tot een strafvervolging sensu stricto, de strafsanctie niet alleen voor de werkgever maar ook voor zijn aangestelden of lasthebbers kan gelden.

In de prejudiciële vraag heeft de veroordeling tot strafsancties alleen betrekking op de werkgever als natuurlijke persoon. De grondwettigheid van het voormelde verschil in behandeling dient derhalve te worden beoordeeld rekening houdend met de situatie die voorafgaat aan de inwerkingtreding van de wet van 4 mei 1999 tot invoering van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen.

B.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.4. Wanneer de wetgever oordeelt dat sommige tekortkomingen ten aanzien van wettelijke verplichtingen aan banden moeten worden gelegd, behoort het tot zijn beoordelingsbevoegdheid te beslissen of het opportuun is om voor strafsancties sensu stricto of voor administratieve sancties te opteren. De keuze van de ene of de andere categorie van sancties kan op zich niet worden geacht discriminerend te zijn, maar het verschil in behandeling dat daaruit voor eenzelfde tekortkoming kan voortvloeien is slechts toelaatbaar indien het in redelijkheid is verantwoord.

B.5.1. Zoals aangegeven in de parlementaire voorbereiding van de wet van 30 juni 1971, is de wetgever uitgegaan van de overweging dat de toepassing van de gewone procedure op bepaalde overtredingen van de arbeidswetgeving inadequaat was : de strafvordering had te zware gevolgen, de strafmaatregelen werden zelden toegepast en het preventieve karakter van het sociaal strafrecht werd hierdoor sterk afgezwakt (Parl. St., Kamer, 1970-1971, nr. 939/1, pp. 1 en 2).

Daarom heeft de wetgever, naast de strafsancties sensu stricto, een systeem van administratieve geldboeten willen invoeren, waarbij de toepassing van het ene systeem die van het andere overigens uitsluit.

B.5.2. Uit dezelfde parlementaire voorbereiding blijkt bovendien dat de wetgever de overtredingen van de sociale wetgeving wilde voorkomen door de werkgever meer te responsabiliseren :

«Artikel 3 past het beginsel toe van de verantwoordelijkheid van het ondernemingshoofd. Deze bepaling heeft vooral een preventief doel : de werkgever immers die weet dat hij rechtstreeks wordt beoogd zal alles in het werk stellen om te voldoen aan de verplichtingen welke hem op sociaal gebied door de wettelijke en reglementaire voorschriften worden opgelegd.» (ibid., p. 3)

B.6.1. Wegens de bovenstaande overwegingen en het specifieke doel van responsabilisering van de werkgever lijkt het niet irrelevant dat de wetgever de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd wanneer de overtredingen van de wet van 30 juni 1971 geen aanleiding geven tot een strafvervolging sensu stricto, alleen aan de werkgever heeft opgelegd.

B.6.2. Uit het feit dat de wetgever alleen de werkgever met administratieve geldboeten kan straffen, volgt niet dat die werkgever kan worden gestraft zelfs indien hij zou aantonen dat hij geen enkele fout heeft begaan, omdat hij alle mogelijke maatregelen heeft genomen om te verhinderen dat het materiële element van de overtreding zich voordoet. De opportuniteit om de werknemer daarvan vrij te stellen impliceert niet het recht om zijn werkgever blindelings te bestraffen, met miskenning van het beginsel van het persoonlijke karakter van de straffen; de geldboeten die de wetgever als administratief heeft gekwalificeerd, vertonen te veel overeenkomst met de strafsancties sensu stricto om te kunnen stellen dat de waarden die ten grondslag liggen aan zulk een fundamenteel beginsel niet toepasselijk zouden zijn op zulke geldboeten, die een overtreding bestraffen.

De formulering van de in het geding zijnde bepaling suggereert de interpretatie dat een werkgever zou kunnen worden bestraft terwijl hij geen enkele fout zou hebben begaan, aangezien de tekst bepaalt dat hij kan worden gestraft zelfs wanneer «de overtreding door [iemand anders] is begaan». De term «overtreding» omvat immers eigenlijk alle bestanddelen van een overtreding. Er moet echter rekening worden gehouden met het feit dat het woord «overtreding» in de omgangstaal soms als metafoor wordt gebruikt om het materiële element van een overtreding aan te duiden.

Die redenen leiden tot de conclusie dat het redelijk is om de term «overtreding» in de in het geding zijnde bepaling te verstaan als «het materiële element van de overtreding».

B.7. Overigens blijkt niet dat het verschil in behandeling dat uit de in het geding zijnde bepaling voortvloeit ten opzichte van het geval waarin een strafvervolging wordt ingesteld - waarbij de werknemers eveneens sancties kunnen oplopen - voor de werkgever onevenredige gevolgen heeft, aangezien deze, in de interpretatie die in B.6.2. is uiteengezet, niet kan worden veroordeeld wanneer hij kan aantonen dat hij geen enkele fout heeft begaan. Het bewijs dat de werkgever alle mogelijke maatregelen heeft genomen is wellicht moeilijk te leveren, maar de gestrengheid van de wet die tot doel heeft hem te responsabiliseren wordt getemperd door het feit dat de procedure van administratieve geldboeten de werkgever de nadelen van

een verschijning voor het strafgerecht en het onterende karakter van strafrechtelijke veroordelingen bespaart en het hem mogelijk maakt de gevolgen te ontlopen van een vermelding in het strafregister (Parl. St., Senaat, 1970-1971, nr. 514, p. 2).

B.8. Uit wat voorafgaat volgt dat, doordat het de administratieve geldboeten op grond van de wet van 30 juni 1971 alleen aan de werkgever oplegt, artikel 3 van die wet niet discriminerend is.

De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

(...)".

Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting aan dit arrest te refereren.

2. In artikel 11 zouden de woorden "de overtreding", die ook kunnen verwijzen naar een specifieke categorie van misdrijven, kunnen worden vervangen door de minder specifieke woorden "het misdrijf" of "de inbreuk".

Artikel 12

Teneinde de Vlaamse regering toe te laten meerdere ambtenaren aan te wijzen die bevoegd zijn om de in het ontwerp bedoelde administratieve geldboeten op te leggen, of teneinde te kunnen voorzien in de mogelijkheid van vervanging, zou het woord "ambtenaar" in artikel 12, § 2 (lees : tweede lid), kunnen worden vervangen door de woorden "ambtenaar of ambtenaren".

Artikel 13

1. In artikel 13, § 1 (lees : eerste lid), wordt bepaald dat het openbaar ministerie beslist of het al dan niet strafrechtelijk vervolgt, "de ernst van de overtreding (lees : het misdrijf) in acht genomen".

Naast de ernst van het misdrijf kan het openbaar ministerie bij de beslissing om al dan niet te vervolgen normalerwijze ook nog met andere factoren rekening houden, zoals de omstandigheden waarin het misdrijf werd gepleegd of de persoonlijkheid van de dader [41].

Vraag is derhalve of het zinsdeel ", de ernst van het misdrijf in acht genomen," niet beter wordt weggelaten.

2. Met een strafvervolging dient te worden gelijkgesteld het geval dat het openbaar ministerie toepassing maakt van artikel 216bis van het Wetboek van Strafvordering [42]. Zulks kan best in artikel 13, § 1 (lees : eerste lid), worden bepaald.

3. Er dient te worden bepaald wie de in artikel 13, § 2 (lees : tweede lid), bedoelde kennisgeving dient te verrichten.

Artikel 14

1. In artikel 14, § 2, eerste lid, zou de term "overtreding" kunnen worden vervangen door de term "inbreuk".

2. De regels betreffende de uitoefening van het recht van verdediging bij een procedure tot het opleggen van een administratieve geldboete dienen door de decreetgever zelf te worden bepaald en kunnen derhalve niet worden overgelaten aan de Vlaamse regering, zoals in artikel 14, § 2, derde lid, het geval is.

---

(41) Zie ook, met betrekking tot de wet van 30 juni 1971, H.-D. BOSLY, o.c., 295.

(42) Zie, met betrekking tot de wet van 30 juni 1971, D. CUYPERS, "Administratieve geldboeten", in Commentaar Strafrecht en Strafvordering, Antwerpen, s.d. (2002), dl. 1, (27), 39.

3. Gelet op de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen is het overbodig te bepalen dat de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete "met redenen omkleed is".

Indien men het formele motiveringsvereiste desondanks in herinnering wil brengen, dient in de tekst van artikel 14, § 3, eerste lid, een referentie aan de zo-even vermelde wet te worden toegevoegd, teneinde geen onduidelijkheid te laten bestaan omtrent de principiële federale bevoegdheid hieromtrent (43).

4. De verwijzing naar artikel 14, § 7, in artikel 14, § 3, eerste lid, is zinledig aangezien de eerstgenoemde bepaling alleen een delegatie aan de Vlaamse regering inhoudt.

De verwijzing in artikel 14, § 3, eerste lid, zal derhalve dienen te worden aangepast in het licht van de bedoeling van de stellers van het ontwerp.

5. Daargelaten de vraag of een bevoegdheidstoekenning aan een rechtscollege kan worden beschouwd als een accessorium van de bevoegdheid om een systeem van administratieve geldboeten op te zetten (44) en zonder zich in dit verband te moeten uitspreken over de juiste draagwijdte van de wijziging, bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, van artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, moet worden vastgesteld dat, zo de vermelde vraag negatief zou moeten worden beantwoord, de decreetgever in ieder geval een beroep zou kunnen doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 om in casu zulk een bevoegdheidstoekenning te doen.

Krachtens die laatste bepaling kunnen de decreten rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de raden niet bevoegd zijn, voorzover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid. Daartoe is voorts

---

(43) Zie Arbitragehof, nr. 55/2001, 8 mei 2001 en Arbitragehof, nr. 128/2001, 18 oktober 2001, B.14 tot B.19.

(44) Zie in dit verband W. PAS, l.c., 58-59, die, zij het op een voorzichtige wijze, van oordeel is dat de gemeenschappen en de gewesten voortaan op grond van hun eigen (accessoire) bevoegdheid bevoegdheidstoekenningen aan de rechtbanken kunnen verrichten.

ook vereist dat de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de door de decreetgever aan te nemen bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is [45].

Gelet op de meest recente rechtspraak van het Arbitragehof [46] dient, om in overeenstemming te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, met betrekking tot de oplegging van een administratieve sanctie met een strafrechtelijk karakter een rechterlijke controle met volle rechtsmacht open te staan, wat impliceert dat de rechter de sanctie moet kunnen moduleren wanneer het bestuur ook zulk een bevoegdheid bezit [47].

Aangezien de Raad van State, afdeling administratie, niet over een dusdanige bevoegdheid beschikt wanneer hij uitspraak zou doen over een beroep tot nietigverklaring tegen een beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete, dient de decreetgever, opdat het ingestelde systeem van administratieve geldboeten conform zou zijn met de grondwettelijke beginselen terzake, te voorzien in de mogelijkheid van een beroep bij een rechtscollege dat oordeelt met volle rechtsmacht. De bevoegdheidstoekenning aan de arbeidsrechtbank om kennis te nemen van beroepen tegen beslissingen tot het opleggen van de in het ontwerp bedoelde administratieve geldboeten is derhalve noodzakelijk voor de uitoefening van de bevoegdheid van de decreetgever tot het opzetten van een stelsel van administratieve geldboeten.

Bovendien leent de regeling van de rechterlijke bevoegdheid zich tot een gedifferentieerde regeling, en is de weerslag op de federale bevoegdheid slechts marginaal, temeer daar ook andere geschillen betreffende de sociaalrechtelijke administratieve sancties tot de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank behoren [48].

---

(45) Raadpl. o.m. Arbitragehof, nr. 40/91, 19 december 1991, 5.B.3.; Arbitragehof, nr. 32/92, 23 april 1992, B.3.6.; Arbitragehof, nr. 4/93, 21 januari 1993, B.4.b. en Arbitragehof, nr. 19/2001, 14 februari 2001, B.4.3.

(46) Arbitragehof, nr. 96/2002, 12 juni 2002, B.4.1 tot B.5.

(47) Wat inzake sociaalrechtelijke administratieve geldboeten betekent dat de rechter het bedrag van die geldboeten moet kunnen verminderen. Er wordt immers aangenomen dat de arbeidsrechtbank het bedrag van de door het bestuur opgelegde geldboete niet kan verhogen (Cass., 12 december 1977, Arr. Cass., 1978, 439). Wanneer een herkwalificatie van de feiten zou kunnen leiden tot het opleggen van een hogere sanctie, moet de zaak worden teruggezonden aan het bestuur (P. WATERSCHOOT, "De rechtspraak van het Arbeidshof te Gent in verband met de wet administratieve geldboeten", R.W., 2002-2003, (881), 883).

(48) Artikel 583, eerste lid, Ger. W.

Nu de decreetgever de bedoelde bevoegdheid aan de arbeidsrechtbank kan toekennen, vermocht hij ook te bepalen dat de beroepen tegen het opleggen van de in het ontwerp bedoelde administratieve geldboeten dienen te worden ingeleid bij verzoekschrift, aangezien die inleidingsvorm reeds door artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek is voorgeschreven voor de andere geschillen betreffende administratieve sancties in sociaalrechtelijke aangelegenheden.

Het verdient wel aanbeveling om in artikel 14, § 5, van het ontwerp een verwijzing op te nemen naar artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde geen verwarring te doen ontstaan met andere procedures die bij verzoekschrift worden ingeleid.

6. De decreten van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor, respectievelijk, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, en de instellingen die eronder ressorteren, bepalen dat de door de Vlaamse regering aangestelde ambtenaren van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management belast worden met het invorderen van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen in de door de regering aangeduide gemeenschaps- en gewestaangelegenheden, en bevatten nadere regels betreffende de uitoefening van die bevoegdheid.

De genoemde ambtenaren worden derhalve best bij besluit van de Vlaamse regering ertoe gemachtigd de in het ontwerp bedoelde onbetwiste en opeisbare administratieve geldboeten in te vorderen. In dat geval dient de redactie van artikel 14, § 8, van het ontwerp te worden aangepast.

In ieder geval moet in die bepaling worden aangegeven wie de erin bedoelde beslissingen mededeelt aan de tot invordering bevoegde ambtenaren.

Artikel 15

De vraag rijst of in artikel 15 best ook niet de eenheid van opzet wordt geregeld. Thans past de rechtspraak, met betrekking tot de wet van 30 juni 1971, in dit geval artikel 65 van het Strafwetboek bij wijze van analogie toe [49].

Artikel 17

1. Artikel 17, § 1, eerste lid, herhaalt slechts de gemeenrechtelijke termijn van verjaring van wanbedrijven en kan derhalve vervallen [50].

Artikel 17, § 2, dient dan wel te worden beperkt tot de door het ontwerp ingevoerde administratieve geldboeten. De gemeenrechtelijke regels inzake de schorsing en de stuiting van de strafvordering zijn immers ook van toepassing op de door de gemeenschappen en de gewesten omschreven misdrijven.

2. Men redigere artikel 17, § 1, tweede lid, eerste volzin, beter - en correcter - als volgt :

"De in artikel 14, § 3, bedoelde beslissing kan niet meer worden genomen na twee jaar te rekenen vanaf het plegen van het feit dat een in artikel 10 bedoelde inbreuk uitmaakt".

---

(49) W. GEKIERE en J. PUT, "De rechtsbeschermende werking van strafrechtswaarborgen voor de administratieve rechtshandhaving door de Wet Administratieve Geldboeten", A.J.T., 2001-02, (137), 142, met verwijzingen; P. WATERSCHOOT, l.c., 886.

(50) In geval van contraventionalisatie bedraagt de verjaringstermijn overigens slechts één jaar (art. 21, tweede lid, V.T.Sv.). Door de uitdrukkelijke vermelding van de verjaringstermijn van vijf jaar zou twijfel kunnen ontstaan omtrent de toepasselijke verjaringstermijn in geval van contraventionalisatie (zie R. DECLERCQ, "De uitoefening van de strafvordering in het sociaal strafrecht", in Sociaal Strafrecht, 1984, (27), 55-56).

3. Binnen de context van het opleggen van administratieve sancties [51] is het niet erg duidelijk wat in artikel 17, § 2, dient te worden verstaan onder een "daad van vervolging", begrip dat veeleer verwijst naar de strafvordering.

Beter is daarom ook gewag te maken van "daden met het oog op het opleggen van de in artikel 10 bedoelde administratieve geldboete".

Artikelen 18 tot 20

1. De artikelen 18 tot 20 hebben enkel betrekking op inbreuken op het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest. Vraag is dan ook of die artikelen wel thuishoren in een algemeen decreet betreffende het sociale handhavingsrecht, dan wel of ze beter in het eerstgenoemde decreet zouden worden ondergebracht.

2. In artikel 18, 6°, moet worden verwezen naar artikel 13, vierde lid, van het decreet van 13 april 1999.

3. Met betrekking tot artikel 19 wordt verwezen naar de opmerkingen 1 en 2 bij artikel 11.

4. In tegenstelling tot wat het geval is voor de in artikel 10 bedoelde geldboeten, wordt in artikel 20, § 2, derde lid, geen maximum bepaald in geval van samenloop van de in artikel 18 omschreven inbreuken.

Vraag is of zulks overeenstemt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp en zo ja, welke de verantwoording is voor het aldus gecreëerde verschil in behandeling van personen ten aanzien van wie een administratieve geldboete kan worden opgelegd.

---

(51) Indien wordt ingegaan op opmerking 1, is artikel 17, § 2, enkel hierop van toepassing.

5. In artikel 20, § 3, dient op een meer uitdrukkelijke wijze gewag te worden gemaakt van de mogelijkheid om tegen de oplegging van de administratieve geldboete een beroep in te stellen, bijvoorbeeld door artikel 14, § 5, van overeenkomstige toepassing te verklaren.

6. Men redigere artikel 20, § 5, als volgt :

"De in § 3 bedoelde beslissing kan niet meer worden genomen na één jaar te rekenen vanaf het plegen van het feit dat een in artikel 18 bedoelde inbreuk uitmaakt".

7. Met betrekking tot artikel 20, § 6, wordt verwezen naar opmerking 3 bij artikel 17, die van overeenkomstige toepassing is op die bepaling.

Artikel 21

1. In de memorie van toelichting wordt betreffende artikel 21 het volgende opgemerkt :

> "Artikel 10, 4° van het decreet plaatst deze strafsancties eveneens in het tweesporenstelsel, waardoor in principe hoofdstuk III, afdeling 1, van toepassing wordt verklaard op deze inbreuken".

Noch in artikel 10, 4°, noch in enige andere bepaling van het ontworpen decreet wordt evenwel gewag gemaakt van de in artikel 21 omschreven misdrijven. Bovendien rijst met betrekking tot het in artikel 21, 2°, omschreven misdrijf de vraag of een "tweesporenbeleid" aangewezen is nu de plicht tot regularisering voortvloeit uit een reeds eerder opgelegde administratieve sanctie.

Artikel 21 zal derhalve moeten worden herwerkt.

2. Artikel 21, 3°, van het ontwerp stelt strafbaar "al wie het krachtens hoofdstuk II van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geregelde toezicht verhindert". Onder de bevoegdheden van de toezichtsambtenaren is begrepen het recht om over te gaan tot verhoren en ondervragingen (artikel 6, 2, a. en b. (lees : 2°, a) en b)), en het recht om zich "alle boeken, registers, documenten, schijven, banden of gelijk welke andere informatiedragers van sociale en andere gegevens ter inzage te doen voorleggen die zij nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht" (artikel 6, 2, c. (lees : 2°, c)) (52).

Krachtens artikel 14, 3, g), van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten kan niemand tegen wie een strafvervolging is ingesteld, worden gedwongen om tegen zichzelf te getuigen of een bekentenis af te leggen. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat dit recht ook vervat is in artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (53).

Al is het zwijgrecht of het recht om zichzelf niet in beschuldiging te stellen een recht van een persoon ten aanzien waarvan een strafvervolging wordt ingesteld, toch wordt aangenomen dat het zwijgrecht kan doorwerken naar de periode die de eigenlijke strafvordering voorafgaat, zelfs naar de administratiefrechtelijke fase die in sociaal-economische aangelegenheden de fase van de strafvervolging dikwijls voorafgaat (54).

---

(52) Voor een commentaar over een gelijkaardige bepaling in de wet van 16 november 1972, zie R. ROELS, "L'obstacle à la surveillance", J.T.T., 1992, 269-279.

(53) E.H.R.M., 25 februari 1993, Funke, Crémieux en Miailhe, Publ. Cour, sér. A, vol. 256-A, -B en -C; E.H.R.M., 8 februari 1996, Murray, Recueil des arrêts et décisions, 1996-I, nr. 1, p. 30; E.H.R.M., 17 december 1996, Saunders, Recueil des arrêts et décisions 1996-VI, nr. 24, p. 2044; E.H.R.M., 21 december 2000, Heaney en Mc. Guinness, Recueil des arrêts et décisions, 2000-XII, p. 419; E.H.R.M., 3 mei 2001, J.B., Recueil des arrêts et décisions, 2001-III, p. 455; E.H.R.M., 5 november 2002, Allan, NJW, 2002, 418.

(54) Raadpl., m.b.t. de toezichtsfase in de sociaal-economische wetgeving, o.m. Ph. BRAEKMANS, "Verhindering van toezicht in het sociaal handhavingsrecht : een misdrijf in staat van ontbinding (II)", Or., 1999, (140), 144-145; A. DE NAUW, "De rechten van de mens, stuwende kracht van een nieuwe golf van penalisering in het sociaal en fiscaal strafrecht", T. Strafr., 2001, (216), 219-220 en 224-226; A. DE NAUW en B. BRONDERS, l.c., 82-85; F. KEFER, Le droit pénal du travail, Brugge, 1997, 197-202; W. RAUWS, "Sociaalrechtelijke misdrijven en hun strafbaarstelling", l.c., (15), 57-61; Th. WERQUIN, "Droit pénal social : le droit de ne pas contribuer à sa propre incrimination, le droit au silence et l'obstacle à la surveillance", J.T.T., 2000, 81-90.

Gelet op die doorwerking kan niemand worden verplicht om onder bedreiging van strafvervolging ten aanzien van de toezichtsambtenaren verklaringen af te leggen waardoor hij zichzelf zou beschuldigen, noch om documenten te bezorgen die dat gevolg zouden hebben, althans wanneer het gaat om documenten waarvan de overheid niet zeker is dat ze (moeten) bestaan (55). Het uit de aangehaalde verdragsbepalingen afgeleide zwijg - of non-incriminatierecht heeft derhalve geen betrekking op documenten die bestaan los van de wil van de betrokkene, wat onder meer het geval is indien een wettelijke verplichting bestaat om documenten op te maken en bij te houden (56). Weliswaar is het arrest Funke vrij algemeen gesteld, maar in latere rechtspraak heeft het Europees Hof geoordeeld dat "tel qu'il s'entend communément dans les systèmes juridiques des Parties contractantes à la Convention et ailleurs, (le droit de ne pas s'incriminer soi-même) ne s'étend pas à l'usage, dans une procédure pénale, de données que l'on peut obtenir de l'accusé en recourrant à des pouvoirs coercitifs mais qui existent indépendamment de la volonté du suspect" (57).

Uit wat voorafgaat blijkt dat een algemene strafbaarstelling zoals is opgenomen in artikel 21, 3°, van het ontwerp niet in overeenstemming is met het recht om zichzelf niet in beschuldiging te stellen, gegarandeerd bij de artikelen 14, 3, g), van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (58).

Het genoemde artikel 21, 3°, zal derhalve dienen te worden aangepast.

---

(55) Ph. BRAEKMANS, l.c., 143-144; A. DE NAUW, "De rechten van de mens ...", 225; D. TORFS, l.c., 454. Vgl. P. TRAEST, "Actualia strafprocesrecht", in CBR Jaarboek 1997-1998, Antwerpen, 1998, 394-395; Th. WERQUIN, l.c., 89.

(56) M.-A. BEERNAERT, "Le droit de ne pas contribuer à sa propre incrimination et ses implications en droit pénal social belge", Or., 1997, (217), 222; Ph. BRAEKMANS, l.c., 147; A. DE NAUW, "De rechten van de mens ...", 225; J.-C. HEIRMAN, "L'employeur et l'inspection des lois sociales", Or., 1998, (196), 203-204; Th. WERQUIN, l.c., 84-85. Zie ook Ch. VAN DEN WIJNGAERT, Strafrecht en Strafprocesrecht, Antwerpen, 1998, II, 664.

(57) E.H.R.M., 17 december 1996 Saunders, l.c., ov. 69. Zie ook E.H.R.M., 21 december 2000, Heaney en Mc. Guinness, l.c., ov. 40; E.H.R.M., 3 mei 2001, J.B., l.c., ov. 68.

(58) Al is het non-incriminatierecht niet absoluut (E.H.R.M., 8 februari 1996, Murray, l.c., ov. 47; E.H.R.M., 21 december 2000, Heaney en Mc. Guinness, l.c., ov. 47), toch mag nooit de essentie van dat recht worden aangetast (ibid.).

Artikel 23

Krachtens artikel 11, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is boek I van het Strafwetboek van toepassing op de in de decreten omschreven misdrijven, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere inbreuken door een decreet kunnen worden gesteld.

Het eerste lid van artikel 23 herhaalt slechts deze regel en moet derhalve vervallen [59].

Het tweede lid dient dan te luiden :

"In geval van herhaling van een in artikel 21 bedoeld misdrijf, is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing".

Artikel 24

Er wordt verwezen naar opmerking 1 bij artikel 17, in zoverre die betrekking heeft op de verjaring van de strafvordering.

Artikelen 25 tot 32

1. De ontworpen wijzigingen, opgenomen in de artikelen 25 tot 32 van het ontwerp, zijn niet adequaat geformuleerd in zoverre zij enkel gewag maken van het toezicht en de controle op de uitvoering van de erin bedoelde decreten (of wetten die gemeenschaps- of gewestwetgeving zijn geworden) en uitvoeringsbepalingen ervan, nu in het ontwerp ook bepalingen voorkomen betreffende administratieve geldboeten die kunnen worden toegepast voorzover die decreten of wetten strafbepalingen bevatten.

---

(59) Eventueel zal de decreetgever wel moeten bepalen dat één of meerdere van de in de artikelen 36 tot 37bis van het Strafwetboek bedoelde straffen voor rechtspersonen toepassing kunnen vinden op de in artikel 21 van het ontwerp bedoelde wanbedrijven. Aangezien krachtens de artikelen 36 tot 37bis van het Strafwetboek een specifieke wilsuiting - en bijgevolg een bijzondere appreciatie - van de wetgever vereist is, komt het de Raad van State, afdeling wetgeving, voor dat uit artikel 11, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 geen automatische mogelijkheid tot toepassing door de rechter van die artikelen voortvloeit, maar enkel een mogelijkheid voor de decreetgever om die artikelen toepasselijk te maken met betrekking tot de door hem omschreven misdaden of wanbedrijven.

In dat laatste geval zal ook moeten worden voorzien in een verwijzing naar de bepalingen betreffende de administratieve geldboeten van het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt.

2. Artikel 23 van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest wordt beter opgeheven dan, zoals in artikel 25, § 4, aangepast (zie opmerking 1 bij artikel 17). In de memorie van toelichting wordt dan wel best de reden voor die opheffing aangegeven.

3. De Vlaamse Gemeenschap is ten aanzien van de in artikel 26 van het ontwerp vermelde wet van 1 juli 1963 houdende toekenning van een vergoeding voor sociale promotie slechts gedeeltelijk bevoegd, zodat de bij het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt in te voeren toezichts- en controlebepalingen (60) enkel betrekking kunnen hebben op de bepalingen uit die wet die behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

De redactie van het ontworpen artikel 7 van de wet van 1 juli 1963 zal gelet op deze vaststelling dienen te worden aangepast.

4. Gelet op het gegeven dat inzake administratieve sancties bij overtreding van het in artikel 27 vermelde decreet van 19 juli 1973 niet meer de wet van 30 juni 1971 van toepassing zal zijn, maar wel het "toezichtsdecreet werkgelegenheid" (61), dient ook artikel 11 van dat decreet te worden aangepast.

5. Het huidige artikel 11 van het in artikel 30 vermelde decreet van 18 mei 1999 dient te vervallen nu krachtens artikel 2 van het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, de beëdigde ambtenaren van de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid die belast zijn met de controle en het toezicht op de reglementeringen inzake het "werkgelegenheidsbeleid" (62), de controle en het toezicht op het decreet van 18 mei 1999 zullen uitoefenen.

---

(60) De wet van 1 juli 1963 bevat geen strafbepalingen.

(61) Zie opmerking 1 bij het opschrift betreffende die benaming.

(62) Zie hieromtrent opmerking 1 bij artikel 2.

6. Titel V van de wet van 4 augustus 1978 werd, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, opgeheven bij het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt. In artikel 31 kan bijgevolg niet meer worden verwezen naar die titel, maar dient het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, van toepassing te worden verklaard op het decreet van 8 mei 2002 door een aanpassing van de artikelen 10 en 17 ervan.

Slotopmerking

Het ontwerp dient te worden aangevuld teneinde te voldoen aan de bij de artikelen 3.1, 19, 20 en 21 van het IAO-Verdrag nr. 81 opgelegde informatieverplichtingen (63).

WETGEVINGSTECHNISCHE EN TAALKUNDIGE OPMERKINGEN

1. In de artikelen 3, 5 en 6 van het ontwerp dienen de vermeldingen "1", "2", "3", enzovoort, te worden vervangen door de vermeldingen "1°", "2°", "3°", enzovoort, temeer aangezien in bepaalde artikelen van het ontwerp naar die laatste vermeldingen wordt verwezen.

Wanneer een verdere onderverdeling voorkomt, dienen de streepjes te worden vervangen door de vermeldingen "a)", "b)", "c)", enzovoort. Het gebruik van streepjes kan immers bij latere wijzigingen aanleiding geven tot verwarring.

2. In artikel 3, 3 (lees : 3°), schrijve men "die niet onder 2° vallen" in plaats van "die niet onder punt 2° vallen".

3. In artikel 3, 6 (lees : 6°), schrijve men "bedoeld" in plaats van "bepaald".

---

(63) Zie m.b.t. de wet van 16 november 1972, W. VAN EECKHOUTTE, l.c., 172-173.

4. Een indeling in paragrafen is niet raadzaam wanneer elke paragraaf slechts uit één lid bestaat en die indeling niet kan bijdragen tot een meer duidelijke voorstelling van het ingedeelde artikel.

De indeling in paragrafen van artikel 4 dient derhalve te vervallen.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 12 en 13.

5. In artikel 4, § 1 (lees : eerste lid), wordt het woord "reglementeringen" beter vervangen door het woord "regelgeving".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 6, 1, 2, 3 en 4 (lees : 1°, 2°, 3° en 4°) en van artikel 8, § 2, eerste lid.

6. Nog in artikel 4, § 1 (lees : eerste lid), vervange men het woord "opgenomen" door het woord "bedoeld bij" (64).

7. Onverminderd opmerking 13 bij artikel 5, schrijve men in artikel 5, § 3, "bedoeld bij § 2, eerste lid," in plaats van "bedoeld in § 2, lid 1".

8. De onderscheiden hoofdonderdelen van de in artikel 6 opgenomen opsomming dienen, behoudens wat het laatste onderdeel betreft, te eindigen met een puntkomma in plaats van met een punt. Het eerste woord van de tekst van die onderdelen dient bovendien aan te vangen met een kleine letter in plaats van met een hoofdletter.

---

(64) Mocht opmerking 4 bij artikel 5 niet worden gevolgd, dan dient een gelijkaardige correctie te worden aangebracht in artikel 5, § 2, eerste lid, eerste volzin, waar dan de woorden "zoals voorzien in" moeten worden vervangen door de woorden "bedoeld bij".

9. In een opsomming mogen geen tussenzinnen voorkomen. De zin die in artikel 6, 1 (lees : 1°), voorkomt, dient derhalve te worden verplaatst.

10. In artikel 6, 2 (lees : 2°), dienen de vermeldingen "a.", "b.", "c.", enzovoort te worden vervangen door de vermeldingen "a)", "b)", "c)", enzovoort.

11. In de wetgevingstechniek worden in beginsel geen woorden als "moeten" of "dienen te" gebruikt, aangezien de verplichting reeds in de regelgeving zelf besloten ligt.

De redactie van de artikelen 7, § 1, en 8, §§ 1, tweede lid, en 2, eerste en tweede lid, zal gelet op dit voorschrift dienen te worden aangepast.

12. In de eerste volzin van artikel 8, § 2, eerste lid, schrijve men "gemeenschappen" en "gewesten" in plaats van "Gemeenschappen" en "Gewesten".

Het laatste geldt eveneens ten aanzien van artikel 8, § 4, eerste en tweede lid.

13. Men vervolledige in artikel 8, § 4, eerste lid, de verwijzing naar het Internationaal Verdrag nr. 81 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel met de vermelding ", aangenomen te Genève op 11 juli 1947".

14. In artikel 10, 3°, schrijve men "dat niet beschikt" in plaats van "die niet beschikt".

15. Men schrijve in artikel 13, § 2 (lees : tweede lid), "wordt op hun verzoek ter kennis gebracht" in plaats van "zal op hun verzoek ter kennis worden gebracht".

16. In artikel 14, § 2, derde lid, dient het woord "modaliteiten" te worden vervangen door het woord "regels".

17. Er dient in artikel 14, § 4, typografisch beter te worden aangegeven dat de zin aanvangend met de woorden "De kennisgeving" een afzonderlijk lid vormt.

Eenzelfde opmerking geldt, met betrekking tot artikel 17, § 1, voor de zin aanvangend met de woorden "Evenmin kan".

18. Inzake artikel 17, § 1, tweede lid, wordt verwezen naar het in opmerking 2 bij artikel 17 gedane tekstvoorstel. Wordt dat voorstel niet gevolgd, dan dient in ieder geval het woord "oplevert" te worden vervangen door het woord "uitmaakt".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 20, § 5.

19. In artikel 20, § 2, tweede lid, schrijve men "De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels" in plaats van "De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten".

20. In artikel 20, § 3, eerste lid, schrijve men "artikel 14, §§ 5 en 7," in plaats van "artikel 14, § 5 en § 7", en in artikel 20, § 4, "bedoeld" in plaats van "bepaald".

21. Men schrijve in artikel 21, 1°, 2° en 3°, telkens "met een gevangenisstraf" in plaats van "met gevangenisstraf".

22. Onverminderd de opmerking bij artikel 21, schrijve men in artikel 21, 2°, "overeenkomstig afdeling 2 van hoofdstuk III" in plaats van "overeenkomstig afdeling hoofdstuk III, afdeling 2,".

23. Overeenkomstig het gebruik in de Vlaamse Gemeenschap (zie omzendbrief VR 2000/4 van 8 september 2000) wordt artikel 25 van het ontwerp beter als volgt gesteld :

"Art. 25. In het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 18 wordt vervangen door wat volgt : (zoals in artikel 25, § 1, van het ontwerp);

2° artikel 19, 4°, wordt opgeheven;

3° aan artikel 19 worden 4° en 5° toegevoegd, die luiden als volgt : (zoals in artikel 25, § 3, van het ontwerp);

4° de artikelen 23 en 24 (65) worden opgeheven".

24. Men stelle de inleidende zin van artikel 26 als volgt :

"De wet van 1 juli 1963 houdende toekenning van een vergoeding voor sociale promotie, gewijzigd bij de wet van 22 december 1989 en bij het decreet van 8 mei 2002, wordt aangevuld als volgt :".

25. Artikel 27 van het ontwerp wordt beter als volgt gesteld :

"Art. 27. In het decreet van 19 juli 1973 (opschrift), gewijzigd bij het decreet van 1 juni 1994, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 6 wordt vervangen door wat volgt : (zoals in artikel 27, § 1, van het ontwerp);

2° de artikelen 7 tot 9 worden opgeheven".

---

(65) Zie opmerking 2 bij de artikelen 25 tot 32.

26. Het ontworpen artikel 27, onder artikel 28 van het ontwerp, kan beter als een artikel 25bis worden ingevoegd in hoofdstuk III, afdeling 6, van het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector, in plaats van in een afzonderlijke afdeling.

In de inleidende zin dient bovendien te worden gerefereerd aan de wijzigingen die dat besluit heeft ondergaan.

27. Artikel 29 wordt beter als volgt gesteld :

"Art. 29. In het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 15 wordt vervangen door wat volgt : (zoals in artikel 29, § 1, van het ontwerp);

2° artikel 16 wordt opgeheven;

3° artikel 17 wordt vervangen door wat volgt : (zoals in artikel 29, § 2, van het ontwerp)".

28. De indeling in leden van artikel 33 dient typografisch duidelijker te worden aangegeven.

Bovendien vulle men het laatste lid aan met de woorden "van het verslag".

29. In artikel 34 schrijve men "gemeenschaps- en gewestbevoegdheden" in plaats van "Gewest- en Gemeenschapsbevoegdheden" en "wet" in plaats van "Wet".

Bovendien moet in dat artikel melding worden gemaakt van de wijzigende wetten van 4 augustus 1978 en 7 mei 1999 en van het wijzigende decreet van 8 mei 2002.

30. In artikel 35 moet worden vermeld dat het besluit van de Vlaamse regering van 16 januari 1985 is gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1994.

31. In de afkondigingsformule schrijve men "Belgisch Staatsblad" in plaats van "Belgisch staatsblad".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. Dit decreet bepaalt de bevoegdheden van de sociaalrechtelijke inspecteurs die belast zijn met de controle en het toezicht op de hierna genoemde regelgeving en bepaalt de administratieve geldboeten die toepasselijk zijn in geval van inbreuk op deze bepalingen en in geval van inbreuk op de reglementering die tot stand is gekomen krachtens de hierna volgende bepalingen :

1° de wet van 1 juli 1963 houdende toekenning van een vergoeding voor sociale promotie ;

2° het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen ;

3° het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van en programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector ;

4° het decreet van 20 maart 1984 houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ;

5° het besluit van 21 december 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding ;

6° het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen ;

7° het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ;

8° het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds ;

9° het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

De sociaalrechtelijke inspecteurs zijn tevens bevoegd voor de controle en het toezicht op de regelgeving waarvoor het Vlaamse Gewest gemachtigd is krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen waar in artikel 6, § 1, IX 2°, de bevoegdheid aan de gewesten wordt gegeven met betrekking tot programma's voor wedertewerkstelling.

§ 2. Het decreet bepaalt evenzeer de administratieve geldboeten die van toepassing zijn op de inbreuken vermeld in artikel 24 van dit decreet.

§ 3. Artikel 4 van dit decreet is van toepassing op het toezicht en de controle op de naleving van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verstaan onder :

1° werknemers : de personen die krachtens een arbeidsovereenkomst arbeid verrichten onder het gezag van een andere persoon en diegenen die daarmee gelijkgesteld worden :

a) de personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een andere persoon of die arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst ;

b) de personen die geen arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon maar die geheel of gedeeltelijk onderworpen zijn aan de wetgeving betreffende de sociale zekerheid der werknemers ;

c) de personen bedoeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ;

2° cursisten : de personen die een opleiding volgen in het kader van een om-, bij- of herscholing of in het kader van de maatregelen betreffende de bevordering van de werkgelegenheid door het Vlaamse Gewest ;

3° werkgevers : de natuurlijke personen, de privaat- en publiekrechtelijke rechtspersonen of de feitelijke verenigingen die de onder 1° genoemde personen tewerkstellen en diegenen die daarmee gelijkgesteld worden :

a) zij die een bureau voor arbeidsbemiddeling tegen betaling exploiteren of in aanmerking komen voor een commissieloon overeenkomstig de regelgeving betreffende de exploitatie van bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling ;

b) zij die een uitzendbureau exploiteren ;

c) zij die een outplacementbureau exploiteren ;

d) zij die een wervings- en selectiebureau exploiteren ;

e) zij die een bureau voor kosteloze arbeidsbemiddeling exploiteren overeenkomstig de van toepassing zijnde regelgeving ;

4° opleidingscentra : de natuurlijke personen, de privaat- en publiekrechtelijke rechtspersonen of de feitelijke verenigingen die de onder 2° genoemde personen opleiden ;

5° gebruikers : de natuurlijke personen, de rechtspersonen of de feitelijke verenigingen die een beroep doen op de diensten van de werkgevers en die niet onder 3° vallen ;

6° gerechtigden : de personen, rechthebbenden of rechtverkrijgenden, die recht hebben op voordelen toegekend door de regelgeving waarop de sociaalrechtelijke inspecteurs toezicht en controle uitoefenen ;

7° sociale gegevens : alle gegevens nodig voor de toepassing van de in artikel 2 bedoelde regelgeving ;

8° openbare en meewerkende instellingen : de instellingen die belast zijn met en erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de regelgeving bedoeld in artikel 2 ;

9° werkplaatsen : alle plaatsen waar werkzaamheden verricht worden die aan het toezicht van de sociaalrechtelijke inspecteurs onderworpen zijn of waar personen tewerkgesteld zijn die onderworpen zijn aan de bepalingen van de regelgeving waarop de sociaalrechtelijke inspecteurs toezicht uitoefenen. Zij omvatten ondermeer de ondernemingen, gedeelten van ondernemingen, inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, gebouwen, lokalen, plaatsen gelegen binnen het gebied van de ondernemingen, werven en werken buiten de ondernemingen. Daaronder wordt eveneens verstaan de plaatsen waar documenten worden bijgehouden met betrekking tot de gereglementeerde activiteiten ;

10° sociaalrechtelijke inspecteurs : de beëdigde ambtenaren van de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid ;

11° Internationaal Verdrag nr. 81 : het Internationaal Verdrag nr. 81 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, aangenomen te Genève op 11 juli 1947, goedgekeurd bij de wet van 29 maart 1957.

HOOFDSTUK II

De sociaalrechtelijke inspectie

Artikel 4

Onverminderd het decreet van 20 juli 1831 betreffende de eedaflegging bij de aanvang der grondwettelijk vertegenwoordigde monarchie en het decreet van 3 mei 1972 tot regeling van het gebruik van de Nederlandse taal bij de eedaflegging, wordt de eed van de sociaalrechtelijke inspecteur afgelegd voor de Vlaamse minister bevoegd voor werkgelegenheid.

Artikel 5

Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie, oefenen de sociaalrechtelijke inspecteurs toezicht en controle uit op de naleving van de bepalingen van de regelgeving, opgenomen in artikel 2 van dit decreet, en hun uitvoeringsbesluiten.

De sociaalrechtelijke inspecteurs maken zich tijdens de uitoefening van hun ambt kenbaar door middel van een legitimatiekaart waarvan de vorm en de inhoud wordt bepaald door de Vlaamse regering.

De sociaalrechtelijke inspecteurs kunnen in de uitoefening van hun ambt de bijstand van de lokale en federale politie vorderen.

Artikel 6

§ 1. De sociaalrechtelijke inspecteurs zijn bevoegd om :

1° inlichtingen en adviezen te geven aan werkgevers en in voorkomend geval aan gebruikers, aan opleidingscentra, aan cursisten en aan werknemers, onder meer over de meest doeltreffende middelen om de door of krachtens de decreten vastgestelde bepalingen na te leven ;

2° aan werkgevers en in voorkomend geval aan gebruikers en aan opleidingscentra waarschuwingen te geven ;

3° een termijn vast te stellen voor de overtreder om zich in regel te stellen ;

4° toezicht en controle uit te oefenen, op stukken of ter plaatse en op de verantwoording die gerechtigden moeten verstrekken aan de rechtspersonen van wie zij die toelagen ontvangen ;

5° toezicht uit te oefenen op de voorwaarden, na te leven door de werkgevers, die in goedgekeurde aanvragen tot tewerkstelling van werknemers zijn bepaald ;

6° processen-verbaal op te stellen, waarin alle bevindingen en verhoren, alsook alle vastgestelde inbreuken uit hoofde van de in artikel 2 vermelde regelgeving worden opgetekend en die minstens de hiernavolgende gegevens bevatten :

a) gegevens van de inbreuk : plaats, gemeente, gerechtelijk arrondissement, provincie, periode van de inbreuk ;

b) beknopte uiteenzetting van de feiten ;

c) identiteit van de betrokken en eventueel verhoorde personen : naam en voornaam, woonplaats, geboorteplaats en geboortedatum, nationaliteit en hoedanigheid ;

d) identiteit van de werkgever of opleidingscentrum : naam, maatschappelijke zetel, exploitatiezetel, activiteit, nummer handelsregister en nummer RSZ ;

e) identiteit verbaliserende ambtenaar : naam en adres verbaliserende dienst, naam en adres opsteller proces-verbaal, rang en functie van de opsteller ;

f) gegevens over het proces-verbaal : datum van het onderzoek, datum en plaats van de opstelling van het proces-verbaal, eventueel verband met andere processen-verbaal, eventueel vermelding van de inventaris van de bijlagen ;

g) vermelding van de regelgeving krachtens dewelke de sociaalrechtelijke inspecteur oordeelt te kunnen optreden ;

h) taalkeuze van de verhoorde personen ;

i) termijn van 14 dagen waarbinnen de krachtens dit decreet opgelegde kennisgeving van het afschrift van het proces-verbaal dient te geschieden ;

j) vermelding van de voorlezing en de vraag tot ondertekening van het proces-verbaal van verhoor.

§ 2. Een afschrift van het proces-verbaal, waarbij de inbreuk wordt vastgesteld, wordt, op straffe van het verlies van de aan deze akte toekomende bijzondere bewijskracht, per aangetekende brief ter kennis gebracht van de overtreder en/of zijn werkgever binnen een termijn van veertien dagen, die een aanvang neemt de dag na die waarop het laatste constitutieve element van de inbreuk wordt vastgesteld. Wanneer de vervaldag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, dan wordt deze vervaldag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag. Indien de sociaalrechtelijke inspecteur de identiteit van de overtreder of de overtreders en zijn of hun werkgever in alle redelijkheid niet kent of niet kan kennen, is de termijn van kennisgeving aan deze onbekende opgeschort tot op het ogenblik dat de sociaalrechtelijke inspecteur kan overgaan tot identificatie. Het aldus opgestelde en betekende proces-verbaal heeft bewijskracht tot het tegendeel is bewezen.

Een exemplaar van het proces-verbaal waarbij een inbreuk is vastgesteld zoals bepaald in hoofdstuk III wordt binnen dezelfde termijn aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar en, in voorkomend geval, aan het Openbaar Ministerie, toegezonden.

De door de sociaalrechtelijke inspecteurs gemaakte materiële vaststellingen kunnen, met hun bewijskracht, aangewend worden door de ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van de in artikel 2 van dit decreet bedoelde bepalingen en hun uitvoeringsbesluiten.

§ 3. Indien de sociaalrechtelijke inspecteur middels een waarschuwing de overtreder verzoekt om zich binnen een bepaalde termijn in regel te stellen en/of hiervan het bewijs te verschaffen, wordt geen proces-verbaal opgesteld dan nadat hetzij de termijn tot regularisatie, hetzij de bewijsvoering aangaande de regularisatie wordt genegeerd.

Indien er door de sociaalrechtelijke inspecteur meerdere inbreuken op de sociaalrechtelijke regelgeving worden vastgesteld, kunnen er verschillende termijnen voor regularisatie voor elk van de onderscheiden inbreuken worden opgelegd.

Het proces-verbaal van verhoor wordt voorgelezen aan de betrokkene. De vraag tot ondertekening wordt op het einde van het verhoor gesteld.

Artikel 7

De sociaalrechtelijke inspecteurs hebben bij de uitoefening van hun opdracht het recht om :

1° zich bij dag en bij nacht, zonder voorafgaande verwittiging, toegang te verschaffen tot alle werkplaatsen en opleidingscentra die aan hun toezicht onderworpen zijn of lokalen waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat er personen tewerkgesteld zijn of die er een opleiding volgen en die onderworpen zijn aan de bepalingen van de regelgeving waarop zij toezicht en controle uitoefenen. Tot de bewoonde lokalen hebben zij evenwel slechts toegang wanneer de rechter in de politierechtbank daartoe vooraf machtiging heeft verleend. De toegang tot bewoonde lokalen na 22u00 en voor 05u00 kan door de sociaalrechtelijke inspecteur bekomen worden indien hij deze vraag aan de politierechter bijzonder motiveert ;

2° over te gaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor van personen over relevante feiten, alsook alle inlichtingen in te winnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van de regelgeving waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk wordt nageleefd en inzonderheid :

a) hetzij alleen, hetzij samen, hetzij in aanwezigheid van getuigen, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, de leden van de syndicale afvaardigingen, van de comités voor preventie en bescherming op het werk en van de ondernemingsraden, het opleidingscentrum, de werknemers, de gerechtigden, de gebruiker, de sociaal verzekerden, de cursisten, alsmede gelijk welke persoon wiens verhoor zij nodig achten, te ondervragen ;

b) zonder afbreuk te doen aan de regelgeving inzake privacy zoals ondermeer voorzien door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten, de identiteit op te nemen van de personen die zich bevinden in de opleidingscentra, in de werkplaatsen of op de andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn en waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat zij cursisten, werkgevers, aangestelden of lasthebbers, werknemers, gerechtigden, gebruikers of so-

ciaal verzekerden zijn, alsmede van gelijk welke personen wiens verklaring zij nodig achten ; daartoe van deze personen de voorlegging te vorderen van officiële identiteitsdocumenten of de identiteit van deze personen met andere middelen, met inbegrip van het maken van foto's, film- en video-opnamen, alsook met andere geluids- en audio-visuele middelen, trachten te achterhalen ;

c) zich, zonder verplaatsing, alle boeken, registers, documenten, schijven, banden of gelijk welke andere informatiedragers van sociale en andere gegevens ter inzage te doen voorleggen die zij nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht en uittreksels, afschriften, afdrukken, uitdraaien, kopies of fotokopies ervan te nemen of zich deze kosteloos te laten verstrekken door het opleidingscentrum, de gebruiker, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers of zelfs gelijk welke van de in dit littera bedoelde informatiedrager tegen ontvangstbewijs gedurende een redelijke termijn voor inzage mee te nemen ;

d) andere roerende goederen dan diegene bedoeld in de littera b) en c), met inbegrip van roerende goederen die onroerend zijn door incorporatie of door bestemming, ongeacht of de overtreder al dan niet de eigenaar is van deze goederen, die aan hun toezicht onderworpen zijn of aan de hand waarvan inbreuken op de regelgeving waarop zij toezicht uitoefenen, kunnen worden vastgesteld, tegen ontvangstbewijs gedurende een redelijke termijn mee te nemen of deze te verzegelen wanneer dit noodzakelijk is voor het leveren van het bewijs van deze inbreuken ;

e) zonder afbreuk te doen aan de regelgeving inzake privacy zoals ondermeer voorzien door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten, vaststellingen te doen door middel van het maken van foto's, film- en video-opnamen, audiocassettes of andere geluids- en audiovisuele middelen ;

3° te bevelen dat de documenten die moeten worden aangeplakt en/of overhandigd ingevolge de regelgeving waarop zij toezicht uitoefenen, daadwerkelijk aangeplakt en/of overhandigd worden en blijven, terstond of binnen een termijn die zij bepalen ;

4° als zij zulks in het belang van de cursisten, werknemers of de gerechtigden nodig achten, elk document op te maken of te laten overhandigen ter vervanging van de documenten bedoeld in de reglementeringen waarop zij toezicht en controle uitoefenen.

Artikel 8

§ 1. Zonder afbreuk te doen aan de regelgeving inzake privacy zoals ondermeer voorzien door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten nemen de sociaalrechtelijke inspecteurs de nodige maatregelen om het vertrouwelijk karakter te respecteren van de gegevens waarvan ze kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun opdracht. Zij kunnen deze gegevens uitsluitend aanwenden voor de uitoefening van hun toezichts- en controleopdrachten.

§ 2. Behoudens uitdrukkelijke en schriftelijke machtiging van de indiener van een klacht of van een aangifte betreffende een inbreuk op de regelgeving waarop zij toezicht en controle uitoefenen, mogen de sociaalrechtelijke inspecteurs in geen enkel geval de identiteit van de klager bekend maken.

Het is hen eveneens ten strengste verboden om aan het opleidingscentrum, de gebruiker, de werkgever of aan zijn vertegenwoordiger, aangestelde of lasthebber te onthullen dat ingevolge een klacht of een aangifte een onderzoek werd ingesteld.

Artikel 9

§ 1. De sociaalrechtelijke inspecteurs verstrekken de verzamelde gegevens aan de personeelsleden van de openbare en meewerkende instellingen, aan de sociale inspecteurs van de andere inspectiediensten, alsook aan alle ambtenaren belast met het toezicht op andere regelgeving, in zoverre die inlichtingen dezen kunnen aanbelangen bij de uitoefening van het toezicht waarmee ze belast zijn.

De gegevens worden verstrekt wanneer de in het eerste lid bedoelde ambtenaren en diensten erom verzoeken. De gegevens die worden verzameld binnen het raam van een opsporingsonderzoek of van een gerechtelijk onderzoek kunnen slechts met

de toestemming van de bevoegde gerechtelijke overheden worden verstrekt.

§ 2. Alle federale diensten, met inbegrip van de parketten en de griffies van alle rechtscolleges, en diensten van de gemeenschappen, gewesten, provincies, federaties van gemeenten, gemeenten, verenigingen waarvan ze deel uitmaken, openbare instellingen die ervan afhangen, alsook sociale-zekerheidsinstellingen en alle openbare en meewerkende instellingen, zullen krachtens een samenwerkingsakkoord gesloten krachtens artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de sociaalrechtelijke inspecteurs alle gegevens verstrekken waarom deze verzoeken. Ze zullen hen krachtens dezelfde samenwerkingsovereenkomst eveneens alle boeken, registers, documenten, schijven of banden of gelijk welke andere informatiedragers ter inzage voorleggen en uittreksels, afschriften, afdrukken, uitdraaien, kopies of fotokopies ervan verstrekken die de sociaalrechtelijke inspecteurs nuttig achten voor het toezicht en de controle op de naleving van de regelgeving waarmee zij belast zijn.

§ 3. De in § 1, eerste lid, vermelde personen mogen de informatie, verkregen op grond van de voorgaande paragrafen, gebruiken voor de uitoefening van de opdrachten van toezicht waarmee ze belast zijn.

§ 4. De sociaalrechtelijke inspecteurs kunnen met de inspecties van de andere gewesten en gemeenschappen, van de federale overheid en van de andere lidstaten van de Internationale Arbeidsorganisatie, waar het Internationaal Verdrag nr. 81, gelding heeft, alle informatie uitwisselen die nuttig is voor de uitoefening van het toezicht waarmee ze belast zijn.

Van de informatie die van de arbeidsinspectie van de andere gewesten en gemeenschappen, van de federale overheid en van de andere lidstaten wordt verkregen, wordt op dezelfde wijze gebruik gemaakt als van de gelijkaardige inlichtingen die de sociaalrechtelijke inspecteurs rechtstreeks inzamelen. De informatie ten behoeve van de arbeidsinspecties van die lidstaten wordt eveneens op dezelfde wijze ingezameld door de sociaalrechtelijke inspecteurs als de gelijkaardige informatie die zij inzamelen voor de uitoefening van de controle en het toezicht waarmee zij zelf belast zijn.

De afdeling Inspectie Werkgelegenheid waaronder de sociaalrechtelijke inspecteurs ressorteren kan eveneens, ter uitvoering van een akkoord dat met de bevoegde autoriteiten van een ander gewest of andere gemeenschap of lidstaat van de Internationale Arbeidsorganisatie wordt gesloten, op het grondgebied van, al naargelang het geval, het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap de aanwezigheid toestaan van ambtenaren van de arbeidsinspectie van dat gewest of die gemeenschap of die lidstaat om alle informatie te verzamelen die van nut kan zijn voor de uitoefening van de controle en het toezicht waarmee deze laatsten belast zijn.

De informatie die door een sociaalrechtelijke inspecteur binnen het territoriale bevoegdheidsgebied van een andere gemeenschap of een ander gewest in het buitenland werd ingezameld in het kader van een akkoord dat met een ander gewest, een andere gemeenschap, de federale overheid of met een lidstaat van de Internationale Arbeidsorganisatie is gesloten, kan in dezelfde omstandigheden worden gebruikt als de informatie die op het territoriale bevoegdheidsgebied van, al naargelang het geval, het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, door de sociaalrechtelijke inspecteurs wordt ingezameld.

Artikel 10

De sociaalrechtelijke inspecteurs mogen geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen, instellingen of verenigingen waarop zij toezicht uitoefenen.

Artikel 11

Overeenkomstig artikel 5,b, van het Internationaal Verdrag nr. 81, neemt de Vlaamse regering door middel van een besluit genomen na verzoek tot advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, passende maatregelen om samenwerking tussen de ambtenaren van de sociaalrechtelijke inspectie en de werkgevers en de werknemers of hun organisaties te bevorderen.

Artikel 12

Overeenkomstig artikel 19 van het Internationaal Verdrag nr. 81 stelt de Vlaamse regering door middel van een besluit de wijze en de periodiciteit vast van de rapportering door de plaatselijke inspectie-

bureaus. Onverminderd de regels van het geheim van het gerechtelijk onderzoek, publiceert de afdeling Inspectie Werkgelegenheid voor 30 juni van elk jaar, een algemeen jaarverslag met betrekking tot haar werkzaamheden. Deze publicatie gebeurt hetzij op papier hetzij via elektronische wijze (internet). Het jaarverslag zal minstens over de volgende onderwerpen handelen :

a) wetten en reglementen die van toepassing zijn op en relevant zijn voor de werking van de sociaalrechtelijke inspectie ;

b) de bezetting van de sociaalrechtelijk inspectie ;

c) statistieken met betrekking tot de bezochte werkgevers en opleidingscentra, het aantal werknemers dat tewerkgesteld wordt door de onderzochte werkgevers, in voorkomend geval door de gebruikers en het aantal cursisten dat door de onderzochte opleidingscentra wordt opgeleid ;

d) statistieken met betrekking tot de verrichte inspecties ;

e) statistieken met betrekking tot de gegeven verwittigingen, opgelegde regularisaties en bewijsvoering ;

f) statistieken met betrekking tot de aard en het aantal van de vastgestelde inbreuken ;

g) statistieken met betrekking tot de opgelegde administratieve geldboeten.

Het aldus gepubliceerde jaarverslag wordt binnen de 3 maanden overgemaakt aan het directoraat-generaal van de Internationale Arbeidsorganisatie.

HOOFDSTUK III

Bepalingen aangaande het opleggen van administratieve geldboeten

AFDELING 1

Administratieve geldboeten uit hoofde van bepaalde strafbepalingen

Artikel 13

Onder de in dit decreet bepaalde voorwaarden, en voor zover de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan een administratieve geldboete opgelegd worden van 200 tot 2000 euro aan :

1° ieder persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die activiteiten uitoefent zonder regelmatige erkenning in de zin van artikel 7 van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest of die een commissieloon, bijdrage, toelatings- of inschrijvingsgelden vordert of int buiten de krachtens het decreet van 13 april 1999 bepaalde grenzen ;

2° ieder persoon, al dan niet houder van een erkenning in de zin van artikel 7 van hetzelfde decreet, die een bureau exploiteert buiten de door dit decreet bepaalde grenzen ;

3° de gebruiker die wetens en willens een beroep doet op een bureau voor private arbeidsbemiddeling, dat niet beschikt over een regelmatige erkenning ;

4° ieder persoon die activiteiten uitoefent die leiden tot een tewerkstelling zoals bedoeld in artikel 5, 5°, van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest ;

5° ieder persoon die de gedragscode, zoals bepaald in artikel 5, 17°, van hetzelfde decreet, overtreedt ;

6° ieder persoon die bij de beroepskeuzevoorlichting, de beroepsopleiding, de loopbaanbegeleiding of bij de arbeidsbemiddeling zoals omschreven in het decreet van 8 mei 2002 houdende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt discriminatie bedrijft jegens een persoon wegens zijn geslacht, een zogenaamd ras, huidskleur, afstamming, nationale of etnische afkomst, seksuele geaardheid, burgerlijke stand, geboorte, fortuin, leeftijd, geloof of levensbeschouwing, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap of een fysieke eigenschap ;

7° ieder in artikel 24 bedoelde persoon die zich schuldig maakt aan een in dat artikel bepaalde inbreuk ;

8° de werkgever die zich schuldig maakt aan een inbreuk op het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers alsmede op de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

Artikel 14

Wanneer de inbreuk door zijn aangestelde of lasthebber is begaan, is de administratieve geldboete alleen op het opleidingscentrum, de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker, van toepassing.

Artikel 15

De inbreuk op de regelgeving als bedoeld in artikel 13 wordt strafrechtelijk vervolgd ofwel wordt een administratieve geldboete opgelegd onder de voorwaarden zoals bepaald in artikel 17.

De administratieve geldboete wordt opgelegd door de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar of ambtenaren.

Artikel 16

Het Openbaar Ministerie beslist of het al dan niet strafrechtelijk vervolgt.

De instelling van de strafvordering sluit het opleggen van een administratieve geldboete uit.

Elke beslissing over de strafvordering of over het opleggen van een administratieve geldboete uit hoofde van een inbreuk, wordt op verzoek van de sociaalrechtelijke inspecteur die proces-verbaal heeft opgemaakt, aan deze inspecteur ter kennis gebracht. De Vlaamse administratie verzorgt de uitvoering van deze kennisgeving in functie van de documenten en stukken die zij heeft.

Artikel 17

§ 1. Het Openbaar Ministerie beschikt over een termijn van twee maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal om van zijn beslissing omtrent het al dan niet instellen van een strafvervolging kennis te geven aan de krachtens artikel 15, tweede lid, aangewezen ambtenaar.

§ 2. Ingeval het Openbaar Ministerie van strafvervolging afziet of nalaat binnen de gestelde termijn van zijn beslissing kennis te geven, beslist de aangewezen ambtenaar, nadat het opleidingscentrum, de werkgever, en in voorkomend geval, de gebruiker de mogelijkheid geboden werd zijn verweermiddelen naar voren te brengen, of, wegens de inbreuk, een administratieve geldboete wordt opgelegd.

De aangewezen ambtenaar zal het opleidingscentrum, de werkgever en in voorkomend geval de gebruiker uiterlijk 1 maand voorafgaand aan het onderhoud per aangetekende brief in kennis stellen van de aan hem ten laste gelegde feiten. In dit oproepingschrijven wordt de geadresseerde het volgende meegedeeld :

a) de plaats en het uur van het onderhoud ;

b) de plaats en de uurregeling tot inzage van het dossier gedurende de termijn van minstens 3 weken ;

c) de mogelijkheid tot bijstand van een raadsman ;

d) de mogelijkheid tot neerlegging uiterlijk op de dag van het onderhoud van een schriftelijk ver-

weerschrift, al dan niet vergezeld van overtuigingstukken.

De aangewezen ambtenaar beschikt over een termijn van zes maanden voor het opleggen van een administratieve geldboete, te rekenen vanaf de kennisneming van de beslissing bedoeld in § 1 of bij ontstentenis vanaf het einde van de termijn bedoeld in dezelfde paragraaf.

§ 3. Indien de aangewezen ambtenaar beslist een administratieve geldboete op te leggen, vermeldt zijn beslissing met in achtneming van de bepalingen van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, het bedrag, de tekst van § 5 en de termijn waarbinnen en de manier waarop de administratieve geldboete betaald wordt.

Wanneer verzachtende omstandigheden aanwezig zijn kan de aangewezen ambtenaar een administratieve geldboete onder de betreffende minimumbedragen opleggen zonder dat de geldboete lager mag zijn dan 40% van het toepasselijke minimumbedrag.

§ 4. De in § 3 vermelde beslissing wordt bij een ter post aangetekende brief aan het opleidingscentrum, de werkgever en, in voorkomend geval, aan de gebruiker ter kennis gegeven. De kennisgeving vermeldt de wijze waarop tegen de beslissing beroep kan worden ingesteld.

De verzending van de kennisgeving van de beslissing doet de strafvordering uit hoofde van de in artikel 2 van dit decreet genoemde regelgeving vervallen.

De betaling van de administratieve geldboete en de eventuele invorderingskosten maakt een einde aan de vordering van de Vlaamse overheid.

§ 5. Het opleidingscentrum, de werkgever en, in voorkomend geval, de gebruiker die de beslissing van de bevoegde ambtenaar betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van twee maanden na de verzending van de kennisgeving van de beslissing, door middel van de neerlegging van een verzoekschrift overeenstemmend met de bepalingen van artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek beroep aan bij de arbeidsrechtbank. Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.

§ 6. In geval van beroep tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaar kunnen de arbeidsgerechten, wanneer verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, het bedrag van de opgelegde administratieve geldboete verminderen tot onder de toepasselijke minimumbedragen, zonder dat de geldboete lager mag zijn dan 40% van het betreffende minimumbedrag.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de termijn en de nadere regelen voor de betaling van de administratieve geldboeten.

§ 8. Onverminderd de decreten van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor, respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, en de instellingen die eronder ressorteren zal de Vlaamse regering bij besluit de ambtenaren binnen haar administratie machtigen om de in dit decreet bedoelde onbetwiste en opeisbare administratieve geldboeten en eventuele invorderingskosten te verhalen.

De ambtenaar aangewezen krachtens artikel 15, tweede lid van dit decreet deelt de beslissing van hemzelf of van het arbeidsgerecht die in kracht van gewijsde is gegaan mede aan de door deze paragraaf gemachtigde ambtenaren.

Artikel 18

Wanneer een zelfde feit verscheidene inbreuken oplevert of wanneer verschillende inbreuken die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde bijzonder opzet gelijktijdig worden voorgelegd aan de krachtens artikel 15, tweede lid van dit decreet aangewezen ambtenaar of ambtenaren, worden de bedragen van de administratieve geldboeten samengevoegd, zonder dat zij evenwel het bedrag van 20.000 euro mogen overschrijden.

Wanneer de krachtens artikel 15, tweede lid, van dit decreet aangewezen ambtenaar vaststelt dat inbreuken die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing en andere feiten die bij hem aanhangig zijn en die, in de veronderstelling dat zij bewezen zouden zijn, aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste inbreuken de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde bijzonder opzet, houdt hij bij de straftoemeting rekening met de reeds opgelegde sancties. Indien deze hem voor een juiste sanctionering van al die inbreuken voldoende lijken, spreekt hij zich over de schuldvraag uit en verwijst hij in zijn beslissing naar de reeds opgelegde sancties.

Artikel 19

Indien binnen vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, een nieuwe inbreuk wordt vastgesteld, worden de in de artikelen 13 en 18 genoemde bedragen verdubbeld.

Artikel 20

§ 1. Een administratieve geldboete kan niet worden opgelegd indien binnen één jaar na de datum van het proces-verbaal het opleidingscentrum, de werkgever of, in voorkomend geval, de gebruiker niet in de mogelijkheid werd gesteld zijn verweermiddelen bij de aangewezen ambtenaar naar voor te brengen.

De vordering van de Vlaamse overheid uit hoofde van de administratieve geldboete verjaart twee jaar na het laatste feit dat de bij dit decreet bedoelde inbreuk uitmaakt.

§ 2. De daden van onderzoek of vervolging, met inbegrip van de kennisgevingen van het Openbaar Ministerie omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging en de in artikel 17, § 2, vermelde kennisgeving aan het opleidingscentrum, de werkgever en, in voorkomend geval de gebruiker, waarbij hem de mogelijkheid wordt geboden om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, verricht binnen de in § 1, eerste lid van dit artikel gestelde termijn, stuiten de loop van de in § 1, eerste lid vermelde termijn. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen, zelfs ten aanzien van personen die niet het voorwerp uitmaakten van de kennisgeving, noch bij de daden van onderzoek betrokken waren.

AFDELING 2

Andere administratieve geldboeten

Artikel 21

Onder de in deze afdeling bepaalde voorwaarden kan een administratieve geldboete worden opgelegd van 25 tot 500 euro aan het bureau dat :

1° niet beantwoordt aan de criteria en/of deskundigheid zoals bepaald krachtens artikel 5, 18°, van het decreet van 13 april 1999 betreffende de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ;

2° niet op geregelde tijdstippen de in artikel 15 van hetzelfde decreet bedoelde gegevens verstrekt met betrekking tot hun structuur en activiteiten, of gegevens bezorgt die niet voldoen aan het gevraagde ;

3° samengewerkt heeft in de zin van artikel 11, § 1, 4°, van hetzelfde decreet ;

4° verplichtingen of voorwaarden oplegt overeenkomstig artikel 11, § 1, 6° of 8°, van hetzelfde decreet ;

5° activiteiten toelaat zoals bepaald in artikel 11, § 1, 7°, van hetzelfde decreet ;

6° in zijn advertenties en briefwisseling geen melding maakt van het erkenningnummer en/of de erkende activiteit zoals vereist krachtens artikel 13, vierde lid, van hetzelfde decreet.

Artikel 22

Artikel 14 van dit decreet is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot oplegging van de administratieve geldboete.

Artikel 23

§ 1. De administratieve geldboete wordt opgelegd door de krachtens artikel 15, tweede lid aangewezen ambtenaar.

§ 2. Met uitzondering van de tussenkomst van het Openbaar Ministerie en de gevolgen hiervan op de bevoegdheid van de aangewezen ambtenaar en de verzachtende omstandigheden die niet kunnen weerhouden worden is artikel 17 van dit decreet van overeenkomstige toepassing.

§ 3 Artikel 18 is van overeenkomstige toepassing op het bepalen van de hoogte van de administratieve geldboete.

§ 4. Indien binnen één jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, eenzelfde inbreuk wordt vastgesteld, worden de in artikel 21 genoemde bedragen verdubbeld.

§ 5. De in § 2 bedoelde beslissing kan niet meer worden genomen na een jaar te rekenen vanaf het plegen van het feit dat een in artikel 21 bedoelde inbreuk uitmaakt.

§ 6. De daden van onderzoek of vervolging, met inbegrip van de door artikel 17, § 2, geregelde kennisgeving aan de werkgever of, in voorkomend geval, aan de gebruiker, gom zijn verweermiddelen naar voren te brengen, verricht binnen de in § 5 gestelde termijn, stuiten de loop ervan. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen, zelfs ten aanzien van personen die niet het voorwerp uitmaakten van de kennisgeving, noch bij de daden van onderzoek betrokken waren.

HOOFDSTUK IV

Strafbepalingen

Artikel 24

Onverminderd de strafbepalingen van de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek :

1° worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 tot 500 euro of met één van die straffen alleen het opleidingscentrum, de werkgever en in voorkomend geval de gebruiker, zijn aangestelden of lasthebbers, die binnen de door de sociaalrechtelijke inspecteurs bepaalde termijn, het door deze laatsten gegeven bevel tot aanplakking en/of overhandiging van documenten waarvan het bestaan krachtens de bestaande regelgeving zeker is, bedoeld bij artikel 7, 3°, van dit decreet, niet nakomen ;

2° wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 tot 500 euro of met één van die straffen alleen het opleidingscentrum, de werkgever en in voorkomend geval de gebruiker, zijn aangestelden of lasthebbers, die een inbreuk, waarvoor een administratieve geldboete werd opgelegd overeenkomstig afdeling 2 van hoofdstuk III, van dit decreet, niet regulariseert voor de datum zoals vermeld in de beslissing waarvan sprake in artikel 6, § 3 ;

3° wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met een geldboete van 1.000 tot 5.000 euro of met één van die straffen alleen, al wie het krachtens hoofdstuk II van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geregelde toezicht verhindert.

Artikel 25

De opleidingscentra, werkgevers of de gebruikers zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe hun aangestelden of lasthebbers zijn veroordeeld.

Artikel 26

In geval van herhaling van een in artikel 24 bedoeld misdrijf, is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing.

HOOFDSTUK V

Wijzigingsbepalingen

Artikel 27

De wet van 1 juli 1963 houdende toekenning van een vergoeding voor sociale promotie, gewijzigd bij de wet van 22 december 1989 en bij het decreet van 8 mei 2002, wordt aangevuld als volgt :

"Aanvullende regeling voor de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 7

Het toezicht en de controle op de uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.".

Artikel 28

In het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen, gewijzigd bij het decreet van 1 juni 1994, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 6 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 6

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijke toezicht." ;

2° de artikelen 7 tot 9 van hetzelfde decreet worden opgeheven ;

3° het artikel 11 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 11

Het opleggen van de administratieve geldboete uit hoofde van inbreuken op dit decreet geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijke toezicht.".

Artikel 29

Aan het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector wordt een aanvullende regeling toegevoegd, die luidt als volgt :

"Aanvullende regeling voor het Vlaamse Gewest

Artikel 27

Het toezicht en de controle op de naleving door de werkgevers van de voorwaarden en de taken die in de goedgekeurde aanvraag zijn bepaald voor de tewerkstelling van de werknemers geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.".

Artikel 30

§ 1. In het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 15 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 15

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht." ;

2° artikel 17 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 17

Indien een proces-verbaal wordt opgesteld wegens inbreuk op dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten wordt een afschrift van het procesverbaal, onverminderd de kennisgeving voorzien door artikel 6, § 2, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, overgemaakt aan de Vlaamse minister die overeenkomstig artikel 18 van dit decreet de erkenning van de betrokken voorzieningen kan intrekken of schorsen.".

Artikel 31

§ 1. In het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest wordt artikel 18 vervangen door wat volgt :

"Artikel 18

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht."

§ 2. In artikel 19 van het hetzelfde decreet wordt 4° geschrapt.

§ 3. In artikel 19 van het decreet wordt een nieuw 4° en 5° toegevoegd, die luiden als volgt :

"4° ieder persoon die activiteiten uitoefent die leiden tot tewerkstelling zoals bepaald in artikel 5, 5° ;"

"5° ieder persoon die de gedragscode, zoals bepaald in artikel 5, 17° overtreedt ;".

§ 4. Het artikel 23 van het hetzelfde decreet wordt opgeheven.

§ 5. Het artikel 24 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 24

Het opleggen van de administratieve geldboete uit hoofde van inbreuken op dit decreet geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijke toezicht.".

Artikel 32

Het artikel 11 van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds, wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 11

Het toezicht en de controle geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.".

Artikel 33

§ 1. Het artikel 10 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 10

Het toezicht en de controle geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Toezichtsdecreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.".

§ 2. Het artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 17

Het opleggen van de administratieve geldboete uit hoofde van inbreuken op dit decreet geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijke toezicht.".

Artikel 34

Artikel 37 van het besluit van 21 december 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 37

Het toezicht en de controle op de bepalingen van hoofdstuk II van dit besluit geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.".

HOOFDSTUK VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 35

Uiterlijk op 30 maart volgend op het jaar waarop het betrekking heeft, brengt de Vlaamse regering verslag uit bij het Vlaamse Parlement omtrent de toepassing van dit decreet.

Dit verslag zal eveneens ter bespreking aan de Sociaal-economische Raad van Vlaanderen worden meegedeeld.

De Vlaamse regering bepaalt nader de vorm en de inhoud van dit verslag.

Artikel 36

Artikel 1, 18°, en, voor zover het de Vlaamse gewestbevoegdheden betreft, artikel 1, 32°, van de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboetes toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten worden, wat het Vlaamse Gewest respectievelijk Vlaamse Gemeenschap betreft, opgeheven.

Artikel 37

Het besluit van de Vlaamse regering van 16 januari 1985 tot bepaling van het toezicht op de toekenning en de intrekking van arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor werknemers van vreemde nationaliteit wordt opgeheven.

Artikel 38

Het huidige decreet zal verkort genoemd "decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht" genoemd worden.

Brussel, 10 juli 2003

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT